

ბათუმის მუნიციპალიტეტის 2024 წლის ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

შენიშვნა N1 სააღრიცხვო პოლიტიკები და სხვა განმარტებითი შენიშვნები

1. ინსტრუქციების და სტანდარტების ჩამონათვალი, რის შესაბამისადაც მომზადდა ფინანსური ანგარიშგება; ასევე, სტანდარტების და ინსტრუქციების ის ჩანაწერები, რომელთა გათვალისწინება ვერ მოხდა ფინანსური ანგარიშგების მომზადების/წარდგენის დროს; ასევე, ამ გადახრების გამომწვევი მიზეზები

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია შემდეგი ინსტრუქციების საფუძველზე:

საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2021 წლის 4 თებერვლის #24 ბრძანებით დამტკიცებული „საბიუჯეტო ორგანიზაციების ფინანსური ანგარიშგების მომზადების და წარდგენის წესის“ შესახებ;

საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2020წ. 15 იანვრის N 17 ბრძანებით დამტკიცებული „საბიუჯეტო ორგანიზაციების ბუღალტრული აღრიცხვის ანგარიშთა გეგმის და მისი გამოყენების შესახებ“;

საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2020 წლის 5 მაისის N 108 ბრძანებით დამტკიცებული „საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ საჯარო სექტორის ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების (სსბასს-ების) საფუძველზე ფინანსური აღრიცხვა-ანგარიშგების წარმოების შესახებ“;

საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2020 წლის 2 დეკემბრის N289 ბრძანებით დამტკიცებული „საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ ცვეთის/ამორტიზაციის ბუღალტრულ აღრიცხვასა და ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახვის შესახებ“;

საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2019 წლის 5 აპრილის #99 ბრძანებით დამტკიცებული „საქართველოს საბიუჯეტო კლასიფიკაციის დამტკიცების თაობაზე“ ;

საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2014 წლის 31 დეკემბრის #424 ბრძანებით დამტკიცებული „სახელმწიფო ხაზინის მომსახურებაზე მყოფი ორგანიზაციების მიერ გადახდების განხორციელების წესის შესახებ“;

საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2021 წლის 31 დეკემბრის №364 ბრძანების „საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ აქტივებისა და ვალდებულებების ინვენტარიზაციის ჩატარების და ინვენტარიზაციის შედეგების საჯარო სექტორის ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების (სსბასს-ების) საფუძველზე აღრიცხვა-ანგარიშგებაში ასახვის შესახებ“.

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ორგანიზაციის ბუღალტრული აღრიცხვის წარმოების და ფინანსური ანგარიშგების შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკის შესაბამისად, რომლის საფუძველად გამოყენებულია შემდეგი სსბასს -ები :

სსბასს 1 – ფინანსური ანგარიშგების წარდგენა;

სსბასს 3 – სააღრიცხვო პოლიტიკა, ცვლილებები სააღრიცხვო შეფასებებში და შეცდომები;

სსბასს 9 – შემოსავალი გაცვლითი ოპერაციებიდან;

- სსბასს 12 – მატერიალური მარაგები;
- სსბასს 13 – ოჯარა;
- სსბასს 14 – ანგარიშგების თარიღის შემდგომი მოვლენები;
- სსბასს 16 – საინვესტიციო ქონება;
- სსბასს 17 – ძირითადი აქტივები;
- სსბასს 19 – ანარიცხები, პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები;
- სსბასს 21 – ფულადი სახსრების არწარმომქმნელი აქტივების გაუფასურება;
- სსბასს 23 – შემოსავალი არაგაცვლითი ოპერაციებიდან (გადასახადები და ტრანსფერები);
- სსბასს 24 – ბიუჯეტის შესახებ ინფორმაციის წარდგენა ფინანსურ ანგარიშგებაში;
- სსბასს 26 – ფულადი სახსრების წარმომქმნელი აქტივების გაუფასურება;
- სსბასს 31 – არამატერიალური აქტივები;
- სსბასს 35 – კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება;

საქმიანობის სპეციფიკიდან გამომდინარე, მოქმედი სხვა სტანდარტები ბუღალტრულ აღრიცხვაში მუნიციპალიტეტი არ იყენებს. წარმოდგენილი სტანდარტების მოთხოვნები და დაშვებებიც ორგანიზაციის საბიუჯეტო და არასაბიუჯეტო საქმიანობის და პროგრამული ბიუჯეტის სპეციფიკის, არსებითობის და „ხარჯ-სარგებლოანობის“ პრინციპების, საკადრო და ფინანსური რესურსების, მატერიალურ-ტექნიკური უზრუნველყოფის, ორგანიზაციის სტრუქტურული მოწყობის და სხვა ფაქტორების გათვალისწინებით, სრულად არ არის შესრულებული. იმ შემთხვევაში, როცა საჭირო ხდება სხვა სტანდარტების გამოყენება, კონკრეტული ეკონომიკური მოვლენები შეფასდება სსბასს -ის საფუძველზე, ყალიბდება აღრიცხვის წესები და პირობები და აისახება ფინანსურ ანგარიშგებაში ან გამჟღავნდება განმარტებით შენიშვნაში ისეთი სახით, რომ დაცული იყოს ფინანსური ანგარიშების ხარისხობრივი მახასიათებლები. შენიშვნებში სსბასს -დან გადახრის საფუძვლები განმარტებულია და გადახრების აუცილებლობა დასაბუთებულია.

სააღრიცხვო პოლიტიკა უცვლელად გამოიყენება ერთი საანგარიშო წლიდან მეორეზე და ყოველწლიურად მისი დამტკიცება არ ხდება; საანგარიშგებო პერიოდში სააღრიცხვო პოლიტიკაში ცვლილებების შეტანა არ მომხდარა. იგეგმება მიმდინარე წელს სააღრიცხვო პოლიტიკის ცვლილება, რომელიც განხორციელდება ცვლილებების შეტანის თაობაზე სსბასს 3-ის შესაბამისად.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება არ მოიცავს არსებით შეცდომებს; არ არის გამოტოვებული არსებითი აღრიცხვის ელემენტები და არც არსებითი უზუსტობებია დაშვებული, რომელიც ინდივიდუალურად ან ერთობლიობაში გავლენას მოახდენდა მომხმარებლის მიერ ფინანსური ანგარიშგების საფუძველზე მიღებულ ეკონომიკურ გადაწყვეტილებაზე ან მომხმარებლის მიერ ანგარიშგების შეფასებებზე.

2. ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკების აღწერილობები

სსბასს საფუძველზე დარიცხვის მეთოდით მომზადებული საერთო დანიშნულების ფინანსური ანგარიშგება მოიცავს მუნიციპალიტეტის ფინანსური მდგომარეობის, მისი საქმიანობის ფინანსური შედეგებისა და ფულადი სახსრების ნაკადების შესახებ ისეთი ინფორმაციას, რომელიც მომხმარებლებს შეუძლიათ გამოიყენონ რესურსების განაწილებაზე გადაწყვეტილების მისაღებად და ასახავს მუნიციპალიტეტის ანგარიშვალდებულებასა და პასუხისმგებლობას, მისთვის მინდობილი რესურსების მიმართ. ეს ინფორმაცია:

ა) ინფორმაცია, ფინანსური რესურსების წყაროების, განაწილებისა და გამოყენების შესახებ;

ბ) ინფორმაცია იმის შესახებ, როგორ დააფინანსა მუნიციპალიტეტმა თავისი საქმიანობები და როგორ შეასრულა ფულად სახსრებთან დაკავშირებული მოთხოვნები;

გ) ინფორმაცია მუნიციპალიტეტის ფინანსური მდგომარეობისა და მისი ცვლილებების შესახებ; და

დ) აგრეგირებული ინფორმაცია, რომლის მიხედვით შესაძლებელია მიღწეული შედეგების მიხედვით შეფასდეს საბიუჯეტო ხარჯების ეფექტიანობა და მიზნობრიობის დაცვა;

დ.ა) კანონიერად მოხდა თუ არა რესურსების განაწილება და გამოყენება, დამტკიცებული ბიუჯეტის შესაბამისად;

დ.ბ) მოხდა თუ არა რესურსების განაწილება და გამოყენება იურიდიული და სახელშეკრულებო მოთხოვნების, მათ შორის, შესაბამისი საკანონმდებლო ორგანოების მიერ დადგენილი ფინანსური შეზღუდვების შესაბამისად.

ბუღალტრული აღრიცხვა წარმოებს დარიცხვის მეთოდით. გამოყენებულია მოქმედი კანონმდებლობით დაშვებული გამონაკლისები. სამუშაო ანგარიშთა გეგმის სტრუქტურა ითვალისწინებს:

- საქართველოს საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მოთხოვნებს;
- მმართველობითი აღრიცხვის და შესაბამისი ანალიზური აღრიცხვის წესებს და პირობებს;

- სტატისტიკურ და სხვა არაფინანსური ანგარიშების მომზადების წესებს.

მუნიციპალიტეტის ფინანსურ ანგარიშგებაში სამართლიანად არის წარდგენილი ინფორმაცია მუნიციპალიტეტის ფინანსური მდგომარეობის, საქმიანობის ფინანსური შედეგების და ფულადი ნაკადების შესახებ და არ ეწინააღმდეგება კანონმდებლობის მოთხოვნებს. ფინანსურ ანგარიშგებაში ყველა ეკონომიკური მოვლენა, საჯარო სექტორის ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტით მოთხოვნილი შეფასების და აღიარების კრიტერიუმების გათვალისწინებით არის ასახული. არსებითობა შეფასებულია შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკით განსაზღვრული კრიტერიუმებით, რომელიც ითვალისწინებს შეფასებას რიცხობრივი მაჩვენებლის ან შინაარსის მიხედვით, რომელიც უმთავრესად პროგრამული ბიუჯეტის შესრულების ინდიკატორების, საბიუჯეტო კანონმდებლობის და ადგილობრივი თვითმმართველობის კოდექსის საფუძველზე განისაზღვრება. საანგარიშგებო პერიოდში განხორციელებული ოპერაციების უფრო სრულყოფილად წარმოჩენის მიზნით, ფინანსურ ანგარიშგებასთან ერთად წარდგენილია დამატებითი ინფორმაცია იმ მუხლების შესახებ, რომლებიც არ აკმაყოფილებენ ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარების კრიტერიუმებს.

მუნიციპალიტეტის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადების და სახელმწიფო ხაზინაში წარდგენის ვალდებულება, ადგილობრივი თვითმმართველობის კანონმდებლობის და საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსის თანახმად, აკისრია მუნიციპალიტეტს.

უზრუნველყოფილია კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების სისრულე: მოიცავს ყველა კონტროლირებული ერთეულის -- მუნიციპალიტეტის მიერ დაფუძნებულ და საბიუჯეტო კოდექსით საბიუჯეტო ორგანიზაციად განსაზღვრულ ა(ა)იპ-ების ფინანსურ ანგარიშგებებს. კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადების დროს, არაარსებითი გამონაკლისების გარდა, უმთავრესად დაცულია ანგარიშგების ხარისხობრივი მახასიათებლები. ანალიტიკური ბუღალტრული აღრიცხვის მონაცემები შესაბამისობაშია სინთეზურ ბუღალტრულ ანგარიშებზე ბრუნვებთან და ნაშთებთან; უზრუნველყოფილია შემდეგი მოთხოვნების დაცვა: შინაარსის ფორმაზე უპირატესობა - ეკონომიკური მოვლენების აღრიცხვაში ასახვა, რომელიც ეფუძნება არა იმდენად მათ სამართლებრივ ფორმას, არამედ მოვლენის ეკონომიკურ შინაარსს.

სსბასს-ის მიხედვით სრული კონსოლიდაცია ვერ განხორციელდა, ვინაიდან ზაზინის ელექტრონული საინფორმაციო სისტემით გათვალისწინებული ელექტრონული მთავარი წიგნის ფუნქციონალი ამ ეტაპზე დასრულებული სახით არ ფუნქციონირებს და სრული კონსოლიდაციისთვის შიდა ოპერაციებზე საჭირო ინფორმაციას მუნიციპალიტეტი ვერ იღებს. საანგარიშგებო პერიოდში მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტიდან ა(ა)იპ-ებისთვის სუბსიდიის მუხლით გამოყოფილი ასიგნებების ფარგლებში გაწული საკასო ხარჯები ეკონომიკური შინაარსის მიხედვით არ არის აღრიცხული, ვინაიდან სუბსიდია ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციის მუხლებად არ არის დეტალიზებული (სუბსიდიის ხარჯების ქვეტიპებს დეტალური ყველა მუხლის მიხედვით ზაზინის სისტემა არ ითვალისწინებს და საკასო ხარჯების გაწევა და აღრიცხვა ქვეტიპებად არ ხდება). მოთხოვნები და ვალდებულებები, რომლებიც წარმოშობილია მუნიციპალიტეტსა (მაკონტროლებელსა) და კონტროლირებულ ერთეულებს შორის შიდა ოპერაციებით, ფინანსური ანგარიშგებიდან ელიმინირებულია, ხოლო კონსოლიდაციას დაქვემდებარებულ ერთეულებს შორის განხორციელებული ოპერაციების და ნაშთების ელიმინირება სრულად უზრუნველყოფილია.

ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული ეკონომიკური მოვლენები დაჯგუფებულია მათი ეკონომიკური მახასიათებლების მიხედვით.

ფინანსური ანგარიშგების ელემენტებია:

ა) აქტივები;

ბ) ვალდებულებები;

გ) წმინდა აქტივები/კაპიტალი;

დ) შემოსავლები;

ე) ხარჯები;

ვ) წმინდა აქტივებში /კაპიტალში განხორციელებული სხვა ცვლილებები;

ზ) ფულადი სახსრების ნაკადები.

ბუღალტრულ ანგარიშებზე ჩანაწერების შეტანის საფუძველს წარმოადგენს პირველადი აღრიცხვის გარე და შიდა დოკუმენტი, რომელიც ასახავს ეკონომიკური მოვლენის მოხდენის ფაქტს. ეკონომიკური მოვლენების მოკორესპონდენტო ბუღალტრულ ანგარიშებზე ასახვა ხდება პირველად დოკუმენტებში მითითებული ოპერაციების და სხვა მოვლენების მოხდენის თარიღით და მიეკუთვნება იმ პერიოდის ფინანსურ ანგარიშგებას, რომელსაც უკავშირდება აღნიშნული მოვლენა. მუდმივ და დროებით ანგარიშებზე ჩანაწერები კეთდება ორმაგი ჩაწერის პრინციპის გამოყენებით, ფულად გამოსახულებაში. დროებით ანგარიშებზე ასახული შემოსავლები და ხარჯები საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს, ანგარიშგების თარიღისთვის 31 დეკემბერს გადახურულია წმინდა აქტივების/კაპიტალის ანგარიშებზე. საცნობარო ანგარიშები გამოიყენება ფინანსური მდგომარეობის და შედეგების შესახებ დამატებითი ფინანსური ინფორმაციის წარსადგენად. საცნობარო ანგარიშებზე ჩანაწერები კეთდება ორმაგი ჩანაწერის პრინციპის გამოყენების გარეშე, ფულად გამოსახულებაში.

მუნიციპალიტეტის და ყველა კონტროლირებული ერთეულების მიერ საბიუჯეტო ასიგნებები გამოყენებული იყო დამტკიცებული ბიუჯეტის შესაბამისად. გადახდების განხორციელების წესებით დადგენილ ეტაპებზე (ვალდებულების რეგისტრაცია, წინასწარი გადახდა, დამოწმება), საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსით და საზაზინო მომსახურების პრინციპებით განსაზღვრული მოთხოვნები, დაცულია; ხარჯები გაწეულია და ფინანსური ვალდებულებები საანგარიშო პერიოდში აღიარებულია „საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსის“ შემდეგი მოთხოვნის დაცვით: - შესაბამისი დაზუსტებული ბიუჯეტით გათვალისწინებული ასიგნების ზევით გადახდაზე ვალდებულების აღება დაუშვებელია; ასევე ასიგნებების ზევით ფინანსური ვალდებულების აღება დაუშვებელია, გარდა საქართველოს

საერთაშორისო ხელშეკრულებებითა და მრავალწლიანი შესყიდვებით ნაკისრი ვალდებულებებისა.

საბიუჯეტო თანხების გადახარჯვა არ მომხდარა. ხარჯები არ გაწეულა ასიგნების გარეშე, გარდა გრძელვადიანი ფინანსური ვალდებულებების აღიარებისა და კანონმდებლობით განსაზღვრული გამონაკლისებისა, საბიუჯეტო კლასიფიკაციით განსაზღვრული კომუნალური და უწყვეტი მომსახურების ხარჯებთან მიმართებაში კანონმდებლობით განსაზღვრული და სახაზინო მომსახურების პრინციპებით დაშვებული გამონაკლისები შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკის მიხედვით გამოყენებულია, როგორც დარიცხვის მეთოდით ხარჯების აღრიცხვის, ასევე ბიუჯეტის საკასო შესრულების დროს.

ფინანსური ანგარიშგების პაკეტი მოიცავს:

- ა. ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებას;
- ბ. ფინანსური შედეგების ანგარიშგებას;
- გ. ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგებას;
- დ. წმინდა აქტივების/კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებას;
- ე. ბიუჯეტისა და რეალური თანხების შედარებას,
- ვ. განმარტებითი შენიშვნას.

ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულია გასული პერიოდის შესადარისი ინფორმაცია. სსბასს 1 თანახმად: როდესაც იცვლება ფინანსურ ანგარიშგებაში მუხლების წარდგენის ფორმა ან კლასიფიკაცია, უნდა მოხდეს შესადარისი თანხების რეკლასიფიკაცია, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც რეკლასიფიკაცია შეუძლებელია.

გამონაკლისის სახით, შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკით განსაზღვრულია მიმდინარე პერიოდში ბიუჯეტის შემოსავლების გარკვეული კატეგორიების აღრიცხვა საკასო მეთოდით (გამონაკლისის სახით გადახრა დარიცხვის მეთოდიდან იმოქმედებს სანამ ხაზინის ელექტრონულ სისტემაში ელექტრონული მთავარი წიგნი სრული ფუნქციონალით არ ამუშავდება);

აქტივებისა და ვალდებულებების ან ხარჯებისა და შემოსავლების ურთიერთგადაფარვა, საანგარიშო პერიოდში არ მომხდარა, რომელიც როგორც სსბასს-ით, ასევე მოქმედი კანონმდებლობით დაუშვებელია.

მუნიციპალიტეტის ფინანსური ანგარიშგების კომპონენტების ფორმები და განმარტებითი შენიშვნების ცხრილები წარმოდგენილია ინსტრუქციით დამტკიცებული ფორმატით, მათ შორის საბალანსო მუხლები ნულოვანი ნაშთით, ხოლო დაკავშირებული ტექსტური ფინანსური და არაფინანსური ინფორმაციები, მუნიციპალიტეტის საქმიანობის თაობაზე, ასახულია შენიშვნა #1-ში.

სსბასს განსაზღვრული კრიტერიუმების მიხედვით, ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში განცალკევებულად არის ასახული მიმდინარე და გრძელვადიანი აქტივები და მოკლევადიანი და გრძელვადიანი ვალდებულებები.

ინსტრუქციით განსაზღვრული მუხლების გარდა, ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში დამატებითი მუხლების წარდგენის საჭიროება არ არის, ხოლო საცნობარო ანგარიშებზე ასახული ინფორმაციები გამჟღავნებულია.

ფინანსური შედეგების ანგარიშგებაში აღიარებულია საანგარიშგებო პერიოდში შემოსავლებისა და ხარჯების ყველა მუხლი, როგორც ნამეტო ან დეფიციტი. შემოსავლებისა და ხარჯების მუხლები განსაზღვრულია საქართველოს საბიუჯეტო კლასიფიკაციით და გათვალისწინებულია სსბასს მოთხოვნები. ფინანსური შედეგების ანგარიშგებაში და

განმარტებით შენიშვნებში წარმოდგენილია მთლიანი შემოსავლის ქვეჯგუფი, რომლის დაუჯგუფება/კლასიფიკაცია მოხდა ოპერაციების შინაარსის მიხედვით, ხოლო აღიარებული ხარჯების კლასიფიკაცია - მათი ეკონომიკური შინაარსის მიხედვით, რაც უფრო საიმედო ინფორმაციას იძლევა. ფუნქციების მიხედვით ხარჯები ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარებული არ არის.

შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკის თანახმად, მუნიციპალიტეტის შემოსავალი, კანონმდებლობის საფუძველზე, მოიცავს როგორც მუნიციპალიტეტის მიერ თავისი საქმიანობის მიზნებისთვის მიღებული ან მისაღები მომსახურების პოტენციალის, ასევე ბიუჯეტის შემოსავლების ანგარიშზე მისაღები ან მიღებული ეკონომიკური სარგებლის საერთო თანხას. ასევე, მუნიციპალიტეტის კონტროლირებული ერთეულების მიერ, ადგილობრივი თვითმმართველობის სახელით ან მესამე პირების სახელით ბიუჯეტის შემოსავლების ანგარიშზე მისაღები ან მიღებული ეკონომიკური სარგებლის საერთო თანხას.

ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგებაში ფულადი სახსრების ნაკადების შესახებ ინფორმაცია წარმოდგენილია რომ შეფასდეს:

- მუნიციპალიტეტის მიერ ფულადი სახსრების გამომუშავების უნარი და
- მუნიციპალიტეტის მოთხოვნები ფულადი სახსრებზე და მათ გამოყენებაზე.

ფულადი ნაკადების ანგარიშგება და განმარტებები წარმოდგენილია **სსბასს 2 – ფულადი სახსრების მოძრაობის შესახებ**, შესაბამისად. სსბასს-დან გადახრა და ფულადი სახსრების აღიარება მუნიციპალიტეტის მიერ განსაზღვრულია შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკით და საფუძვლად გამოყენებულია ადგილობრივი თვითმმართველობის კოდექსის და საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსის შემდეგი ძირითადი პრინციპი: -- „დამოუკიდებლობა – საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის, ავტონომიური რესპუბლიკების რესპუბლიკური ბიუჯეტებისა და ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულების ბიუჯეტების დამოუკიდებლობა, რომელსაც უზრუნველყოფს საკუთარი შემოსულობები და ნაშთი, აგრეთვე საკუთარი გადასახდელების დამოუკიდებლად განსაზღვრის უფლება საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად“.

ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება, როგორც ფინანსური ანგარიშგების სავალდებულო კომპონენტი, მომზადებულია პირდაპირი მეთოდით. ანგარიშგებაში ფულად ნაკადებზე ინფორმაციის საფუძველს წარმოადგენს საბიუჯეტო და არასაბიუჯეტო სახსრებით ბიუჯეტების შესრულების ანგარიშგების მაჩვენებლები და საბაზინო ანგარიშებზე შემოსულობებისა და გადასახდელების აღრიცხვის მონაცემები. ხაზინის ერთიან ანგარიშზე საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მიხედვით ბიუჯეტის შემოსულობების აღრიცხვა-ანგარიშგების წესების შესაბამისად შემოსავლებში აისახება გაურკვეველი თანხები, რომელიც ანგარიშგების თარიღისთვის ასახულია ხაზინის ერთიან ანგარიშზე, როგორც საკასო ხარჯის შემდეგ უკან მობრუნებული თანხები, რომელიც ანგარიშგების თარიღისთვის არ არის ბიუჯეტში მიმართული.

წმინდა აქტივების/კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებაში ასახულია:

- საანგარიშგებო პერიოდის ნაშეტი / დეფიციტი;
- სსბასს 3-ის თანახმად სააღრიცხვო პოლიტიკის ცვლილების შედეგები და

აღიარებული შეცდომების კორექტირებები, რომლებიც განცალკევებით არის წარმოდგენილი.

ორ საანგარიშგებო თარიღს (საანგარიშგებო პერიოდის დასაწყისი და დასასრული) შორის წმინდა აქტივების/კაპიტალის ცვლილებებით ფინანსურ ანგარიშგებაში ნაჩვენებია წმინდა აქტივების ზრდა ან შემცირება საანგარიშგებო პერიოდში. ანგარიშგებაში ასახულია შემოსავლებისა და ხარჯების ჯამური თანხა, იმ მუხლების ჩათვლით, რომელთა აღიარება

ხდება უშუალოდ წმინდა აქტივებში/კაპიტალში, როგორცაა გადაფასებით განპირობებული ზრდა ან შემცირება.

წინა პერიოდის კაპიტალის საწყისი ნაშთის კორექტირება ხდება რეტროსპექტული გადაანგარიშების შედეგად. რეტროსპექტულ გადაანგარიშებაზე გადაწყვეტილება მიიღება, როცა კორექტირების მაჩვენებელი არსებითია შინაარსობრივად ან მოცულობითი მაჩვენებლით და ახდენს მნიშვნელოვან გავლენას შესადარ ინფორმაციაზე, ასევე აქტივების თვითღირებულების დაზუსტების მიზნით ერთჯერადი გადაფასების შედეგად.

სსპას 24 თანახმად, ფინანსური ანგარიშგების ბიუჯეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგება მომზადებულია საკასო მეთოდით. ბიუჯეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგება ინსტრუქციის თანახმად მომზადებულია მხოლოდ ადგილობრივი თვითმართველი ერთეულის ბიუჯეტისთვის. ბიუჯეტის შესრულების ანგარიშგება მუნიციპალიტეტის მიერ მომზადებულია საბიუჯეტო კოდექსის თანახმად, ფინანსური ანგარიშგებისგან დამოუკიდებლად, მუნიციპალიტეტის სამეურნეო ოპერაციების შინაარსი საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მიხედვით, ძირითადი საქმიანობების აღწერა და შესაბამისი კანონმდებლობა, რომელიც არეგულირებს საბიუჯეტო საქმიანობას, მოცემულია ადგილობრივი თვითმართველი ერთეულის პროგრამული ბიუჯეტის შესრულების ანგარიშგებაში.

ანგარიშგების თარიღის შემდეგ მომხდარი მოვლენები

მუნიციპალიტეტი სსპას 14 თანახმად ასახავს ანგარიშგების თარიღის შემდგომ მოვლენებს. ანგარიშგების თარიღის შემდეგ მომხდარ მოვლენებს მიეკუთვნება ისეთი მოვლენები, რომლებიც წარმოიქმნება ანგარიშგების თარიღსა და ფინანსური ანგარიშგების დამტკიცების თარიღს შორის. მოვლენები, რომლებზეც ერთეულს გააჩნია მტკიცებულებები ანგარიშგების თარიღისათვის პირობების არსებობაზე, განიხილება ანგარიშგების თარიღის შემდგომ მაკორექტირებელ მოვლენებად, ხოლო მოვლენები, რომლებიც მიგვანიშნებს ანგარიშგების თარიღის შემდგომ პერიოდში წარმოქმნილ პირობებზე – ანგარიშგების თარიღის შემდგომ არამაკორექტირებელ მოვლენებად. ანგარიშგების თარიღის შემდგომი მაკორექტირებელი მოვლენების შემთხვევაში ხდება ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარებული თანხების კორექტირება ან ისეთი მუხლების აღიარება, რომლებიც მანამდე არ იყო აღიარებული, ხოლო ანგარიშგების თარიღის შემდგომი არამაკორექტირებელი მოვლენები, რომლებიც დამატებით ინფორმაციას იძლევიან ორგანიზაციის ფინანსური მდგომარეობის შესახებ, აისახება ფინანსური ანგარიშგების განმარტებით შენიშვნებში. კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში და განმარტებით შენიშვნებში აისახება ანგარიშგების თარიღის შემდეგ მომხდარი მხოლოდ ისეთი მაკორექტირებელი და არამაკორექტირებელი მოვლენები, რომლებიც წარმოიქმნება ანგარიშგების თარიღსა და მუნიციპალიტეტის (მაკონტროლებელი ერთეულის) ფინანსური ანგარიშგების დამტკიცების თარიღს შორის პერიოდში. შემდგომში, ანგარიშგების დამტკიცებისა და სახაზინო სამსახურის მიერ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების გამოქვეყნების თარიღს შორის პერიოდში, მომხდარი მაკორექტირებელი და არამაკორექტირებელი მოვლენების ასახვა მუნიციპალიტეტის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასა და განმარტებით შენიშვნებში არ ხდება.

3. საადრიცხო პოლიტიკების ცვლილებების აღწერილობა, რომლებიც აისახა ახალი საადრიცხო პოლიტიკის რესტროსპექტული გამოყენების სახით; ასევე, წინა საანგარიშგებო პერიოდის შესადარის ინფორმაციასთან დაკავშირებით ანალოგიური მონაცემები

საანგარიშო პერიოდში საადრიცხო პოლიტიკის ცვლილების შედეგად რესტროსპექტულ გადაანგარიშება არ მომხდარა.

4. წინა პერიოდ(ებ)ის არსებითი შეცდომების აღწერილობა, რომლებიც გასწორდა რესტროსპექტული გადაანგარიშების შედეგად; ასევე, წინა საანგარიშგებო პერიოდის შესადარის ინფორმაციასთან დაკავშირებული ანალოგიური მონაცემები

წინა საანგარიშო პერიოდის არსებითი შეცდომები ანგარიშგების მომზადების დროს გასწორდა რესტროსპექტული გადაანგარიშებით.

2022-2023 საქართველოს ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულების ფინანსისკთა ასოციაციის მიერ (გაფორმებული მემორანდუმის ფარგლებში) განხორციელდა ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტის საკუთრებაში არსებული უძრავი და მოძრავი ქონების აღწერა და პასპორტიზაცია (თითოეული აქტივი მოძიება, დასურათება, აუდიტის მიერ საბალანსო ღირებულების განსაზღვრა, GPS კოდის მიხედვით (უძრავი ქონების შემთხვევაში) პროგრამაში არსებულ ინტერაქტიულ რუკაზე დატანა, თითოეული აქტივის დანომრვა) და ამ აქტივების ელექტრონულ პროგრამაში (www.eproperty.ge) ატვირთვა.

ქონების ელექტრონულ პროგრამაში (www.eproperty.ge) ასახული მონაცემები ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტის მერის ბრძანების საფუძველზე მიღებული იქნა 2024 წელს, ზემოთ აღნიშნული სამუშაოების განხორციელება დასრულდა 2023 წელს, ამიტომ კორექტირებები ფინანსურ ანგარიშგებაში განხორციელდა წინა პერიოდების არსებითი შეცდომების რესტროსპექტული გადაანგარიშებით.

5. წინა პერიოდ(ებ)ის არაარსებითი შეცდომების აღწერილობა, რომლებიც გასწორდა პერსპექტიულად, მიმდინარე პერიოდის ანგარიშგებაში

ფინანსური ანგარიშგება არ მოიცავს არაარსებით შეცდომებს, ვინაიდან არ გამოვლენილა ანგარიშგების მომზადების დროს.

6. არსებითი არამაკორექტირებელი მოვლენის შესახებ დეტალური ინფორმაცია, ფინანსური შედეგის წინასწარ შეფასებასთან ერთად, ან შესაბამისი მიზეზების მითითებით, თუ რატომ ვერ მოხერხდა ფინანსური შედეგების წინასწარი განსაზღვრა

არამაკორექტირებელ მოვლენებს წარმოადგენს კანონმდებლობით დადგენილი გამონაკლისები საბიუჯეტო კლასიფიკაციით განსაზღვრული კომუნალური ხარჯების და უწყვეტი მომსახურების შედეგად წარმოქმნილი ვალდებულებების ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან დაფარვის წესით, რომელიც გამოყენებულია 2023 წლის ხარჯებთან მიმართებაში.

ფულადი სახსრები და ექვივალენტები შენიშვნა N2 --თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ფულად სახსრებად ასახულია ხაზინის ერთიან ანგარიშთა სისტემაში ასახული მუნიციპალიტეტის კუთვნილი როგორც საბიუჯეტო, ასევე არასაბიუჯეტო ფულადი სახსრების ნაშთები საანგარიშგებო პერიოდის საწყის და საბოლოო ნაშთების სახით, რომელიც დადასტურებულია სახაზინო და საბანკო ამონაწერებით. უცხოურ ვალუტაში მუნიციპალიტეტს ნაშთი არ ერიცხება. არასაბიუჯეტო სახსრების სახით რიცხული თანხები არის კონტროლირებული ერთეულების - ა(ა)იპ-ების კუთვნილი ფულადი სახსრები, რომლებიც ასახულია ამ ერთეულების ფინანსურ ანგარიშგებაში როგორც მოთხოვნა დებიტორული დავალიანების სახით მუნიციპალიტეტის მიმართ და მუნიციპალიტეტის მიერ აღრიცხულია, როგორც ვალდებულება ა(ა)იპ-ების მიმართ. კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადების დროს სსბასსს მიხედვით კონსოლიდაციის მოთხოვნების შესაბამისად ელიმინირებულია დებიტორულ-კრედიტორული დავალიანებები და აღიარებულია მუნიციპალიტეტის ფულად არასაბიუჯეტო სახსრებად. ფულადი სახსრების ექვივალენტები მუნიციპალიტეტს არ გააჩნია: საბიუჯეტო კოდექსით მინიჭებული უფლებამოსილების ფარგლებში, დამატებითი საბიუჯეტო შემოსავლების მიღების მიზნით, კომერციულ ბანკებში დროებით განთავსებული ფულადი სახსრები არ აკმაყოფილებენ სსბასსს დადგენილ კრიტერიუმებს და ფულადი სახსრების ექვივალენტებად არ აღირიცხება.

მუნიციპალიტეტის ფულად სახსრების ნაშთში ასახულია საკასო ხარჯების მობრუნების შედეგად სახაზინო კოდზე გაურკვეველი თანხების სტატუსით რიცხული სახსრები, რომელიც ბიუჯეტში მიიმართება მომდევნო საბიუჯეტო წელს, როგორც ბიუჯეტის შემოსავალი -- „წინა წლებში ბიუჯეტების გამოუყენებელი სახსრების მობრუნების შედეგად მიღებული შემოსავლები“.

მიმდინარე ინვესტიციები და მოკლევადიანი დებიტორული დავალიანებები- შენიშვნა 2 ა--თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

სსბასს განსაზღვრული ინვესტიციები მუნიციპალიტეტს აღიარებული აქვს გრძელვადიან აქტივებად და მიმდინარე (მოკლევადიანი) აქტივების სახით არ ერიცხება. **დებიტორული დავალიანების სახით მოთხოვნის აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც სავარაუდოა** მომავალი ეკონომიკური სარგებლის მიღება აღნიშნული აქტივისგან. მოკლევადიანი მოთხოვნები თავდაპირველად აღიარდება ნომინალური ღირებულებით, რომელიც ანგარიშგების თარიღისათვის შესაძლებელია შემცირდეს საექვო მოთხოვნების ანარიცხების თანხებით. ანგარიშგების თარიღისთვის რიცხული მოთხოვნები არის შემოსავლების დარიცხვის მეთოდით აღრიცხვის შედეგად წარმოშობილი მოთხოვნები.

ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს მუნიციპალიტეტი აფასებს არსებობს თუ არა რაიმე მინიშნება დებიტორული დავალიანებების გაუფასურების შესახებ **სსბასს 19 - ანარიცხები, პირობითი აქტივები და პირობითი ვალდებულებები**, მიხედვით. თუ თანხების მიღება შეუძლებელია, ამ შემთხვევაში მთლიანად ნულდება შესაბამისი მოთხოვნა და გაუფასურების ზარალი აღიარდება ხარჯად. თუ არსებობს დებიტორული დავალიანების გარკვეული ნაწილის გადაუხდელობის ალბათობა, დარჩენილი დებიტორული დავალიანების ნაშთის შესაბამის ანარიცხები აღიარდება და აღიარდება საექვო დებიტორული დავალიანების ხარჯი ზარალის სახით.

თუ მუნიციპალიტეტმა მიიღო თანხები უკვე გაუფასურებული მოთხოვნებიდან, მაშინ მიღებული თანხები აღირიცხება როგორც შემოსავალი გაუფასურების უკუგატარების შედეგად და აისახება ფინანსური შედეგების ანგარიშგებაში. საანგარიშო პერიოდში გაუფასურებული დებიტორული დავალიანებების საღრიცხვო შეფასების ცვლილებით მუნიციპალიტეტს შემოსავალი არ მიუღია.

მოთხოვნების თანხების ჩამოწერა და დებიტორული დავალიანების დაფარვა ხდება მაშინ, როდესაც:

- მიღებულია მოთხოვნასთან დაკავშირებული ყველა თანხა;
- მისაღებ თანხებთან დაკავშირებული ყველა უფლებები გადაეცა სხვა პირს;
- მიღებულია მომსახურება ან აქტივი.

ანგარიშგების თარიღისთვის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აღიარებული დებიტორული დავალიანებები რეალურია და შეფასებულია საიმედოდ, დადასტურებულია, რომ მუნიციპალიტეტში მოსალოდნელია დავალიანებებიდან ეკონომიკური სარგებლის /მომსახურების პოტენციალის მიღება. საცნობარო ანგარიშებზე აღირიცხება ჩამოწერილი დებიტორული დავალიანებები ჩამოწერიდან 5 წლის განმავლობაში. პირობითი აქტივები სსბასს 19 შესაბამისად აღრიცხება; მათ შორის, სამეურნეო ოპერაციაზე მიმდინარე სასამართლო დავებთან დაკავშირებით. პირობითი აქტივები და ჩამოწერილი დებიტორული დავალიანებები საცნობარო ანგარიშებზე მუნიციპალიტეტს ანგარიშგების თარიღისთვის არ ერიცხება.

მატერიალური მარაგები - შენიშვნა #3-თან დაკავშირებით საღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

მატერიალური მარაგების აღრიცხვას მუნიციპალიტეტი აწარმოებს სსბასს 12 „მატერიალური მარაგები“. შესაბამისად; მუნიციპალიტეტის მატერიალური მარაგები არის არაფინანსური აქტივები:

ა. მომსახურების პროცესში სხვა დანარჩენი მატერიალური მარაგების ფორმით;

ბ. გრძელვადიანი მცირეფასიანი აქტივების - ტექნიკა, ინვენტარი და მოწყობილობების სახით;

გ. გრძელვადიანი მცირეფასიანი აქტივების და სხვა დანარჩენი მატერიალური მარაგების ფორმით, რომლებიც იწახება ჩვეულებრივ (საოპერაციო) რეჟიმში სხვა ერთეულებზე განაწილებისათვის.

დ. გრძელვადიანი მცირეფასიანი აქტივების და სხვა დანარჩენი მატერიალური მარაგების ფორმით, რომლებიც იწახება გასაყიდად;

ე. მანქანა-დანადგარების სათადარიგო ნაწილების ფორმით, გარდა ისეთი სათადარიგო ნაწილებისა, რომლებიც აკმაყოფილებენ ძირითად აქტივად აღიარების კრიტერიუმებს, და სხვა მარაგებს.

მუნიციპალიტეტი მარაგს აღიარებს დარიცხვის მეთოდით. მატერიალური მარაგების შეფასებისას იყენებს თვითღირებულების მეთოდს, როდესაც მათი შემენა ხდება გაცვლითი ოპერაციის გზით. მატერიალური მარაგების თვითღირებულება მოიცავს შემენის (ტრანსპორტირებისა და სხვა სავალდებულო ხარჯების გათვალისწინებით) დანახარჯს, რომლებიც გაწეულია მის მოცემულ ადგილამდე ტრანსპორტირებისათვის და სათანადო მდგომარეობაში მოსაყვანად. მატერიალური მარაგების შესყიდვის შემთხვევაში, ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან, მარაგების თვითღირებულებაში შემავალი სსბასს განსაზღვრული

დანახარჯების საკასო ხარჯი გაიწევა საბიუჯეტო კლასიფიკაციის იმ მუხლიდან, საიდანაც ხდება მარაგების შესყიდვის საკასო ხარჯის გაწევა.

არაგაცვლითი ოპერაციის შემთხვევაში მიღებული ისეთი მატერიალური მარაგების შეფასებისას, რომელთაც საბალანსო ღირებულება გააჩნიათ, აღიარდება გადმოცემა ერთეულის მიერ აღნიშნული მატერიალური მარაგების შესაფასებლად გამოყენებული თვითღირებულების ოდენობით ან ღირებულების განსაზღვრისათვის გამოყენებული სხვა თანხით, თუ ოპერაციის მეორე მხარეს წარმოადგენს საბიუჯეტო ორგანიზაცია. სხვა შემთხვევაში მუნიციპალიტეტი ითვალისწინებს სსბასს მოთხოვნებს სამართლიანი ღირებულების დადგენაზე. მიუხედავად სსბასს მოთხოვნისა, კერძო სექტორიდან მიღებული აქტივების სამართლიანი ღირებულებები არ განისაზღვრება, საქსპერტო შეფასებაზე მომსახურების შესასყიდად ფინანსური რესურსების სიმცირის გამო და ასევე, ხარჯ-სარგებლიანობის პრინციპის გათვალისწინებით. შედეგად აღიარებულია თვითღირებულებით (მიღების დოკუმენტის საფუძველზე).

კანონმდებლობით განსაზღვრული საქმიანობის სპეციფიკიდან გამომდინარე, ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახვის მიზნით სსბასს განსაზღვრული ნეტო სარეალიზაციო და ჩანაცვლების ღირებულებები, მუნიციპალიტეტის მიერ არ გამოიყენება, გარდა აუქციონის გზით მარაგების გაყიდვის შემთხვევისა. აუქციონის ჩატარების წესის თანახმად, სარეალიზაციო ღირებულება ექსპერტული შეფასებით დგინდება. გასაყიდი საქონლის სარეალიზაციო ფასით აღიარება ბუღალტრულ აღრიცხვაში აისახება როგორც სასაქონლო ფორმით მიღებული არაკლასიფიცირებული შემოსავლები. გაყიდვის შემთხვევაში სარეალიზაციო ღირებულება აღიარდება რეალიზაციის ხარჯად - სხვა დანარჩენი საქონლისა და მომსახურების ხარჯის კატეგორიაში, ხოლო მიღებული შემოსავალი სრულად აღიარდება დარიცხვის მეთოდით, როგორც საქონლის რეალიზაციით მიღებული შემოსავალი. ფინანსური შედეგების ანგარიშგებაში აისახება მოგება ან ზარალი (ნეტო), ხოლო შენიშვნა #15 და შენიშვნა #17 სრული შემოსავალი და სრული ხარჯი.

მუნიციპალიტეტის მიერ იმ მატერიალური მარაგების, რომელთა შესყიდვა საოპერაციო საქმიანობის ფარგლებში ხდება ბიუჯეტით განსაზღვრული ასიგნებების ფარგლებში და უსასყიდლოდ განაწილდება კონტროლირებულ ან/და სხვა ერთეულებზე, აღიარების შემთხვევაში, ჩანაცვლების ღირებულების განსაზღვრა არ ხდება და ხარჯად აღიარდება თვითღირებულებით.

მატერიალური მარაგები (გარდა გასაყიდად გამიზნული მატერიალური მარაგებისა, რომელთაგანაც დაკავშირებულია შემოსავალის მიღება), შესაბამისი პერიოდის ხარჯად აღიარდება:

ა. განაწილებისას, ექსპლუატაციაში გადაცემის მიზნით გაცემის შემთხვევაში;

ბ. საკუთრების უფლების და ყველა რისკის გადაცემისას, უსასყიდლოდ განაწილების შემთხვევაში.

გ. მასთან დაკავშირებული მომსახურების გაწევის შემთხვევაში, შესაბამისი მომსახურების დადასტურების შემდეგ.

დ. გადაცემისთანავე ან საბოლოო მოხმარების შემთხვევაში, თუ მატერიალური მარაგები გადაცემულია დადგენილი ნორმების ფარგლებში.

გასაყიდად გამიზნული მატერიალური მარაგები ხარჯად აღიარდება იმ პერიოდში, როცა ხდება მასთან დაკავშირებული შემოსავლის აღიარება, როგორც განსაზღვრულია შემოსავლის სააღრიცხვო პოლიტიკით.

მატერიალური მარაგების დაზიანების, გაფუჭების ან სხვა მიზეზით დანაკარგი და დანაკლისი, აღიარდება როგორც ხარჯი ზარალის სახით იმ პერიოდში, როდესაც ქონდა შემთხვევას ადგილი. მატერიალური მარაგების ღირებულების შემცირება მისი გაუფასურების შედეგად, აღიარდება როგორც „მატერიალური მარაგების ღირებულების შემცირების ხარჯები“.

მატერიალური მარაგების ხარჯად აღიარების შემთხვევაში, სამეურნეო ოპერაციის ეკონომიკური შინაარსის განსაზღვრისთვის გამოიყენება ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაცია და ბუღალტრული ანგარიშთა გეგმის ინსტრუქცია. ხარჯად აღიარებული მატერიალური მარაგების თვითღირებულების შესაფასებლად მუნიციპალიტეტი იყენებს მარაგების აღრიცხვის სსბასს განსაზღვრულ მეთოდებს – საშუალო შეწონილს, ინდივიდუალური აღრიცხვის ან/და ფიფო მეთოდს, როდესაც ხდება მარაგების გამოყენება ძირითადი აქტივების არსებითი გაუმჯობესებისთვის, ხდება მარაგების ღირებულების ასახვა ძირითად აქტივებზე, რაც სააღრიცხვო პოლიტიკით განსაზღვრულია როგორც საკუთარი სახსრებით კაპიტალის შექმნა. საანგარიშო პერიოდში საკუთარი სახსრებით კაპიტალის შექმნის გზით ძირითადი აქტივების მიღების ოპერაცია არ განხორციელებულა. მუნიციპალიტეტი ახდენს მატერიალური მარაგების სრულ ინვენტარიზაციას მინიმუმ წელიწადში ერთხელ.

მცირეფასიანი გრძელვადიანი აქტივების სინთეზური აღრიცხვა ისეთი წესებით და პირობებით წარმოებს, როგორც სხვა დანარჩენი მატერიალური მარაგების, ხოლო ანალიზური აღრიცხვა და ჩამოწერის პროცედურები ისეთი ფორმით არის დადგენილი, როგორც ძირითადი აქტივების შემთხვევაში.

საცნობარო ანგარიშები ხარჯებში ჩამოწერილი მატერიალური მარაგების აღრიცხვისთვის გამოიყენება და აისახება მატერიალური მარაგების ექსპლუატაციიდან ამოღებამდე. ანგარიშების თარიღისთვის 01 საცნობარო ანგარიშზე ირიცხება ხარჯებში ჩამოწერილი მატერიალური მარაგი 2 863 080 ლარის, ხოლო დამატებით 04 საცნობარო ანგარიშზე ასახულია ექსპლუატაციაში გადაცემული ხარჯებში აღიარებული მცირეფასიანი გრძელვადიანი აქტივი 8 603 168 ლარის ღირებულების. არაგაცვლითი ოპერაციით მიღებული მატერიალური მარაგების, რომელიც არ აკმაყოფილებს სარგებლის მიღების თაობაზე სსბასს განსაზღვრული კრიტერიუმებს, მუნიციპალიტეტის მიერ არ აღიარდება და ასახვისთვის შექმნილია საცნობარო ანგარიში „02 – პასუხსაგებ შენახვაზე მიღებული მარაგები“. საცნობარო ანგარიშზე ჩანაწერის ანუღირების საფუძველია მარაგების გასვლის დამადასტურებელი დოკუმენტის საბუღალტრო სამსახურში წარმოდგენა. არაგაცვლითი ოპერაციის ფარგლებში (სხვისთვის გადასაცემად გამიზნული) შეძენილი მარაგები, რომელიც არ აკმაყოფილებს სარგებლის მიღების თაობაზე სსბასს განსაზღვრული კრიტერიუმებს, მუნიციპალიტეტის მიერ არ აღიარდება და დანიშნულებით გადაცემამდე აისახება საცნობარო ანგარიშზე - „03 -სხვისთვის გადასაცემი მარაგები“. საცნობარო ანგარიშზე ჩანაწერის ანუღირების საფუძველია მარაგების დანიშნულებით გადაცემის დამადასტურებელი დოკუმენტი. ასევე საცნობარო ანგარიშზე - „07“ ირიცხება სრულიად გაცვეთილი/ამორტიზირებული ძირითადი აქტივები ექსპლუატაციაში შეფასებამდე. – 731 351 ლარის ღირებულების, ასევე საცნობარო „12“ ანგარიშზე ასახული გვაქვს საბანკო გარანტიები - 19 572 759 ლარის ღირებულების.

ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტის საკუთრებაში არსებული უძრავი და მოძრავი ქონების აღწერისა და პასპორტიზაციის შედეგად გამოვლინდა წლების წინ, ბალანსზე რიცხული გაურკვეველი დასახელების აქტივები - 51 886 002 ლარის ღირებულების, რომლებიც საჭიროებს აქტივად აღიარების კრიტერიუმების დადგენას, რის შემდეგ ეს ქონება აღიარდება აქტივად, ან

ჩამოიწერება ანულირებით - შექმნილია საცნობარო ანგარიში - „13 - წინა პერიოდების, ბალანსზე რიცხული გაურკვეველი დასახელების აქტივები“.

სხვა მოკლევადიანი (მიმდინარე) აქტივები შენიშვნა N4 თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

სხვა მიმდინარე აქტივები ანგარიშგების თარიღისთვის წარმომოხილია წინასწარი (ავანსად) გადასახდელების გადახდით. წინასწარგადახდილი აქტივის შეფასება ხდება გადახდილი თანხის მიხედვით.

წინასწარი გადახდები საანგარიშო პერიოდში განხორციელებულია ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან მოქმედი კანონმდებლობის მოთხოვნების შესაბამისად. წინასწარი გადახდებზე წარმოდგენილი საბანკო გარანტიები აღირიცხება საცნობარო ანგარიშების მეშვეობით. გარანტიის თანხების ნაშთი ანგარიშგების თარიღისთვის შეადგენს 19 572 759 ლარს. დამოწმების ვადები ყველა სამეურნეო ოპერაციაზე დაცულია; მათ შორის ინსტრუქციის მიხედვით გადავადებების შემთხვევებში. მიმდინარე აქტივების სახით რიცხული დებიტორული დავალიანებების დაფარვა ხდება აქტივის აღიარებით ან საქონლისა და მომსახურების მიღებით ან გადარიცხული თანხების უკან მობრუნებით. მიმდინარე წელს გადარიცხული თანხის იმავე წელს მობრუნების შემთხვევაში ხდება ბიუჯეტის საკასო ხარჯის შემცირება და შესაბამისი ასიგნების რესურსის აღდგენა, ხოლო მომდევნო წლებში მობრუნების შემთხვევაში, თანხა მიიმართება ბიუჯეტში, როგორც წინა წლის ბიუჯეტის გამოუყენებელი თანხების მობრუნების შედეგად მიღებული შემოსავლები. სსბასს მიხედვით ამ შემთხვევაში მობრუნებული თანხა არ განიხილება შემოსავლად, აღიარდება როგორც ფინანსური აქტივის კლებით მიღებული რესურსი და წარმოადგენს ბიუჯეტის შემოსულობებს (დაფინანსების წყაროს). შემოსავლად აღიარების პოლიტიკა განსაზღვრულია საბიუჯეტო კლასიფიკაციის შესაბამისად და განიხილება როგორც გადახრა სსბასს-დან და გამჟღავნდება განმარტებით შენიშვნებში. თუ მობრუნებული თანხის ინდენტიფიცირებისთვის არ არის საკმარისი რეკვიზიტები, თანხა აისახება გაურკვეველი თანხების სახაზინო კოდზე, და ის აისახება ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგებაში - საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული ფულადი სახსრების სახით.

შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკის თანახმად, დებიტორული დავალიანებების კონტროლის მიზნით, მოთხოვნები სსბასს შესაბამისად, არაფინანსური აქტივების დანაკლისებით აღიარდება მისი ანაზღაურების თაობაზე ვალდებულების დაკისრების მომენტში - მოთხოვნის წარმომოხმის წყაროდ აღიარდება შემოსავალი, ხოლო არაფინანსური აქტივის დანაკლისი მისი აღმოჩენის მომენტში გაუფასურების ხარჯის ანგარიშზე აღიარდება როგორც ზარალი.

გრძელვადიანი ფინანსური აქტივები - შენიშვნა N5-თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

გრძელვადიანი ფინანსური აქტივები მოიცავს წილობრივ ინსტრუმენტებში ინვესტიციებს, სხვა გრძელვადიან ფინანსურ აქტივებს, გრძელვადიან დებიტორულ დავალიანებებსა და არაფულად მოთხოვნებს. გრძელვადიანი ფინანსური აქტივების თავდაპირველი შეფასებისათვის გამოყენებულია ნომინალური ღირებულება, რომელიც ანგარიშგების თარიღისათვის შეიძლება შემცირებულ იქნეს გაუფასურების ზარალის თანხებით. სსბასს თანახმად, წილობრივ ინსტრუმენტებში ინვესტიციები თვითღრეზულებით

ფასდება, თუ ინვესტიციები არ ხორციელდება კონტროლირებულ ერთეულებში, მეკავშირე ერთეულებსა თუ ერთობლივ საქმიანობებში. ასეთ შემთხვევებში მათი შეფასება კაპიტალ-მეთოდის გამოყენებით ხდება. საბიუჯეტო კლასიფიკაციის თანახმად, წილების ზრდა/კლება განიხილება ფინანსური აქტივებით ოპერაციად და ბიუჯეტის შესრულების ანგარიშგებაში აისახება შემოსულობებად/ გადასახდელებად და არ აღიარდება შემოსავლად და ხარჯად. მუნიციპალიტეტი გეგმავს შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკის მომზადებას და წილების აღრიცხვის კაპიტალ-მეთოდის დანერგვას.

მუნიციპალიტეტის მიერ გრძელვადიანი საიჯარო ხელშეკრულებით გაცემულია ძირითადი აქტივები, მათ შორის მიწა, მაგრამ არ არის აღიარებული ფინანსურ იჯარად, მიუხედავად სსბასს განსაზღვრული კრიტერიუმებთან შესაბამისობისა. აქტივები, რომელსაც მუნიციპალიტეტი არ იყენებს საოპერაციო საქმიანობაში, და რომლის პრივატიზაციის გადაწყვეტილება არ არის მიღებული, მუნიციპალიტეტის საკუთრებაშია არა კომერციული მიზნებისთვის, არამედ იჯარით გასაცემად ბიუჯეტში დამატებითი შემოსავლების მიღების მიზნით. ამასთან ადგილობრივი თვითმმართველობის ქონების იჯარაში აუქციონის წესით გადაცემის შემთხვევაში, მოიჯარეს მიერ უპირატესობა ეძლევა გრძელვადიან საიჯარო ხელშეკრულებებს. შედეგად იჯარით გაცემული აქტივების აღრიცხვის წესი მუნიციპალიტეტის მიერ დადგენილია საოპერაციო იჯარის მიხედვით. საიჯარო გადასახდელები ხელშეკრულების პირობების შესაბამისად აღრიცხება დარიცხვის მეთოდით. ფინანსური იჯარიდან მისაღები გრძელვადიანი დებიტორული დავალიანების აღიარება სსბასს მიხედვით არ ხდება. იგეგმება საიჯარო ხელშეკრულების პირობების სსბასს-თან შესაბამისობის შეფასება და, ფინანსური იჯარის შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკის ჩამოყალიბება, რომლის მიხედვითაც, სტანდარტების მოთხოვნების დაკმაყოფილების შემთხვევაში, მოხდება იჯარით გაცემული აქტივების ფინანსური იჯარის სახით რეკლასიფიცირება/აღრიცხვა.

ძირითადი აქტივები - შენიშვნა #6 -თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

მუნიციპალიტეტი ძირითად აქტივებს აღრიცხავს სსბასს 17 -ძირითადი აქტივები, საფუძველზე და საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მოთხოვნების გათვალისწინებით. ძირითადი აქტივი არის გრძელვადიანი მატერიალური აქტივი, რომლებიც გამოიყენება საქონლის ან მომსახურების მიწოდებაში ან ადმინისტრაციული მიზნებისთვის. ძირითადი აქტივის აღიარება ხდება მხოლოდ მაშინ, თუ:

მოსალოდნელია მასთან დაკავშირებული ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის მიღება;

შესაძლებელია მისი საიმედო შეფასება;

ღირებულება 500 ლარი და მეტია.

მუნიციპალიტეტი ყველა ძირითად აქტივს აღიარებს იმ თარიღით, როდესაც ისინი იქნა მიღებული, მოპოვებული იქნა მათზე საკუთრების უფლება და ახორციელებს სსბასს-ით განსაზღვრულ კონტროლს. ძირითადი აქტივის აღიარება ხდება საწყისი თვითღირებულების მეთოდით. თვითღირებულება მოიცავს ყველა იმ დანახარჯს, რომელთა გაწევა საჭიროა აქტივის მუშა მდგომარეობაში მოსაყვანად. აქტივის შესასყიდ ღირებულებასთან ერთად, ის მოიცავს ადგილმდებარეობის მოსამზადებელი სამუშაოების, მიტანისა და მონტაჟის, კვალიფიციური სპეციალისტების მიერ გაწეული საკონსულტაციო მომსახურების ხარჯებს,

ასევე აქტივის დემონტაჟისა და ადგილმდებარეობის აღდგენის ხარჯებს. ამ შემთხვევაში ყველა დანახარჯის საკასო ოპერაციები ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან გაიწევა ძირითადი აქტივების ზრდის მუხლით. დანახარჯები (ტრანსპორტირების და სათანადო მდგომარეობაში მოყვანისთვის საჭირო სხვა დანახარჯები), რომელთა ღირებულების საიმედოდ შეფასება არ არის შესაძლებელი, აღიარდება, სამეურნეო ოპერაციის ეკონომიკური შინაარსის მიხედვით, საბიუჯეტო კლასიფიკაციით ან/და ანგარიშთა გეგმით განსაზღვრულ, ხარჯის შესაბამის კატეგორიაში. მუნიციპალიტეტი სარგებლობს ინსტრუქციით განსაზღვრული გამოწვევებით და ძირითადი აქტივების აღრიცხვის გადაფასების მეთოდს არ იყენებს. უსასყიდლოდ ან ნომინალურ ფასად მიღებული ძირითადი აქტივების სამართლიანი ღირებულებით შეფასება მისი აღიარებისას, არ განიხილება გადაფასებად - განიხილება თვითღირებულების დაზუსტების მიზნით ერთჯერად გადაფასებად.

სახელმწიფო მმართველობის სექტორის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების პრინციპების გათვალისწინებით, ძირითადი აქტივის საბიუჯეტო ორგანიზაციისგან არაგაცვლითი ოპერაციის შედეგად მიღების შემთხვევაში, მოცემული აქტივის აღიარება, ხდება პირვანდელი (თავდაპირველი) ღირებულებით, ხოლო მუნიციპალიტეტის მიერ კერძო სექტორისგან და საერთაშორისო ორგანიზაციებიდან, ასევე უცხო ქვეყნის მთავრობებიდან არაგაცვლითი ოპერაციებით მიღებული ძირითადი აქტივების შეფასება ხდება მიღების თარიღისთვის არსებული სამართლიანი ღირებულების თანხით. სამართლიანი ღირებულების დადგენა ხდება მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად ექსპერტული შეფასებით. იმ შემთხვევაში, როცა მუნიციპალიტეტის მიერ ვერ ხდება ექსპერტულ შეფასებაზე მომსახურების შესყიდვა, შესაბამისი ფინანსური რესურსების არ არსებობის გამო ან ხარჯი-სარგებლიანობის პრინციპით მომსახურების შესყიდვის არაეფექტურობის გამო, ძირითადი აქტივების შეფასება ხდება მიღების დოკუმენტით განსაზღვრული თვითღირებულებით (ასეთის არსებობის შემთხვევაში), რის შესახებ ინფორმაცია მქონდება ფინანსური ანგარიშგების განმარტებით შენიშვნებში. ფინანსურ ანგარიშგებაში ინფორმაციის გამჟღავნების მიზნით, მუნიციპალიტეტი ძირითად აქტივებს აჯგუფებს არაფინანსური აქტივების და მათზე ოპერაციის საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მეხუთე თანრიგის მიხედვით. არსებით გაუმჯობესებაზე გაწეული დანახარჯებით იზრდება ძირითადი აქტივის ღირებულება იმ შემთხვევაში, თუ იგი ზრდის აქტივის გამოყენების ვადას ან ზრდის მის მომსახურების პოტენციალს და ხარისხს. ნებისმიერი სხვა დანახარჯი ფინანსური შედეგების ანგარიშგებაში აღიარდება, როგორც ხარჯი. ძირითადი აქტივების მიმდინარე რემონტის და არსებითი გაუმჯობესების დანახარჯების შეფასების კრიტერიუმში, გარდა სსბასს-ის, საბიუჯეტო კლასიფიკაციის და სფსს 2014 განსაზღვრული შეფასების კრიტერიუმებისა, დამატებით არ არის განსაზღვრული. სამეურნეო ოპერაციების დაგეგმვის დროს, ხდება შეფასება, მიიღება თუ არა დამატებითი ეკონომიკური სარგებელი თუ მომსახურების პოტენციალი. თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, ძირითადი აქტივი აღირიცხება თვითღირებულებით, რომელსაც გამოკლებული აქვს დაგროვილი ცვეთა და გაუფასურების ზარალი. 2021 წლის 1 იანვრამდე ნულოვანი ღირებულების მქონე ექსპლუატაციაში მყოფი აქტივი, რომელიც აღირიცხულია საცნობარო ანგარიშებზე, ასევე საკუთრებაში არსებულ იმ აქტივებთან დაკავშირებით, რომელთა ღირებულება არ არის განსაზღვრული და აღიარებული, ღირებულების განსაზღვრის შესახებ ყოვლისმომცველი ინფორმაციის მოპოვებისა და სტანდარტის დებულებებთან სრულ შესაბამისობაში მოსაყვანად იყენებს გარდამავალი დებულებით განსაზღვრულ გამოწვევების და მუნიციპალიტეტი ყველა ძირითადი აქტივების სრულად აღიარებას გეგმავს გარდამავალი პერიოდის დასრულებამდე.

ძირითადი აქტივები, რომელთა მიღება უშუალოდ არ უკავშირდება ორგანიზაციის მიერ ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის მიღებას, აღიარდება ძირითად აქტივად, თუ მათი დახმარებით მიიღება სარგებელი სხვა ძირითადი აქტივებიდან, რაც შეუძლებელია ამ (დამხმარე) აქტივების არსებობის გარეშე. დამხმარე აქტივების აღრიცხვა წარმოებს საბიუჯეტო კლასიფიკაციით დადგენილი წესების და შეფასების - არის თუ არა ძირითადი აქტივის განუყოფელი ნაწილი, შესაბამისად. განუყოფელი ნაწილი აღიარდება არსებითი გაუმჯობესებად და აისახება აქტივის მიღების ოპერაციადა. არის თუ არა ძირითადი აქტივის განუყოფელი ნაწილი, შეფასებას მუნიციპალიტეტი ახდენს შემდეგი კრიტერიუმებით:

ა. არის თუ არა შესაძლებელი დამხმარე აქტივის დემონტაჟი მისი ან/და ძირითადი აქტივის დაუზიანებლად;

ბ. დამხმარე აქტივის დემონტაჟის და მისი სხვა აქტივზე მონტაჟის დანახარჯები არსებითია და არაეფექტურია დამხმარე აქტივის სამართლიანი ღირებულების გათვალისწინებით;

გ. დამხმარე აქტივის დემონტაჟის შემთხვევაში არსებითად მცირდება (ან შეუძლებელია) ძირითადი აქტივიდან ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის შემოადინება.

მუნიციპალიტეტის მიერ საკუთარი მიზნებისთვის შექმნილი ძირითადი აქტივების (საბიუჯეტო კლასიფიკაციით განსაზღვრული საკუთარი სახსრებით კაპიტალის შექმნა) თვითღირებულება, ისე განისაზღვრება როგორც შეძენის შემთხვევაში.

მუნიციპალიტეტი ძირითად აქტივებზე ცვეთის დარიცხვას აწარმოებს წრფივი მეთოდის გამოყენებით, საქართველოს ფინანსთა მინისტრის #289 ბრძანებით დამტკიცებული „საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ ცვეთის/ამორტიზაციის ბუღალტრულ აღრიცხვასა და ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახვის შესახებ“ ინსტრუქციის მიხედვით. ძირითადი აქტივების ნარჩენი ღირებულების დადგენა არ ხდება, როგორც უმნიშვნელო და არაარსებითი ღირებულება ცვეთადი თანხის გაანგარიშებაში - საჯარო სექტორის ძირითადი მახასიათებელია ძირითადი აქტივების შესყიდვა მისი მომსახურების პოტენციალის სრულად მოხმარების მიზნით. სრულად გაცვეთილი ცვეთადი აქტივის საჯარო სექტორიდან მიღების შემთხვევაში, მუნიციპალიტეტი მოცემული აქტივის ასახავს შესაბამის საცნობარო ანგარიშზე, პირვანდელი (თავდაპირველი) ღირებულებით. ძირითად აქტივს ცვეთა მას შემდეგ აღარ ერიცხება, როდესაც ხდება აღიარების შეწყვეტა. იმ შემთხვევაში, როცა ძირითადი აქტივი მუნიციპალიტეტს ვეღარ აძლევს მომსახურების პოტენციალს ან ეკონომიკურ სარგებელს, აქტივი გაუფასურებულია. ცვეთადი ძირითადი აქტივის გასვლის შემთხვევაში აღიარება წყდება და ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციის მუხლების შესაბამისად, საბალანსო ღირებულებით აღიარდება ხარჯად.

იმ ძირითადი აქტივების, რომელთა შესყიდვა ხდება ბიუჯეტით განსაზღვრული ასიგნებების ფარგლებში და უსასყიდლოდ განაწილდება კონტროლირებულ ერთეულებზე, ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციის კაპიტალური გრანტების ხარჯებში აღიარდება საბალანსო ღირებულებით.

2023 წელში განხორციელდა ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტის მერიის ბალანსზე რიცხული ძირითადი აქტივების აღწერა და შეფასება, შესაბამისად ბალანსზე რიცხული ძირითადი აქტივები ჩამოიწერა გაუფასურებით და 2024 წლის ფინანსურ ანგარიშგებაში აისახა სამართლიანი ღირებულებით - წინა პერიოდების არსებითი შეცდომების რეტროსპექტული გადაანგარიშებით.

გასაყიდი (პრივატიზაცია) ძირითადი აქტივი, რომელიც, თვითღირებულებაზე ინფორმაციის არარსებობის გამო, არ არის აღიარებული, აუქციონის მიზნებისთვის დადგენილი ღირებულებით აღიარდება არაკლასიფიცირებული შემოსავლის სახით, გასაყიდად გამიზნული აქტივების კატეგორიაში. რეალიზაციიდან მიღებული თანხების აღიარების საფუძველია პრივატიზაციიდან მიღებული თანხების ბიუჯეტის შემოსულობებში აღრიცხვის წესები და საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსით და საბიუჯეტო კლასიფიკაციით განსაზღვრული პირობები - ძირითადი აქტივების რეალიზაციის შედეგად აღრიცხვის მეთოდით აღიარებული შემოსავლები, ბიუჯეტში მიიმართება შემოსულობების სახაზინო ანგარიშზე და აღიარდება როგორც შემოსულობები არაფინანსური აქტივების კლასით. საბალანსო ღირებულება აისახება რეალიზაციის ხარჯებში - გრძელვადიანი აქტივების გაყიდვასთან დაკავშირებული ხარჯის სახით. გასაყიდად გამიზნულ ძირითად აქტივებს ანგარიშგების თარიღისთვის ცვეთა არ ერიცხება.

მუნიციპალიტეტი არ აღიარებს მემკვიდროებით აქტივებს.

ძირითადი აქტივების ინვენტარიზაციას მუნიციპალიტეტი ატარებს წელიწადში ერთხელ (გარდა უშრავი ქონებისა, რომელიც ტარდება სამ წელიწადში ერთხელ) საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2021 წლის 31 დეკემბრის #364 ბრძანებით დამტკიცებული „საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ აქტივებისა და ვალდებულებების ინვენტარიზაციის ჩატარების და ინვენტარიზაციის შედეგების საჯარო სექტორის ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების (სსბასს-ების) საფუძველზე აღრიცხვა-ანგარიშგებაში ასახვის შესახებ“ ინსტრუქციისა და ინვენტარიზაციის ჩატარების შიდა წესის მიხედვით.

მუნიციპალიტეტის მიერ, შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკაში სსბასს 16 - საინვესტიციო ქონება, და სსბასს 32 - შეღავათიანი მომსახურების შეთანხმებები: უფლების გადამცემი, მოთხოვნების შესაბამისად აღრიცხვის წესების და პირობების განსაზღვრამდე, არ ხდება ძირითადი აქტივების რეკლასიფიცირება საინვესტიციო ქონებად ან/და შეღავათიანი მომსახურების აქტივებად. ცვლილებები განხორციელდება გარდამავალი პერიოდის დასრულებამდე, მოქმედი კანონმდებლობით დადგენილი შეზღუდვების და კანონმდებლობაში ცვლილებების საჭიროების შეფასების შედეგების გათვალისწინებით.

არამატერიალური აქტივები -შენიშვნა N8-თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

მუნიციპალიტეტი არამატერიალურ აქტივებს აღიარებს სსბასს 31- არამატერიალური აქტივები, საფუძველზე, რომლის თანახმადაც არამატერიალური აქტივი არის იდენტიფიცირებადი არამონეტარული აქტივი ფიზიკური ფორმის გარეშე. არამატერიალურ აქტივად აღიარდება აქტივი თუ აქტივი იდენტიფიცირებადია, კონტროლდება მუნიციპალიტეტის მიერ და შესაძლებელია აქტივის თვითღირებულების ან სამართლიანი ღირებულების საიმედოდ შეფასება. იდენტიფიცირებადია აქტივი , თუ იგი:

ა. განცალკევებადია, ე. ი შესაძლებელია მისი გამოყოფა ერთეულიდან და გაყიდვა, გადაცემა, ლიცენზირება, გაქირავება ან გაცვლა, ცალკე ან დაკავშირებულ ხელშეკრულებასთან, იდენტიფიცირებად აქტივთან ან ვალდებულებასთან ერთად, იმის მიუხედავად, აქვს თუ არა განზრახული ერთეულს ამის გაკეთება; ან

ბ. წარმოიქმნება დაკავშირებული სახელშეკრულებო ან სხვა იურიდიული უფლებებით მიუხედავად იმისა, არის თუ არა ეს უფლებები გადაცემადი ან გამოყოფადი ერთეულისგან ან სხვა უფლებებისგან და ვალდებულებებისგან.

სსპასს თანახმად, ერთეული აკონტროლებს აქტივს, თუ მას გააჩნია აქტივისგან მომავალი ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის მიღების უფლება და შეუძლია ამ სარგებელზე ან მომსახურების პოტენციალზე სხვების მიერ წვდომა შეზღუდოს. საწყისი აღიარების შემდეგ, არამატერიალური აქტივი უნდა აისახოს ნებისმიერი აკუმულირებული ამორტიზაციისა და გაუფასურების ზარალის ოდენობით შემცირებული თვითღირებულებით.

ბუნიციალიტეტის მიერ განსაზღვრულ სასარგებლო ვადის მქონე არამატერიალური აქტივებს (გარდა - გასართობი, ლიტერატურული და მხატვრული ორიგინალი ნიმუშები-სა), მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად ერიცხება ამორტიზაცია წრფივი მეთოდით, ფინანსთა მინისტრის #289 ბრძანებით დამტკიცებული „საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ ცვეთის/ამორტიზაციის ბუღალტრულ აღრიცხვასა და ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახვის შესახებ“ ინსტრუქციის მიხედვით და ამორტიზაციის თანხა აკუმულირდება ამორტიზაციის დამაგროვებელ ანგარიშზე, ამავდროულად საანგარიშო პერიოდის ამორტიზაციის თანხა აღიარდება ზარჯად. მომსახურების ვადა განსაზღვრულია 2021 წლის 1 იანვრამდე გამოყენებული ამორტიზაციის ნორმების შესაბამისად და 2021 წლის 1 იანვრისთვის საბალანსო ღირებულება, აღრიცხვა-ანგარიშგების მიზნებითვის მიჩნეულია საწყის ღირებულებად. 2023 წელში განხორციელდა ქალაქ ბათუმის ბუნიციალიტეტის მერიის ბალანსზე რიცხული არამატერიალური აქტივების აღწერა და შფასება, შესაბამისად ბალანსზე რიცხული არამატერიალური აქტივები ჩამოიწერა გაუფასურებით და 2024 წლის ფინანსურ ანგარიშგებაში აისახა სამართლიანი ღირებულებით - წინა პერიოდების არსებითი შეცდომების რეტროსპექტული გადაანგარიშებით.

საანგარიშო პერიოდში არამატერიალურ აქტივების არსებით გაუმჯობესებაზე დანახარჯები არ გაწეულა, რა დროსაც იზრდება აქტივის თვითღირებულება. არამატერიალური აქტივის აღიარება წყდება:

ა. მისი გასვლისას (არაგაცვლითი ოპერაციით გასვლის ჩათვლით); ან

ბ. როდესაც არავითარი მომავალი ეკონომიკური სარგებელი ან მომსახურების პოტენციალი არ არის მოსალოდნელი აქტივის გამოყენებისა და შემდგომი გასვლის შედეგად.

სხვა არაფინანსური გრძელვადიანი აქტივები-შენიშვნა N 11-თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

სხვა არაფინანსური გრძელვადიანი აქტივების კატეგორია აერთიანებს ფასეულობებს (ძვირფას ქვებს და ლითონებს, ხელოვნების ნიმუშებს და ა.შ), მატერიალურ არაწარმოებულ აქტივებს, გარდა მიწისა (მინერალურ და ენერგო რესურსებს, არაკულტივირებულ ბიოლოგიურ აქტივებს, წყლის რესურსებს, რადიოსიხშირულ სპექტრს და სხვ.), მემკვიდრეობით აქტივებს (კულტურულ, ისტორიულ, ეკოლოგიურ აქტივებს), დაუმთავრებელ და გასაყიდად გამოწვლულ/გადასაცემ აქტივებს და სხვ. არაფინანსური გრძელვადიანი აქტივების სახით აღიარებულია საოპერაციო ოჯარით მიღებული აქტივების არსებითი გაუმჯობესება, რომლის სააღრიცხვო პოლიტიკა შეეცაბამება სსპასს 17- მირითადი აქტივების, მოთხოვნებს. საოპერაციო ოჯარით მიღებულ აქტივზე საბიუჯეტო კლასიფიკაციით კაპიტალური დანახარჯები გაწეულია ძირითადი აქტივების ზრდის

(შეძენის) მუხლიდან და ანგარიშთა გეგმის მიხედვით აღიარებულია დაუმთავრებელი აქტივების ჯგუფში. ცვეთის დარიცხვა წარმოებს ისე როგორც ძირითად აქტივებზე. სასარგებლო მომსახურების ვადად განსაზღვრულია საიჯარო შეთანხმებით (ხელშეკრულებით) დადგენილი იჯარის ვადა და გამოიყენება ცვეთის დარიცხვის წრფივი მეთოდი. სსბასს 13 -იჯარა, თანახმად იჯარით აღებული ქონება აღრიცხულია საოპერაციო იჯარად, ვინაიდან არ არის დაკმაყოფილებული ფინანსური იჯარის კრიტერიუმები, რადროსაც იჯარით მიღებული აქტივი აღიარდება საბალანსო მუხლად და ამავდროულად აღიარდება ვალდებულება ფინანსური იჯარით. საოპერაციო იჯარაზე შექმნილია საცნობარო ანგარიში სადაც ასახულია საკუთრების უფლების გარეშე გადმოცემული აღნიშნული აქტივი.

მუნიციპალიტეტის მიერ სხვა არაფინანსური გრძელვადიანი აქტივების სახით აღირიცხება დაუმთავრებელი აქტივი, რომლის აღრიცხვის წესები და პირობები განსაზღვრულია სსბასს 17 - ძირითადი აქტივების, მოთხოვნების საფუძველზე. დაუმთავრებელ აქტივებს მოქმედი კანონმდებლობით და სსბასს შესაბამისად, ცვეთა არ ერიცხება. დასრულების შემდეგ კონვერსიით აღიარდება ძირითად აქტივად. 2023 წელში განხორციელდა ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტის მერიის ბალანსზე რიცხული დაუმთავრებელი აქტივების აღწერა და შეფასება, შესაბამისად ბალანსზე რიცხული დაუმთავრებელი აქტივები ჩამოიწერა გაუფასურებით და 2024 წლის ფინანსურ ანგარიშგებაში გადავიდა ძირითადი აქტივების ანგარიშებზე სამართლიანი ღირებულებით - წინა პერიოდების არსებითი შეცდომების რეტროსპექტული გადაანგარიშებით.

დაუმთავრებელ აქტივებზე შესყიდვის დანახარჯები გაიწევა ძირითადი აქტივების შეძენის მუხლიდან და ბიუჯეტის შესრულების ანგარიშგებაში აისახება, როგორც არაფინანსური აქტივების ზრდა. მუნიციპალიტეტის მიერ დაუმთავრებელი აქტივების ღირებულების შეფასება ხდება გაწეული დანახარჯების ღირებულებით, რომელიც ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან გაიწევა წინასწარი გადახდებით (ავეანსად) თუ ეს გათვალისწინებულია შესყიდვის ხელშეკრულების პირობებით. დაუმთავრებელი აქტივების აღიარება საფუძველია მუნიციპალიტეტის მიერ ვალდებულების აღიარებისა იმ შემთხვევაში, როცა შესყიდვის ხელშეკრულება ითვალისწინებს ეტაპობრივ გადახდებს შესულებული სამუშაოების მოცულობის მიხედვით და აქტივის მოწოდების შედეგად წარმოქმნილი ვალდებულებების დასაფარად, გადახდები ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან წარმოებს სტანდარტულად.

სხვა გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივების კატეგორია მოიცავს გასაყიდად გამოზნულ არაფინანსურ აქტივებს.

მოკლევადიანი და გრძელვადიანი ფინანსური ვალდებულებები -შენიშვნა N12—თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

მოკლევადიანი ნასესხები თანხების სახით ასახულია მოკლევადიანი სესხები საბიუჯეტო სახსრებით, ეროვნული ვალუტაში. სასესხო ვალდებულებად აღიარებულია არაფინანსური აქტივების სესხის სახით მიღების შედეგად წარმოქმნილი ფინანსური ვალდებულების მიმდინარე გადასახდელები, რომლის დაფარვის ვალდებულება მუნიციპალიტეტს ეკისრება მომდევნო საანგარიშგებო საბიუჯეტო წელს. სესხის მოცულობა განსაზღვრულია მიღებული არაფინანსური აქტივების თვითრიცხულების შესაბამისად. გრძელვადიან ვალდებულებებად განიხილება ყველა ის ვალდებულება, რაც არ წარმოადგენს მოკლევადიან ვალდებულებას, და წარმოადგენს აღნიშნული სასესხო ვალდებულების ნაწილს, რომლის დაფარვაც

გათვალისწინებულია შეთანხმების მიხედვით მომდევნო საბიუჯეტო წლის შემდგომ პერიოდებში. ფინანსური იჯარასთან დაკავშირებული გრძელვადიანი ვალდებულებების კატეგორია აერთიანებს ფინანსური იჯარის ხელშეკრულებით მიღებულ აქტივებთან დაკავშირებით წარმოქმნილ გრძელვადიან ფინანსურ ვალდებულებებს. ფინანსური იჯარით მიღებული აქტივების აღრიცხვა და ანგარიშგებაში ასახვა ხორციელდება სსბასს 13-ის - „იჯარა“- შესაბამისად. ფინანსური იჯარით მიღებული არაფინანსური აქტივები კლასიფიცირდება და აღირიცხება, როგორც ძირითადი აქტივები, არამატერიალური აქტივები და საინვესტიციო ქონება. ფინანსური იჯარით მიღებული აქტივები აღიარდება საკუთარი მიზნებისთვის შეძენილი აქტივების მსგავსად. ფინანსური იჯარით მიღებული აქტივის ცვეთის/ამორტიზაციის განსაზღვრისათვის გამოიყენება საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2020 წლის 2 დეკემბრის N289 ბრძანებით დამტკიცებული ინსტრუქცია „საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ ცვეთის/ამორტიზაციის ბუღალტრულ აღრიცხვასა და ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახვის შესახებ“. ინსტრუქციის თანახმად, ფინანსური იჯარით მიღებული აქტივის ცვეთის თანხა სისტემატურად ნაწილდება იმ პერიოდზე, რომლის განმავლობაშიც ნაგარაუდევია აღნიშნული აქტივის გამოყენება, მოიჯარის მიერ საკუთარი ცვეთადი/ამორტიზირებადი აქტივების მიმართ გამოყენებული ცვეთის/ამორტიზაციის პოლიტიკის შესაბამისად. თუ არსებობს გონივრული რწმენა იმისა, რომ მოიჯარე მიიღებს საკუთრების უფლებას ფინანსური იჯარის ვადის გასვლის შემდეგ, ფინანსური იჯარით აღებული აქტივის სავარაუდო გამოყენების ვადად განისაზღვრება აღნიშნული აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადა. წინააღმდეგ შემთხვევაში, ფინანსური იჯარით აღებულ აქტივს ცვეთა/ამორტიზაცია დაერიცხება იჯარის ვადასა და მის სასარგებლო მომსახურების ვადას შორის უმცირესი დროის მონაკვეთის განმავლობაში. ანგარიშგების თარიღისთვის საკუთრების უფლების გარეშე გადმოცემული აქტივები მუნიციპალიტეტს ფინანსურ იჯარად აღიარებული არ აქვს და შესაბამისად ფინანსური ვალდებულებები არ ერიცხება. შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკით არ არის განსაზღვრული მიღებული აქტივების ფინანსური იჯარით აღრიცხვის წესები და პირობები, რომლის შემუშავებას კანონმდებლობის მოთხოვნების გათვალისწინებით მუნიციპალიტეტი გეგმავს სსბასს -ის დანერგვის რეფორმის გარდამავალი პერიოდის დასრულებამდე. შედავათიანი მომსახურების ხელშეკრულებებით გრძელვადიანი ვალდებულებები, რომელიც მოიცავს შედავათიანი მომსახურების შეთანხმებების ფარგლებში მიღებულ აქტივებთან დაკავშირებით წარმოქმნილ გრძელვადიან ფინანსურ ვალდებულებებს, მუნიციპალიტეტს არ ერიცხება.

კრედიტორული დავალიანებები, ანარიცხები და სხვა ვალდებულებები - შენიშვნა N13 - თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

ფინანსური ვალდებულებების და კრედიტორული დავალიანებების კლასიფიცირებისას გაითვალისწინება **სსბასს 1-ფინანსური ანგარიშგების წარდგენა**, მოთხოვნები მოკლევადიან და გრძელვადიან ვალდებულებებად კლასიფიცირების თაობაზე და საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მოთხოვნები. კრედიტორული დავალიანებები, ანარიცხები და სხვა ვალდებულებები აღირიცხება **სსბასს 19 – ანარიცხები, პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები**, შესაბამისად და საბიუჯეტო კლასიფიკაციის, ანგარიშთა გეგმის და სსბასს გამოყენების წესის შესახებ ინსტრუქციების მოთხოვნების გათვალისწინებით. ფინანსურ ვალდებულებას მუნიციპალიტეტი აღიარებს სამართლიანი ღირებულებით.

ვალდებულება ანუღირდება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ იგი დაიფარა, გაუქმდა ან ხანდაზმულა.

მოკლევადიანი საგადასახადო კრედიტორული დავალიანებები მოიცავს საბიუჯეტო ორგანიზაციების მოკლევადიან კრედიტორულ დავალიანებებს გადასახადების სახეების მიხედვით. თანამშრომლებთან დაკავშირებული მოკლევადიანი გადასახდელები აერთიანებს თანამშრომლების მიმართ სხვადასხვა მოკლევადიან კრედიტორულ დავალიანებებს, მათ შორის, შრომის ანაზღაურებასთან დაკავშირებით, ქვეყნის შიგნით და ქვეყნის გარეთ მივლინებებთან დაკავშირებითა და სხვ. საქონლისა და მომსახურების მოწოდებასთან დაკავშირებით მოკლევადიანი კრედიტორული დავალიანებები მოიცავს ისეთ მოკლევადიან კრედიტორულ დავალიანებებს, რომლებიც უკავშირდება საქონლისა და მომსახურების მოწოდებას. გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივების მოწოდებით წარმოქმნილი მოკლევადიანი კრედიტორული დავალიანებები მოიცავს სხვადასხვა გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივის (მათ შორის, ძირითადი აქტივის, არამატერიალური აქტივის და ა.შ) მოწოდებასთან დაკავშირებულ მოკლევადიან კრედიტორულ დავალიანებებს. სხვა მოკლევადიანი კრედიტორული დავალიანებები აერთიანებს ისეთ მოკლევადიან კრედიტორულ დავალიანებებს, რომელთა ასახვა არაა გათვალისწინებული მოკლევადიანი კრედიტორული დავალიანებების სხვა ანგარიშებზე. გადასახდელი პროცენტი აერთიანებს ისეთ მოკლევადიან გადასახდელ პროცენტებს, რაც უკავშირდება ნასესხებ სახსრებს, ფინანსური იჯარით აღებულ აქტივებს.

სხვა გრძელვადიანი კრედიტორული დავალიანებები და არაფულადი ვალდებულებების კატეგორია აერთიანებს საქონლისა და მომსახურების მოწოდებით დარიცხულ გრძელვადიან კრედიტორულ დავალიანებებს, არაფინანსური აქტივების მოწოდებით დარიცხულ გრძელვადიან კრედიტორულ დავალიანებებს, გრძელვადიან ფულად და არაფულად ვალდებულებებს არაგაცვლით ოპერაციებთან დაკავშირებით, ავანსად მიღებულ გრძელვადიან შემოსავლებს და სხვა დანარჩენ გრძელვადიან კრედიტორულ დავალიანებებს და არაფულად ვალდებულებებს.

კრედიტორული დავალიანების აღიარების კრიტერიუმად სსბასს - ით განსაზღვრულ კრიტერიუმებთან ერთად, მუნიციპალიტეტი ითვალისწინებს „საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსის“ მოთხოვნას - ფინანსური ვალდებულების აღიარება ასიგნებების ფარგლებში, გარდა კანონმდებლობით დადგენილი შემთხვევებისა. ა(ა)იპ იყენებს ინსტრუქციით დადგენილ გამოწვევებს - შესაბამისი ბიუჯეტის ასიგნებების არარსებობის შემთხვევაში, საქართველოს საბიუჯეტო კლასიფიკაციით განსაზღვრული კომუნალური მომსახურების და მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად სხვა უწყვეტი მომსახურების შესყიდვისას, დასაშვებია ოპერაციების აღრიცხვა პირველადი აღრიცხვის დოკუმენტების მიღების/შექმნის თარიღით და მიკუთვნება იმ პერიოდის ანგარიშგებაზე, რომელ პერიოდშიც მოხდა მათი მიღება/შექმნა. კრედიტორული დავალიანებების აღიარება საბიუჯეტო წლის ფარგლებს გარეთ, საბიუჯეტო კოდექსის თანახმად (როგორც მრავალწლიანი ხელშეკრულების), ასევე სხვა გრძელვადიანი ვალდებულებების შემთხვევაში, არ ითვალისწინებს მიმდინარე წლის ასიგნებების არსებობას. დავალიანების დაფარვა მომდევნო საბიუჯეტო წელს ბიუჯეტის შესრულების ანგარიშგებაში, სახაზინო მომსახურების პრინციპების შესაბამისად, აისახება მიმდინარე ხარჯებად და გადახდის საფუძვლად გამოიყენება წინა წლის სამეურნეო ოპერაციის დამადასტურებელი პირველადი აღრიცხვის დოკუმენტი. არაფინანსური აქტივების მოწოდებით წარმოქმნილი მოკლევადიანი (მიმდინარე) კრედიტორული დავალიანებები საბიუჯეტო წლის ფარგლებს გარეთ და არაფინანსური აქტივების მოწოდებით

წარმოქმნილი გრძელვადიანი კრედიტორული დავალიანებების სახით, აღირიცხება ინფრასტრუქტურული ძირითადი აქტივების მომავალში გადახდის პირობით შესყიდვის დროს (აქტივის სრული თვითღირებულების აღიარებით) კანონმდებლობით ან/და ხელშეკრულების პირობებით განსაზღვრული „საგარანტიო თანხები“, რომელიც მომწოდებელს უნაზღაურდება აქტივის მიღების წლის მომდევნო საანგარიშო წლებში იმ მოცულობით, როგორც არის დადგენილი შესყიდვის პირობებით.

წინა წლების ფინანსური ვალდებულებების ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან დაფარვის შემთხვევაში, გადახდა ხდება საბიუჯეტო კლასიფიკაციის იმავე მუხლებიდან, რომელიც შეესაბამება სამეურნეო ოპერაციის ეკონომიკურ შინაარსს, გარდა იმულების წესით ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან თანხის ჩამოჭრის შემთხვევისა, როცა საკასო ხარჯის ასახვა ხდება მიმდინარე ტრენსფერების, რომელიც სხვაგან არ არის კლასიფიცირებული, საბიუჯეტო კლასიფიკაციის კატეგორიაში.

ვალდებულებები დეპოზიტებით აისახება ორგანიზაციის სახაზინო ანგარიშზე ან/და კომერციულ ბანკის ანგარიშზე დროებით განთავსებული თანხები, რომელიც საბოლოოდ მიიმართება ბიუჯეტში ან უბრუნდება გამომცემელს. პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები არ აღიარდება საბალანსო მუხლად.

არამონეტარული (არაფულადი) ოპერაციებით ვალდებულებების დაფარვა აღიარდება აქტივების ან/და მომსახურების მიწოდების შემთხვევაში.

საანგარიშო პერიოდში ყველა მავალდებული მოვლენა იყო კანონმდებლობის ან/და სახელმშეკრულებო პირობების საფუძველზე წარმოშობილი, სსბასს მიხედვით აღიარებულია და დაფარულია ანგარიშგების თარღისთვის; ხოლო სსბასს 19 - ანარიცხები, პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები, შესაბამისად, კონსტრუქციული მოვალეობით მავალდებულებელი მოვლენა არ წარმოშობილა და კრედიტორული დავალიანება და ანარიცხი მუნიციპალიტეტის მიერ არ აღიარებულა. კონსტრუქციული მოვალეობის შესაფასებლად მუნიციპალიტეტს შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკით გათვალისწინებული აქვს სსბასს განსაზღვრული კრიტერიუმები, რომლის მიხედვითაც კონსტრუქციულია ის მოვალეობა, რომელიც გამომდინარეობს ერთეულის ქმედებებისაგან, როდესაც:

ა. წარსული პრაქტიკის დამკვიდრებული მაგალითით, გამოცემული ნორმების ან საფუძვლიანი განსაკუთრებული მიმდინარე განაცხადით, ერთეულმა მიუთითა სხვა მხარეებს რომ იგი თავის თავზე აიღებდა გარკვეულ პასუხისმგებლობას; და

ბ. ამის შედეგად, ერთეულმა შექმნა მართებული მოლოდინი სხვა მხარეების მხრიდან, რომ იგი შეასრულებს აღებულ პასუხისმგებლობას.

იურიდიული ვალდებულება კი ისეთი სახის ვალდებულებაა, რომელიც წარმოიშვება შემდეგ საფუძველზე:

ა. ხელშეკრულება (მისი აშკარა ან ნაგულისხმევი პირობებით);

ბ. კანონმდებლობა;

გ. კანონის სხვა მოქმედება.

ანარიცხების და პირობითი ვალდებულებების შეფასებას (წესები და პირობები გარემოებების დასადგენად, რომლებშიც უნდა მოხდეს ანარიცხების აღიარება, მათი შეფასება და მათ შესახებ ინფორმაციის საცნობარო ანგარიშებზე ასახვა) , მუნიციპალიტეტი ახდენს სსბასს 19 - ანარიცხები, პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები, საფუძველზე.

ანარიცხი არის ვადით ან თანხით განუსაზღვრელი ვალდებულება. ანარიცხი აღიარდება მხოლოდ მაშინ, თუ შესრულებულია ქვემოთ ჩამოთვლილი სამივე პირობა:

- მუნიციპალიტეტს გააჩნია მიმდინარე იურიდიული ან კონსტრუქციული მოვალეობა წარსული მოვლენის შედეგად;

- სავარაუდოა, რომ მოვალეობის დასაფარად საჭირო ექნება ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის მატარებელი რესურსების გასვლა;

- შესაძლებელია მოვალეობის თანხის საიმედოდ შეფასება.

პირობითი ვალდებულება არის:

- შესაძლო ვალდებულება, რომელიც წარმოიქმნება წარსული მოვლენის შედეგად და რომლის არსებობაც დადასტურდება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ ადგილი ექნება ან არ ექნება ერთ ან უფრო მეტ განუსაზღვრელ მომავალ მოვლენას, რომლებიც სამინისტროს სრული კონტროლის ქვეშ არ იმყოფება; ან

- ამჟამინდელი ვალდებულება, რომელიც გამომდინარეობს წარსული მოვლენისაგან, მაგრამ არ არის აღიარებული, ვინაიდან:

- ნაკლებად სავარაუდოა, რომ ვალდებულების დასაფარად საჭირო გახდება ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის მატარებელი რესურსის გადინება; ან

- ვერ ხერხდება ვალდებულებათა თანხის საიმედოდ შეფასება.

ანარიცხების შეფასება და აღიარება ხდება ანგარიშგების თარიღისთვის, ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისთვის, ზუსტდება საანგარიშო პერიოდში შეფასებული პირობითი ვალდებულებები, ანგარიშგების თარიღისთვის არსებული გარემოებების გათვალისწინებით. ანარიცხების შეფასების დროს თუ დადგინდება, რომ მოსალოდნელი აღარ არის ვალდებულების დასაფარად საჭირო ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის მატარებელი რესურსების გასვლა, მოხდება ანარიცხების უკუგატარება. პირობითი ვალდებულების ცვლილების შემთხვევაში, როცა შედეგად აღიარდება ვალდებულება, აისახება იმ პერიოდის ფინანსურ ანგარიშგებაში, რომელშიც მოხდა აღნიშნული ცვლილება.

ანგარიშგების თარიღისთვის ანარიცხად აღიარებული თანხის დანახარჯების საიმედოდ შეფასებისთვის, მუნიციპალიტეტი იყენებს წინა სამი საანგარიშო პერიოდში მსგავსი ოპერაციებიდან მიღებულ გამოცდილებას თუ დამოუკიდებელი ექსპერტების ანგარიშებით არ არის გამყარებული სანდოობა. შეფასებისას საანგარიშგებო პერიოდის დამთავრების შემდეგ მომხდარი მოვლენებისაგან მიღებულ დამატებით მტკიცებულებაც გაითვალისწინება.

განუსაზღვრელობას, რომელიც თან ახლავს ანარიცხთან დაკავშირებული დანახარჯების თანხას, მჟღავნდება ფინანსური ანგარიშგების განმარტებით შენიშვნებში. მუნიციპალიტეტის სპეციფიკისთვის ფულის დროითი ღირებულება არარსებითია, და არ ხდება ანარიცხების დისკონტირება.

ანარიცხებით ვალდებულების აღიარება ხდება შესაბამისი საბიუჯეტო ასიგნების გარეშე.

ანგარიშგების თარიღისთვის ვალდებულებებთან მიმართებით მუნიციპალიტეტის მიერ ანარიცხების აღიარების საჭიროება არ არის.

პირობითი ვალდებულება არის:

- ა. შესაძლო ვალდებულება, რომელიც წარმოიქმნება წარსული მოვლენებისაგან და რომლის არსებობაც დადასტურდება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ ადგილი ექნება ან არ ექნება ერთ ან უფრო მეტ განუსაზღვრელ მომავალ მოვლენას, რომლებიც ერთეულის სრული კონტროლის ქვეშ არ იმყოფება; ან

- ბ. ამჟამინდელი ვალდებულება, რომელიც გამომდინარეობს წარსული მოვლენებისაგან, მაგრამ არ არის აღიარებული, ვინაიდან:

- ნაკლებად სავარაუდოა, რომ ვალდებულებების დასაფარად საჭირო გახდება ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის მატერებელი რესურსების გადინება; ან

- ვერ ხერხდება ვალდებულებათა თანხის შეფასება საფუძვლიანად და საიმედოდ.

მოვალეობა, რომლის საიმედოდ შეფასება შეუძლებელია, ვალდებულებად არ აღიარდება და აისახება პირობით ვალდებულებად.

სასამართლო და სხვა ადმინისტრაციული ორგანოების მიერ დაკისრებულ ვალდებულებაზე, რომელზედაც მუნიციპალიტეტს გააჩნია სოლიდარული პასუხისმგებლობა, პირობით ვალდებულებას წარადგენს იმ ნაწილში, რომელიც სხვა მხარის მიერ დაიფარება. მოვალეობის საიმედოდ შეფასებისთვის დადგენილია „მოსალოდნელი შედეგების დიაპაზონი“, რომელიც გამოიყენება ანარიცხების აღიარებისათვის, შემდეგი სახით: ვალდებულების წარმოშობის დაბალი ალბათობა - 50%-მდე; ვალდებულების წარმოშობის საშუალო ალბათობა 50 %-დან 80%-მდე; ვალდებულების წარმოშობის მაღალი ალბათობა -80% ზე მეტი. ვალდებულების წარმოშობის დაბალი ალბათობის შემთხვევაში ინფორმაციას მქონდებმა ფინანსური ანგარიშგების განმარტებით ბარათში; ვალდებულების წარმოშობის საშუალო ალბათობის შემთხვევაში - ასახავს პირობით ვალდებულებას; ვალდებულების წარმოშობის მაღალი ალბათობის შემთხვევაში - აღიარებს ანარიცხებს (გარდა იმ შემთხვევისა როდესაც შეუძლებელია საიმედოდ შეფასება).

ანგარიშგების თარიღისთვის პირობით ვალდებულებები მუნიციპალიტეტს არ ერიცხება.

მუნიციპალიტეტი სსიპს 19 განსაზღვრული წამგებიანი ხელშეკრულებების შემთხვევები არ აქვს და მასთან დაკავშირებული ანარიცხების შექმნის წესები და პირობები არ არის დადგენილი.

შემოსავლები არაგაცვლითი ოპერაციებიდან - შენიშვნა N14 - თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

მუნიციპალიტეტი არაგაცვლითი ოპერაციებით, მათ შორის სასაქონლო ფორმით, მიღებული შემოსავლების აღრიცხვას დარიცხვის მეთოდით აწარმოებს სსიპს 23 – „შემოსავალი არაგაცვლითი ოპერაციებიდან“, საფუძველზე. შემოსავლები აღიარდება, როდესაც სავარაუდოა ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის მიღება და მისი საიმედოდ შეფასება შესაძლებელია. შემოსავლად აღიარება ხდება უპირობო მოთხოვნების წარმოქმნის შემთხვევაში. მუნიციპალიტეტს აქვს შემდეგი სახის შემოსავლები არაგაცვლითი ოპერაციებიდან:

ა. გადასახადები

ბ. გრანტები

გ. ჯარიმები, სანქციები და საურავები

დ. ტრანსფერები (ნებაყოფილებითი), რომელიც სხვაგან არ არის კლასიფიცირებული

გადასახადები მუნიციპალიტეტის მიერ აღიარდება საკასო მეთოდით. სტანდარტის მოთხოვნებიდან გადახრა ძალაშია, ხაზინის ელექტრონული მთავარი წიგნის შემოსავლის აღრიცხვის ფუნქციონალის სრულად ამოქმედებამდე. საგადასახადო კანონმდებლობით არაგაცვლითი ოპერაციის შედეგად წარმოქმნილი აქტივის (ბიუჯეტის ფულადი სახსრების სახით) განსაზღვრების და აღიარების კრიტერიუმები (აღრიცხვის საკასო მეთოდის გამოყენებით), და შედეგად შემოსავლის აღიარების კრიტერიუმები დაკმაყოფილებულია. შეცდომით აღიარებული საგადასახადო შემოსავალი ანულირდება უკუგატარებით.

საგადასახადო კანონმდებლობის თანახმად, მუნიციპალიტეტი არ იღებს გადასახადების საავანსო შემოსულობებს.

გრანტების სახით მუნიციპალიტეტი იღებს შემოსავლებს მონეტარული (ფულადი) ფორმით და არამონეტარული (არაფულადი) ფორმით. ფულადი ფორმით მიღებული გრანტის სახეობა ბიუჯეტის შემდეგი შემოსავლები:

- ა. საერთაშორისო ორგანიზაციებიდან მიმდინარე დანიშნულების გრანტები;
- ბ. მიზნობრივი ტრანსფერი დელეგირებული უფლებამოსილების განსახორციელებლად;
- გ. სპეციალური ტრანსფერი საქართველოს მთავრობის სარეზერვო ფონდიდან გამოყოფილი თანხებით;
- დ. სპეციალური ტრანსფერი საქართველოს რეგიონებში განსახორციელებელი პროექტების ფონდიდან გამოყოფილი თანხებით;
- ე. კაპიტალური ტრანსფერი;
- ვ. მიმდინარე ტრანსფერი;
- ზ. გრანტები თვითმმართველი ერთეულის სსიპ(ებ)-დან/ა(ა)იპ(ბ)-დან;
- თ. სხვა არაკლასიფიცირებული გრანტები;
- ი. სხვა კაპიტალური გრანტები სახელმწიფო ბიუჯეტიდან.

გრანტით მიღებული ბიუჯეტის ფულადი სახსრების გამოყენებაზე დაკისრებული შეთანხმებები წარმოდგენილია კანონებსა და სამართლებრივ ნორმებში და თავისი შინაარსით სამართლებრივად ქმედითუნარიანია. გრანტის მიღების შეთანხმება შინაარსით წარმოადგენს „შეზღუდვას“, საბიუჯეტო კოდექსით განსაზღვრული (ადგილობრივი თვითმმართველობისთვის ტრანსფერების გადაცემის მარეგულირებელი) კანონმდებლობის თანახმად. თუ შემოსავალი მიიღება „შეზღუდვით“ (როცა აქტივის უკან დაბრუნების ვალდებულება არ არის), მუნიციპალიტეტი აღიარებს შემოსავალს. იმ შემთხვევაში, როცა აქტივს თან მოჰყვება კონკრეტული პირობა („შემოსავალი პირობით“), მუნიციპალიტეტი აღიარებს ვალდებულებას, ხოლო შემოსავალი აღიარდება პირობით განსაზღვრული ვალდებულების შესრულებისას.

ანგარიშგების თარიღისთვის მუნიციპალიტეტს ერიცხება საერთაშორისო ორგანიზაციებიდან ღონისძიებების დასაფინანსებლად მიღებული გრანტები - **104 480,54 ლარი**, რომელიც მიღებულია „პირობით“ და ჯერ არ არის გამოყენებული იმ პროექტების მიზნებისთვის, რომლის დაფინანსებაც გათვალისწინებულია პირობით. თანხა შენიშვნა#13 ში ასაუღია ვალდებულებებში - სხვა მოკლევადიანი დავალიანებების სახით.

მუნიციპალიტეტის მიერ ადმინისტრირებული ჯარიმები, სანქციები და საურავების სახით შემოსავლები აღირიცხება დარიცხვის მეთოდით, ხოლო დანარჩენი, როგორც გამოწავლისი, საკასო მეთოდით, ვინაიდან მათი ადმინისტრირება კანონმდებლობით ხდება ცენტრალური ხელისუფლების ორგანოების მიერ და პირველადი აღრიცხვის დოკუმენტებთან წვდომა მუნიციპალიტეტს არ გააჩნია, სანამ ხაზინის მთავარ წიგნის ფუნქციონალი ამუშავდება. ჯარიმების დაკისრების თაობაზე მოქმედი კანონმდებლობის თანახმად, მუნიციპალიტეტის მიერ ჯარიმის დარიცხვის მეთოდით შემოსავლად აღიარებით მისაღები თანხა შეესაბამება აქტივის კრიტერიუმებს - სავარაუდოა აქტივთან დაკავშირებული მომავალი ეკონომიკური სარგებელისა და მომსახურების პოტენციალის შემოადინება ერთეულში, და შესაძლებელია აქტივის რეალური ღირებულების საიმედოდ შეფასება; კანონმდებლობით განსაზღვრული ნორმებით მუნიციპალიტეტს გააჩნია სამართლებრივად ქმედითი მოთხოვნა, და შესაბამისად დაკმაყოფილებულია შემოსავლად აღიარებაზე სტანდარტის მოთხოვნები. შემოსავალი მიეკუთვნება მუნიციპალიტეტის მიერ დადგენილი

პირველადი აღრიცხვის დოკუმენტით (ჯარიმის ქვითრით/ოქმით) განსაზღვრულ საანგარიშგებო პერიოდს.

მუნიციპალიტეტის მიერ მიღებული ტრანსფერები, როგორც არაგაცვლითი ოპერაციით მიღებული ფულადი ფორმით შემოსავლები აღირიცხება დარიცხვის მეთოდით. ტრანსფერებით მიღებული შემოსავლების დარიცხვის მეთოდით აღიარება ხდება შემოსავლების უპირობო მოთხოვნის შემთხვევაში, რაც დადასტურებულია შესაბამისი სამსახურის მიერ, ტრანსფერის მიღებაზე არსებული შეთანხმების შინაარსის მიხედვით. მუნიციპალიტეტი არ აღიარებს დაპირებულ ობიექტებს აქტივების ან შემოსავლის სახით, თუ შემდგომში ხდება დაპირებული ობიექტის გადაცემა, იგი აღიარდება როგორც საჩუქარი ან შემოწირულობა, სსბას 19-ის მოთხოვნათა თანახმად დაპირებები პირობით აქტივებად მჟღავნდება განმარტებით შენიშვნებში. შეთანხმების შინაარსის შესაბამისად, ტრანსფერით მიღებული შემოსავალი აღიარდება იმ საანგარიშო პერიოდში, როდესაც დადასტურდება მიღების სამეურნეო ოპერაცია.

სახელმწიფოსადმი მიყენებული ზიანის ანაზღაურებიდან მიღებული შემოსავალი, დარიცხვის მეთოდით აღიარდება მუნიციპალური სამსახურების მიერ კანონმდებლობის შესაბამისად ზიანის დაკისრების დამადასტურებელი დოკუმენტის საფუძველზე.

სახელშეკრულებო პირობების დარღვევის გამო დაკისრებული პირგასამტეხლოები, აღირიცხება მუნიციპალიტეტის სამსახურების და კონტროლირებული ერთეულების მიერ დადგენილი ფორმით ინფორმაციის წარმოდგენის შემთხვევაში.

არაგაცვლითი ოპერაციის შედეგად მიღებული აქტივის თავდაპირველი შეფასება ხდება მისი მიღების თარიღისთვის არსებული სამართლიანი ღირებულებით, თუ აქტივი კერძო სექტორიდან მიიღება. აღნიშნული მოთხოვნა არ ვრცელდება სასაქონლო ფორმით საჯარო სექტორის ერთეულიდან მიღებული შემოსავლების აღიარების დროს. საანგარიშო პერიოდში მიღებული აქტივების აღიარებაზე ინფორმაციები გამლავნებულია მე-3, მე-6 და მე-8 შენიშვნაში, რაც წარმოადგენს სასაქონლო ფორმით არაგაცვლითი ოპერაციებით მიღებული შემოსავლების სააღრიცხვო პოლიტიკას. არაგაცვლითი ოპერაციით მიღებული მომსახურებების შემთხვევაში მუნიციპალიტეტი შემოსავლებს არ აღიარებს შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკის შესაბამისად, რის შესახებაც ინფორმაციას განმარტებით შენიშვნებში ამჟღავნებს სსბასს მოთხოვნების მიხედვით. საანგარიშო პერიოდში უსასყიდლოდ მომსახურებები მუნიციპალიტეტს არ მიუღია.

შემოსავლები გაცვლითი ოპერაციებიდან შენიშვნა N15 თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

მუნიციპალიტეტის მიერ გაცვლითი ოპერაციებისა და მოვლენების შედეგად წარმოშობილი შემოსავლის აღრიცხვა დარიცხვის მეთოდით წარმოებს სსბას 9 – “შემოსავალი გაცვლითი ოპერაციებიდან”, განსაზღვრული წესის და მოთხოვნების მიხედვით. ა(ა)იპ-აღრიცხავს გაცვლითი ოპერაციებისა და მოვლენების შედეგად წარმოშობილ შემდეგი სახის შემოსავლებს:

- ა) მომსახურების გაწევა;
- ბ) საქონლის გაყიდვა;
- გ) სხვა პირთა მიერ მუნიციპალიტეტის კუთვნილი აქტივების გამოყენებით პროცენტების და დივიდენდების მიღება.

გაცვლითი ოპერაციების შედეგად მიღებული შემოსავლის არაგაცვლითი ოპერაციით მიღებული შემოსავლიდან გამოეჯნა მუნიციპალიტეტის მიერ ოპერაციის შინაარსის მიხედვით ხდება, რომლის იდენტიფიცირებისთვის დადგენილი მოთხოვნების შესრულების შემთხვევაში ივსება შესაბამისი ბუღალტრული აღრიცხვის პირველადი დოკუმენტი, რომელთა დამტკიცების წესები ითვალისწინებს ფორმის დასახელებაში მითითებას, ოპერაცია გაცვლითია თუ არაგაცვლითი.

შემოსავლად აღიარება ხდება სტანდარტის შესაბამისად, უპირობო მოთხოვნების წარმოქმნის შემთხვევაში.

მუნიციპალიტეტის შემოსავალი, კანონმდებლობის საფუძველზე, მოიცავს როგორც ერთეულის მიერ თავისი საქმიანობის მიზნებისთვის მიღებული ან მისაღები მომსახურების პოტენციალის, ასევე ბიუჯეტის შემოსავლების ანგარიშზე მისაღები ან მიღებული ეკონომიკური სარგებლის საერთო თანხას. ასევე, მუნიციპალიტეტის კონტროლირებული ერთეულების მიერ, ადგილობრივი თვითმმართველობის სახელით ან მესამე პირების სახელით ბიუჯეტის შემოსავლების ანგარიშზე მისაღები ან მიღებული ეკონომიკური სარგებლის საერთო თანხას.

მუნიციპალიტეტი ითვალისწინებს სტანდარტის კრიტერიუმების პრაქტიკაში გამოყენების მითითებებს და გაცვლითი ოპერაციით მიღებული შემოსავლის ბუღალტრული აღრიცხვის პრაქტიკულ გამოცდილებას და ბუღალტრულ აღრიცხვაზე მომუშავეთა უნარ-ჩვევებს. გაცვლითი ოპერაციით მიღებული შემოსავლის სახეების მიხედვით, შემოსავლების სპეციფიკის გათვალისწინებით, დადგენილია შეფასების პირობები - თუ როდის მიიჩნევა სტანდარტით განსაზღვრული კრიტერიუმები დაკმაყოფილებულად და შეიძლება შემოსავლის აღიარება:

ა) მომსახურების გაწევის შედეგად მიღებული შემოსავლების შეფასებისთვის პირობები ითვლება დაკმაყოფილებულად თუ:

ა.ა შემოსავლის ოდენობის განსაზღვრა შესაძლებელია საიმედოდ;

ა.ბ. მოსალოდნელია მოცემულ ოპერაციასთან დაკავშირებული ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის შემოსვლა ერთეულში;

ა.გ. შესაძლებელია მომსახურების გაწევის ხელშეკრულების შესრულების სტადიის საიმედოდ შეფასება საანგარიშგებო თარიღისთვის.

ბ) საქონლის გაყიდვით მიღებული შემოსავლების შეფასებისთვის პირობები ითვლება დაკმაყოფილებულად თუ:

ბ.ა. ერთეული მყიდველს გადასცემს საქონლის საკუთრებასთან დაკავშირებულ ყველა მნიშვნელოვან რისკსა და სარგებელს;

ბ.ბ. შესაძლებელია შემოსავლის ოდენობის საიმედოდ განსაზღვრა;

ბ.გ. მოსალოდნელია, რომ მოცემული ოპერაციიდან ერთეული მიიღებს ეკონომიკურ სარგებელს ან მომსახურების პოტენციალს.

გ) სხვა პირთა მიერ ერთეულის კუთვნილი აქტივების გამოყენების შედეგად წარმოშობილი შემოსავლის შეფასებისთვის პირობები დაკმაყოფილებულია თუ:

გ.ა. ხელშეკრულების პირობების მიხედვით საიმედოდ არის შეფასებული მისაღები პროცენტების და მოქმედი კანონმდებლობის მიხედვით მისაღები დივიდენდების მოცულობა;

გ.ბ. მოსალოდნელია შემოსავლებიდან ეკონომიკური სარგებლის მიღება.

მომსახურების გაწევის ოპერაცია მუნიციპალიტეტის მიერ ხორცილდება ხელშეკრულებით განსაზღვრული პირობებით (როცა მომსახურების საფუძველია ხელშეკრულება) ან/და მოქმედი კანონმდებლობით განსაზღვრული პირობებით (როცა

მომსახურების საფუძველია კანონმდებლობა). მომსახურების გაწევის შედეგად მიღებული შემოსავლებია აგრეთვე ადმინისტრაციული მოსაკრებლები და გადასახდელები. ადმინისტრაციული მოსაკრებლები შემოსავლების საბიუჯეტო კლასიფიკაციის თანახმად, წარმოადგენს საქონლისა და მომსახურების რეალიზაციის კატეგორიას, ხოლო სსბასს თანახმად არის მომსახურებით მიღებული შემოსავლები. მომსახურება გაიწევა კანონმდებლობის შესაბამისად (ხელშეკრულებები არ ფორმდება). თითოეული მხარის უფლებები განსაზღვრულია მოსაკრებლების შესახებ კანონმდებლობით.

ხელშეკრულების საფუძველზე გაწეული მომსახურებით მიღებული შემოსავლების საიმედოდ შეფასების პირობების დასაკმაყოფილებლად, მუნიციპალიტეტს სხვა მხარეებთან შეთანხმებული აქვს შემდეგი საკითხები:

ა. თითოეული მხარის უფლებები, მომსახურების მიწოდებასა და მიღებასთან დაკავშირებით;

ბ. გასაცემი ანაზღაურების პირობები;

გ. ანგარიშსწორების წესი და ვადები.

თუ შეუძლებელია მომსახურების გაწევის ოპერაციის შედეგის საიმედოდ შეფასება, შემოსავალი არ აღიარდება.

სხვა პირთა მიერ ერთეულის კუთვნილი აქტივების გამოყენების შედეგად წარმოშობილი შემოსავალია:

ა. დეპოზიტებზე და ანგარიშებზე დარიცხული პროცენტები;

ბ. ადგილობრივი ხელისუფლების წილობრივი მონაწილეობით მოქმედი საწარმოების და კერძო საწარმოების მოგებიდან მიღებული დივიდენდები.

დეპოზიტებზე და ანგარიშებზე დარიცხული პროცენტების სახით მიღებული შემოსავლების აღიარების დროა მხარეთა შეთანხმებით, ხელშეკრულების პირობებით განსაზღვრული საანგარიშგებო თვის თარიღი, როცა მუნიციპალიტეტს წარმოეშობა უპირობო მოთხოვნის უფლება. დეპოზიტებზე და ანგარიშებზე დარიცხული პროცენტებით მიღებული შემოსავლების სახით კომერციული ბანკის მიერ ჩარიცხული სარგებლის და აღიარებული შემოსავლების მოცულობების შეუსაბამობის შემთხვევაში, მუნიციპალიტეტი კომერციულ ბანკთან აფორმებს ურთიერთშედარების აქტს და აქტის შედეგები საანგარიშგებო პერიოდში აღრიცხვაში აისახება სტანდარტების მოთხოვნების მიხედვით: ზუსტდება აღიარებული შემოსავალი ზრდის ან/და კლების მიმართულებით და შესაბამისი თანხით აისახება ბუღალტრულ ოპერაციებში: წარმოიშობა ან დებიტორული ან კრედიტორული დავალიანება და იმავდროულად გასწორდება საკასო ოპერაციებით ან გაითვალისწინება მომავალი თვის ანგარიშსწორების დროს, ხელშეკრულების პირობების თანახმად.

ადგილობრივი ხელისუფლების წილობრივი მონაწილეობით მოქმედი საწარმოების მოგებიდან მიღებული დივიდენდების სახით შემოსავლების აღიარების დროა მოქმედი კანონმდებლობის თანახმად, მუნიციპალიტეტის შესაბამისი ორგანოს გადაწყვეტილება დივიდენდების ბიუჯეტში ჩარიცხვის თაობაზე.

მუნიციპალიტეტის მიერ საქონლის რეალიზაციით მიღებული შემოსავლების დამახასიათებელი სპეციფიკაა, რომ საკუთრებასთან დაკავშირებული რისკებისა და სარგებლის გადაცემა ემთხვევა მყიდველისათვის იურიდიული ან ქონებრივი უფლებების გადაცემას და ამ მომენტში ითვლება სააღრიცხვო პოლიტიკით დადგენილი პირობა შესრულებულად და დასტურდება პირველადი ბუღალტრული აღრიცხვის დოკუმენტით. მოქმედი კანონმდებლობით დადგენილი გაყიდვის წესები და პირობები აკმაყოფილებს **სსბასს 12 - მატერიალური მარაგები**, განმარტებას მატერიალუ მარაგებზე: (მუხლი 9. (გ) პუნქტი. -

ინახება გაყიდვის ან განაწილებისათვის ოპერირების ჩვეულებრივ რეჟიმში) და მუნიციპალიტეტის მიერ, გასაყიდი საქონლის ღირებულების შეფასების ექსპერტული დასკვნა, განიხილება მატერიალური მარაგების ღირებულების ნეტო სარეალიზაციო ღირებულებად, რადგან გაყიდვისათვის სტანდარტით განსაზღვრული პირობა - **„შესაძლებელია მომსახურებაზე უკვე გაწეული და ხელშეკრულების მთლიანად შესრულებისთვის საჭირო დანახარჯების საიმედოდ შეფასება“** მუნიციპალიტეტის მიერ არ გაითვალისწინება, ვინაიდან დებულების და მოქმედი კანონმდებლობის თანახმად, მომსახურების გაწევა და შემოსავლების მობილიზაცია, წარმოადგენს საოპერაციო საქმიანობას, რომლის განხორციელება ფინანსდება საბიუჯეტო ასიგნებების ფარგლებში და შემოსავლების სახეების მიხედვით გაწეული დანახარჯების იდენტიფიცირება მისი საიმედო შეფასების მიზნით, არ არის შესაძლებელი. რეალიზაციიდან მიღებული შემოსავლები მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტში აისახება შემოსულობების შესაბამის სახაზინო კოდეზზე.

იჯარით მიღებული შემოსავლები, არის შემოსავლები მიღებული სხვა პირთა მიერ მუნიციპალიტეტის კუთვნილი აქტივების გამოყენების შედეგად ან/და მომსახურების რეალიზაციით; მუნიციპალიტეტის მიერ იჯარით მიღებული შემოსავლის სახეებია:

- ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულების საკუთრებაში არსებული მიწის იჯარიდან და მართვაში (უზუფრუქტი, ქირავნობა და სხვა) გადაცემიდან მიღებული შემოსავალი;
- ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულის საკუთრებაში არსებული შენობებისა და ნაგებობების იჯარაში ან მართვაში (უზუფრუქტი, ქირავნობა და სხვა) გადაცემიდან, მიღებული შემოსავალი;
- ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულის საკუთრებაში არსებული მანქანა-დანადგარების და მოწყობილობების იჯარაში ან მართვაში (უზუფრუქტი, ქირავნობა და სხვა) გადაცემიდან მიღებული შემოსავალი.

იჯარით მიღებული შემოსავლების, როგორც გაცვლითი ოპერაციების შედეგად მიღებულის, აღრიცხვის წესებში და პირობებში გათვალისწინებულია **სსბასს 13 -იჯარა**. წესები, პირობები და მოთხოვნები - იჯარის კლასიფიცირების მიზნებისთვის და ასევე შემოსავლების საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მოთხოვნები - შემოსავლების სახეების კლასიფიცირების მიზნებისთვის.

მუნიციპალიტეტის მიერ იჯარით გაცემული ქონება კლასიფიცირებულია საოპერაციო იჯარად. იჯარა კლასიფიცირებულია საოპერაციო იჯარად შინაარსის მიხედვით, მიუხედავად ქონების გადაცემის სხვადასხვა ფორმებისა. არაწარმოებული აქტივის სხვა ერთეულზე სარგებლობაში გადაცემით მიღებული შემოსავალი - რენტა, არის იჯარით შემოსავალი. საბიუჯეტო კლასიფიკაციის თანახმად, რენტა მიიღება მიწის, როგორც სსბასს 17 თანახმად, ძირითადი აქტივის იჯარით ან გაქირავებით; წარმოებული აქტივების იჯარით განსაზღვრული შემოსავლები აღიარდება როგორც საქონლისა და მომსახურების რეალიზაციით მიღებული შემოსავლები - შემოსავალი შენობებისა და ნაგებობების იჯარაში ან მართვაში (უზუფრუქტი, ქირავნობა და სხვა) და შემოსავალი მანქანა-დანადგარებისა და მოწყობილობების იჯარაში ან მართვაში (უზუფრუქტი, ქირავნობა და სხვა) გადაცემიდან. ეს შემოსავლები მიიღება არაწარმოებული აქტივების გამოყენებაზე და წარმოებული აქტივებით მომსახურებაზე ხელშეკრულებების საფუძველზე. ხელშეკრულების პირობების გათვალისწინებით შემოსავალი დარიცხვის მეთოდით აღიარდება .

იჯარით მიღებული შემოსავლების აღიარების კრიტერიუმების დაკმაყოფილებამდე, ბიუჯეტის შემოსავლებში ჩარიცხული იჯარის გადასახდელები, თანხის ჩარიცხვის დამადასტურებელი სახაზინო ამონაწერების საფუძველზე, აღირიცხება ფინანსურ აქტივად და

ამავდროულად ვალდებულებად, წინასწარ მიღებული შემოსავლის სახით, როცა მუნიციპალიტეტი შეასრულებს მიღებულ რესურსებთან მიმართებით ვალდებულებად აღიარებულ მიმდინარე მოვალეობას და დადასტურდება მეიჯარის მიმართ უპირობო მოთხოვნის წარმოშობა, ამცირებს აღიარებული ვალდებულების საბალანსო ღირებულებას და აღიარებს ამ შემცირების ტოლი თანხის შემოსავალს.

საანგარიშო პერიოდში არაფულადი ოპერაციებით (ბარტერული და სხ.) მუნიციპალიტეტის მიერ შემოსავლის მიღების შემთხვევების არ არსებობის გამო, ბარტერული და სხვა ფორმით შემოსავლების აღრიცხვის წესები და პირობები სააღრიცხვო პოლიტიკით არ არის განსაზღვრული

გაცვლითი ოპერაციების შედეგად მიღებული შემოსავლების აღრიცხვისთვის მუნიციპალიტეტის მიერ გამოიყენება ბუღალტრული პირველადი აღრიცხვის როგორც გარე, ასევე შიდა ფორმები.

სტანდარტის პირობების თანახმად, მუნიციპალიტეტის მიერ გაცვლითი ოპერაციით მიღებული ბიუჯეტის შემოსავლის სამართლიანი ღირებულების დადგენა არ ხდება, ვინაიდან ანაზღაურება ხდება ფულადი სახსრებით და შესაბამისად, შემოსავლის თანხაც მიღებული ან მისაღები ფულადი სახსრების ტოლია.

თუ თანხა უკვე ასახულია შემოსავალში, რომლის ამოღების აღმათობა წულის ტოლია, მუნიციპალიტეტის მიერ აღიარდება როგორც ხარჯი იმ პერიოდში, როცა მოქმედი კანონმდებლობით დადგინდა შემოსავლის აღიარებით წარმოქმნილი აქტივის არარეალურობა (არარეალური დებიტორული დავალიანება). არარეალური დებიტორული დავალიანების, როგორც სააღრიცხვო შეფასების ცვლილების შედეგის ასახვის წესები განსაზღვრულია **სსბასს 19 - ანარიცხები, პირობითი აქტივები და პირობითი ვალდებულებები**, განსაზღვრული სააღრიცხვო პოლიტიკის შესაბამისად. შეცდომით აღიარებული შემოსავალი ანულირდება უკუგატარებით, შეცდომის აღმოჩენის პერიოდში და მიეკუთვნება იმ საანგარიშო პერიოდს როცა შეცდომა იქნა აღმოჩენილი.

გაცვლითი ოპერაციით მიღებული შემოსავლების კლასიფიცირების კრიტერიუმად გამოყენებულია საქართველოს საბიუჯეტო კლასიფიკაცია. შემოსავლის სახეები და შემოსავლის აღრიცხვის სამუშაო ბუღალტრული ანგარიშთა გეგმა შესაბამისობაშია შემოსავლების საბიუჯეტო კლასიფიკაციასთან.

შენიშვნა #16 ასახულია მატერიალური მარაგების ღირებულების შემცირების ხარჯები, ძირითადი აქტივების, არამატერიალური აქტივების და სხვა არაფინანსური აქტივების გაუფასურების ხარჯები.

დარიცხული ხარჯები, გრანტები და სუბსიდიები_შენიშვნა N17 თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

მუნიციპალიტეტის მიერ ხარჯები დარიცხვის მეთოდით აღირიცხება. ხარჯები მოიცავს "ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციით" განსაზღვრული ხარჯებს მონეტარული და არამონეტარული ოპერაციების შედეგად, ასევე მოიცავს ისეთ ხარჯებს, როგორებიცაა საექვო მოთხოვნების/ღირებულების შემცირების/გაუფასურების ხარჯები, არაფინანსური აქტივების გაყიდვებიდან მიღებული ზარალი.

ხარჯების სააღრიცხვო პოლიტიკა განსაზღვრულია:

- სსბასს დადგენილი წესების და პირობებით;
- საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მოთხოვნებით;
- საბიუჯეტო კოდექსით დადგენილი პირობებით;
- სახაზინო მომსახურების პრინციპებით და მოთხოვნებით;
- მუნიციპალიტეტის საქმიანობის მარეგულირებელი კანონმდებლობის მოთხოვნებით;
- სახელმწიფო ფინანსების სტატისტიკის სახელმძღვანელოს GFS 2014 მოთხოვნებით,

გაცვლითი და არაგაცვლითი ოპერაციებით ხარჯების აღრიცხვაზე.

მუნიციპალიტეტი ხარჯს აღიარებს სსბასს განსაზღვრული პირობების შესაბამისად:

ა. მომსახურების მიღებისას;

- ა.ა. მავალდებულებელი მოვლენის წარმოქმნისთანავე, რის შედეგადაც მოსალოდნელია ეკონომიკური სარგებლის შემცირება;

- ა.ბ. მავალდებულებელი მოვლენის წარმოქმნისთანავე, რის შედეგადაც მოსალოდნელია მომსახურების პოტენციალის შემცირება, აქტივების გასვლის/მოხმარების შედეგად;

ბ. აქტივების გამოყენებით/გასვლით მომსახურების პოტენციალის შემცირებისას;

გ. როცა მცირდება წმინდა აქტივები/კაპიტალი აქტივების/ვალდებულებების ფლობით მიღებული ზარალის შედეგად.

- გ.ა. უცხოურ ვალუტაში შეფასებული აქტივების/ვალდებულებების კურსთა შორის სხვაობით მიღებული ზარალით;

- გ.ბ. უცხოურ ვალუტაში ნაშთის კურსთა შორის სხვაობის შედეგად მიღებული ზარალით;

- გ.გ. აქტივების/ვალდებულებების გადაფასებით მიღებული ზარალით.

მუნიციპალიტეტის შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკა არ ითვალისწინებს ხარჯებისა და შემოსავლების ურთიერთგადაფარვას გარდა კანონმდებლობით განსაზღვრული გამოწვევებისა - საანგარიშო პერიოდში ადგილი არ ქონდა შემოსავლების და ხარჯების ისეთ ოპერაციებს და სხვა მოვლენებს, რომელთა ურთიერთგადაფარვა ასახავდა მათ შინაარსს.

ხარჯების კლასიფიკაციის და აღრიცხვა-ანგარიშგებისთვის, სსბასს 1 შესაბამისად ინფორმაციის შესაბამისობის და სამართლიანად წარდგენის კრიტერიუმების გათვალისწინებით, მუნიციპალიტეტი იყენებს ეკონომიკური შინაარსის მიხედვით ხარჯების დაჯგუფების მეთოდს. ხარჯების კლასიფიცირება, ბუღალტრული აღრიცხვის და ანგარიშგების მიზნებისთვის, პროგრამის ან დანიშნულების მიხედვით თუ რა მიზნითაც იქნა გაწეული ეს ხარჯები, არ ხდება. მუნიციპალიტეტის ხარჯი, ადგილობრივი თვითმმართველობის კანონმდებლობის საფუძველზე, მოიცავს როგორც ეკონომიკური სარგებლის და მომსახურების პოტენციალის შემცირებას თავისი საქმიანობის მიზნებისთვის, ასევე თვითმმართველობის ბიუჯეტის ხარჯების დასაფინანსებლად, შემცირებას.

მომსახურების მიღების ოპერაცია ხორცილდება ხელშეკრულებით განსაზღვრული პირობებით (როცა მომსახურების საფუძველია ხელშეკრულება) ან/და მოქმედი კანონმდებლობით განსაზღვრული პირობებით (როცა მომსახურების საფუძველია კანონმდებლობა). ხელშეკრულების საფუძველზე მომსახურებით ხარჯი აღიარდება იმ საანგარიშგებო პერიოდებში, რომლებშიც ხდება მომსახურების მიღება. თუ შეუძლებელია მომსახურების მიღების ოპერაციის შედეგის საიმედოდ შეფასება, ხარჯი არ აღიარდება. ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციით განსაზღვრული ხარჯები აღიარდება - მომსახურების მიღებისას, საოპერაციო საქმიანობის ფარგლებში მატერიალური მარაგების გამოყენებისას, აქტივების უსასყიდლოდ სხვაზე გადაცემისას, და აქტივების ღირებულების შემცირებისას (ძირითადი კაპიტალის მოხმარება), გაცვლითი და არაგაცვლითი ოპერაციების შედეგად. გაცვლითი ოპერაციებით ხარჯდება საბიუჯეტო კლასიფიკაციის შრომის

ანაზღაურებისა და საქონლისა და მომსახურების ხარჯები; სხვა დანარჩენი მუხლები ძირითადად არაგაცვლითი ოპერაციებს წარმოადგენს.

მუნიციპალიტეტის მიერ არაგაცვლითი ოპერაციით, კონტროლირებული ერთეულებისთვის უსასყიდლო მომსახურების მიწოდების ხარჯები არ აღიარდება ოპერაციის ეკონომიკური შინაარსის მიხედვით - გრანტის ხარჯად, თანახმად ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციით და სსბას 23-ით განსაზღვრული გამონაკლისებისა.

ადგილობრივი თვითმმართველობის მიერ ბიუჯეტის წინაშე ვალდებულებების (თუ მავალდებულებელი მოვლენის დადგომა ხარჯვითი ოპერაციის შედეგი არ არის; საბიუჯეტო კოდექსით განსაზღვრული შეზღუდვები საბიუჯეტო ორგანიზაციის მიერ შემოსავლების გამოყენებასთან დაკავშირებით) დასაფარად და მესამე პირების სახელით ბიუჯეტის შემოსავლების ანგარიშზე მისაღები ეკონომიკური სარგებლის საერთო თანხის გადარიცხვა არ განიხილება ხარჯის ოპერაციად.

მუნიციპალიტეტი ითვალისწინებს სსბას კრიტერიუმების პრაქტიკაში გამოყენების მითითებებს და გაცვლითი და არა გაცვლითი ოპერაციით ხარჯების ბუღალტრული აღრიცხვის პრაქტიკულ გამოცდილებას და ბუღალტრულ აღრიცხვაზე მომუშავეთა უნარ - ჩვევებს.

მუნიციპალიტეტის მიერ ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციის მუხლების მიხედვით, ხარჯების დარიცხვის მეთოდით აღრიცხვის შიდა წესები და პირობები უზრუნველყოფილია ხარჯის თითოეული სამეურნეო ოპერაციის მოხდენის დამადასტურებელი პირველადი ბუღალტრული აღრიცხვის გარე და შიდა დოკუმენტებით დადასტურებით. შენიშვნაში წარმოდგენილია საანგარიშო პერიოდში დარიცხული ხარჯების მოცულობაზე ინფორმაცია საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მუხლების მიხედვით და ასევე წინა საანგარიშო პერიოდის შესადარი ინფორმაცია.

საბიუჯეტო კლასიფიკაციით მუხლით განსაზღვრული **შრომის ანაზღაურება** - არის მომსახურების ხარჯი გაცვლითი ოპერაციის შედეგად. მომსახურების მიღება ხდება მოქმედი კანონმდებლობით განსაზღვრული პირობებით. ხარჯი აღიარდება მავალდებულებელი მოვლენის დადგომისას. მავალდებულებელი მოვლენა არის კანონმდებლობით განსაზღვრული იურიდიული ვალდებულება. მავალდებულებელი მოვლენის დადგომა დასტურდება დამქირავებლის მიერ დაქირავებულისათვის საანგარიშო პერიოდის განმავლობაში შესრულებული სამუშაოს ღირებულების ასანაზღაურებლად ფულადი ფორმით, კომპენსაციების გაცემის ვალდებულების წარმოქმნით. ხარჯის აღიარება ხდება ვალდებულების ვადის დადგომის დროს. სასაქონლო ფორმით კომპენსაციების გაცემის შემთხვევებს ადგილი არ აქვს და აღრიცხვის წესები არ არის განსაზღვრული.

საქონელი და მომსახურება საბიუჯეტო კლასიფიკაციის თანახმად, ამ ხარჯების ჯგუფი მოიცავს საქონლისა და მომსახურების შესყიდვას, რომელიც გამოიყენება საბაზრო და არასაბაზრო ფასად საქონლისა და მომსახურების გასაწევად (მათ შორის, საბიუჯეტო ორგანიზაციებისთვის უსასყიდლოდ მიწოდების მიზნით). ხარჯები იყოფა ქვეჯგუფებად:

ა. მომსახურების მიღება;

ბ. საქონლის გამოყენება, გარდა იმ საქონლისა, რომელიც ნაწილდება უცვლელი სახით ბენეფიციარებზე. საბიუჯეტო კლასიფიკაციით განსაზღვრული კომუნალური ხარჯების და მოქმედი კანონმდებლობით განსაზღვრული უწყვეტი მომსახურების ხარჯის აღიარების დროს მუნიციპალიტეტი იყენებს დარიცხვის მეთოდიდან გადახრაზე ინსტრუქციით განსაზღვრულ გამონაკლისებს. მუნიციპალიტეტის მიერ უსასყიდლოდ მიღებული მომსახურება აღიარდება არაგაცვლითი ოპერაციის შედეგად შემოსავლის სახით იმ შემთხვევაში, თუ ღირებულების

საიმედოდ შეფასება არ საჭიროებს ფასიანი ექსპერტული შეფასების მომსახურების შესყიდვას, ხარჯ-სარგებლიანობის პრინციპის შესაბამისად.

ხარჯების ამ ჯგუფში არ აღირიცხება ცვეთის/ამორტიზაციის და გაუფასურების ხარჯები.

სუბსიდიები და გრანტები - საბიუჯეტო კლასიფიკაციით განსაზღვრული ეკონომიკური შინაარსის მიხედვით, წარმოადგენენ არაგაცვლითი ოპერაციით ხარჯებს. ხარჯის გაწევის პირობები შესაძლებელია გამომდინარეობდეს კანონმდებლობის ნორმებიდან, ან სახელმწიფო პირობებიდან. სსბას 23 თანახმად, ორივე შემთხვევაში საფუძვლები განიხილება იურიდიულად ქმედით შეთანხმებად, მიუხედავად იმისა შეთანხმება წერილობითია თუ არა. ორივე შემთხვევაში მავალდებულებელი მოვლენა წარმოადგენს იურიდიულ ვალდებულებას, თუ „შეთანხმება პირობით“ არის და პირობის დარღვევის შემთხვევაში მიმღებს წარმოეშობა ეკონომიკური სარგებლის მუნიციპალიტეტისთვის დაბრუნების ვალდებულება, მუნიციპალიტეტი ვალდებულების შესრულების მიზნით საკასო ოპერაციებს (გადახდა) ახორციელებს ავანსად (წინასწარი), და აღიარებს მოთხოვნებს (ფინანსურ აქტივს) დებიტორული დავალიანების სახით. სუბსიდიის/გრანტის ხარჯის აღიარება ხდება პირობის შესრულების თაობაზე მიმღების მიერ მუნიციპალიტეტისთვის ანგარიშის დადგენილი ფორმით ავანსად მიღებული სუბსიდიის/გრანტის თანხების გამოყენების შესახებ, წარმოდგენის შემთხვევაში, თუ დასტურდება შეთანხმების პირობის შესრულება და თანხის მიზნობრივი გამოყენება. ხარჯი მიეკუთვნება ანგარიშის შედგენის საანგარიშგებო პერიოდს. ანგარიშის წარმოდგენის ვადები განისაზღვრება შეთანხმებით, რაც წარმოადგენს სახელმწიფო ხაზინაში დამოწმების ვადის დადგენის საფუძველს. ვადის დარღვევის შემთხვევაში გასატარებელი ღონისძიებების თაობაზე თანხის მიმღებს ეგნობება წერილობით (თუ შეთანხმება წერილობითი სახით არ არის) ან შეთანხმების დოკუმენტით განისაზღვრება. დამოწმების ვადის გაგრძელებაზე, ხაზინას მუნიციპალიტეტი მიმართავს თანხის მიმღების მიერ ვადაგადცილების მიზეზებზე წერილობითი ინფორმაციის მიღების შემთხვევაში. ხაზინის ელექტრონულ სისტემაში ხარჯის აღიარების შემდეგ დამოწმების საფუძვლად განთავსდება ანგარიშის ფორმის ელექტრონული ვერსია. იმ შემთხვევაში, როცა სუბსიდიის/გრანტის გაცემის საფუძველია სსბას 23 თანახმად „შეთანხმება შეზღუდვით“, ხარჯი აღიარდება მავალდებულებელი მოვლენის დადგომისთანავე და ვალდებულების შესრულების მიზნით ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან საკასო ოპერაციები (გადახდები) განხორციელდება სტანდარტულად. იმ შემთხვევაში, თუ გრანტის გაცემის მავალდებულებელი მოვლენის დადგომის საფუძველია კონსტრუქციული მოვალეობა, სამეურნეო ოპერაცია აღირიცხება სსბას 19 შესაბამისად განსაზღვრული სააღრიცხვო პოლიტიკით.

სუბსიდიების კატეგორია აერთიანებს სახელმწიფო საწარმოებზე, კერძო საწარმოებზე და სხვა სექტორებზე მიმდინარე მიზნებისათვის უსასყიდლოდ, დაუბრუნებლად გაცემულ ტრანსფერებს.

გრანტების კატეგორია მოიცავს უცხო ქვეყნების მთავრობებზე, საერთაშორისო ორგანიზაციებზე და სახელმწიფო ერთეულებზე გაცემულ გრანტებს როგორც მიმდინარე, ისე, კაპიტალური სახით, ფულადი და სასაქონლო ფორმით. ამასთან, კონსოლიდაციის მიზნებისათვის კონტროლირებულ ერთეულებზე გაცემული გრანტები არის ელიმინირებული.

სასაქონლო ფორმით სუბსიდიის და გრანტის ხარჯის აღრიცხვა ისეთივე წესით ხდება, როგორც ფულადი ფორმით.

ცვეთის ხარჯი აერთიანებს ცვეთადი აქტივების (ძირითადი აქტივების და საოპერაციო ოჯარით აღებული აქტივების არსებითი გაუმჯობესების) ცვეთადი ღირებულების სისტემატური ჩამოწერის ხარჯებს აქტივების სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში. ამორტიზაციის ხარჯი მოიცავს არამატერიალური აქტივების ამორტიზირებადი ღირებულების სისტემატური ჩამოწერის ხარჯების აქტივების სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში. **გაუფასურების ხარჯების** კატეგორია აერთიანებს ძირითადი აქტივების, არამატერიალური აქტივების ფარგლებში მიღებული აქტივების და სხვა არაფინანსური აქტივების გაუფასურების ხარჯებს.

სოციალური დახმარება - ფულადი ფორმით სოციალური დახმარება, რაც ნიშნავს საზოგადოების ცალკეული პირებისა და ჯგუფების კონკრეტული საჭიროების დასაკმაყოფილებლად ფინანსურ დახმარებას, რათა მათ მიერ ხელმისაწვდომი იყოს სხვადასხვა მომსახურების შესყიდვა, აღიარდება ხარჯად, როცა მიიღება გადაწყვეტილება დახმარების გაცემაზე. ხარჯის საიმედოდ შეფასების კრიტერიუმში დაკმაყოფილებულია, ხოლო სსბასს მიხედვით ვალდებულების აღიარების საფუძველია მავალდებულებელი მოვლენის დადგომა - დადასტურდა, რომ პირი ან ჯგუფი აკმაყოფილებს დახმარების მიღების კანონმდებლობით განსაზღვრულ კრიტერიუმებს. სასაქონლო ფორმით სოციალური დახმარება, როცა ხდება საზოგადოების უზრუნველყოფა ჯანდაცვის, განათლების, განსახლების, სატრანსპორტო და სხვა სოციალური მომსახურებით და ამ მომსახურებათა მომხმარებლებს არ მოეთხოვებათ აღნიშნული მომსახურების ღირებულების ეკვივალენტური თანხის გადახდა, ხარჯი აღიარდება იმავე წესებით და პირობებით, როგორც ფულადი ფორმით სოციალური დახმარების შემთხვევაში, თუ კანონმდებლობით არ არის განსაზღვრული მავალდებულებელი მოვლენის დადგომის დადასტურება მომსახურების მიღების დამადასტურებელი დოკუმენტის საფუძველზე. მავალდებულებელი მოვლენის წარმოქმნა თუ განსაზღვრულია მომსახურების მიღების დამადასტურებელი დოკუმენტის საფუძველზე, ხარჯი და ვალდებულება აღიარდება დოკუმენტის წარდგენის შემთხვევაში და მიეკუთვნება იმ საანგარიშგებო პერიოდს, როცა პირმა მიიღო მომსახურება. როცა ხდება საზოგადოების უზრუნველყოფა აქტივებით (მატერიალური მარაგები, ძირითადი აქტივები და სხვ.) ხარჯი აღიარდება იმავე წესებით, როგორც ფულადი ფორმით სოციალური დახმარების შემთხვევაში. არ ხდება მარაგების აღიარება და ხარჯის აღიარება ხდება სამართლებრივი აქტის საფუძველზე.

მუნიციპალიტეტის მიერ გადაწყვეტილების საფუძველზე, სანაცვლოდ შესაბამისი საფასურის გარეშე გაცემული საგარანტიო წერილები სოციალური დახმარების მიღებაზე, აღირიცხება საცნობარო ანგარიშზე, როგორც გარანტიები სოციალურ დახმარებებზე და არ განისაზღვრება როგორც პირობითი ვალდებულება სსბასს 19 თანახმად. მუნიციპალიტეტი სოციალურ დახმარებებზე ანარიცხებს არ ქმნის.

კანონმდებლობით განსაზღვრული შემთხვევების გარდა, მუნიციპალიტეტის მიერ საოჯახო მეურნეობებისთვის სოციალური დახმარების ფორმით გაწეული დახმარება, შინაარსის ფორმაზე უპირატესობის პრინციპით, საბიუჯეტო კლასიფიკაციის თანახმად, აღიარდება როგორც ტრანსფერების ხარჯი, რომელიც სხვაგან არ არის კლასიფიცირებული.

სხვა ხარჯების სხვადასხვა კატეგორიები, საბიუჯეტო კლასიფიკაციით განსაზღვრული ეკონომიკური შინაარსის მიხედვით, წარმოადგენენ გაცვლით და არა გაცვლით ოპერაციებს. გაცვლითი ოპერაციების შემთხვევაში აღრიცხვის წესები განსაზღვრულია „საქონლის და მომსახურების“ სააღრიცხვო პოლიტიკის შესაბამისად, ხოლო არაგაცვლითი ოპერაციების შემთხვევაში - „სოციალური მომსახურება/სუბსიდია/გრანტი“ სააღრიცხვო პოლიტიკის

შესაბამისად, სასამართლო გადაწყვეტილების იძულებით აღსრულების შემთხვევაში, ორგანიზაცია დაკისრებული ვალდებულების შესაბამის ხარჯს აღიარებს ხარჯის იმ კატეგორიაში, რომელიც ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციის მიხედვით შეესაბამება ეკონომიკურ შინაარსს, მიუხედავად იმისა, რომ ვალდებულების შესრულების მიზნით იძულების წესით საინკასო დავალებით ჩამოჭრილი თანხები, სახაზინო სამსახურის მიერ აისახება სხვა ხარჯების კატეგორიაში, ხოლო სასამართლოს სააღსრულებო ხარჯები აღიარდება სხვა ხარჯების სახით. ხარჯის აღიარების საფუძველია საბოლოო სასამართლო გადაწყვეტილება, რაც ადასტურებს მავალდებულებელი მოვლენის დადგომას, რაც იწვევს კრედიტორული დავალიანების წარმოქმნას. სასამართლო გადაწყვეტილებასთან დაკავშირებით ანარიცხების და პირობითი ვალდებულების აღრიცხვის წესები განსაზღვრულია სსპასს 19 შესაბამისად ჩამოყალიბებული სააღრიცხვო პოლიტიკით.

აღნიშნული კატეგორია აერთიანებს ქონებასთან დაკავშირებულ ხარჯებს, გარდა პროცენტისა, რენტის ხარჯებს. გარე ტრანსფერებით ხარჯების კატეგორია მოიცავს მიმდინარე, და კაპიტალურ ტრანსფერებს ფიზიკურ პირებზე კერძო არამომგებიან ორგანიზაციებზე, არასამთავრობო ფონდებზე და სხვ. როგორც ფულადი, ასევე, სასაქონლო სახით.

არაფინანსური აქტივების გაყიდვებიდან მიღებული დეფიციტი მოიცავს არაფინანსური აქტივების გაყიდვებიდან მიღებულ შემოსავლებსა და ხარჯებს შორის სხვაობით მიღებულ ზარალს.

ფინანსური ხარჯები მოიცავს პროცენტის სახით გადახდილ თანხებს სესხებისათვის..

შიდა ტრანსფერებით ხარჯები მოიცავს კანონმდებლობით გათვალისწინებული ასიგნებების ფარგლებში მუნიციპალიტეტის მიერ კონტროლირებული ერთეულების დაფინანსების მიზნით გაწეულ ხარჯებს, რომელიც ელიმინირდება კონსოლიდირებული პრინციპების გათვალისწინებით. აქ აისახება ასევე შიდა ტრანსფერებით ისეთი ხარჯები, რაც უკავშირდება მიღებულ შემოსავლებთან დაკავშირებით ბიუჯეტის მიმართ ვალდებულების წარმოქმნას.

შენიშვნა #18 ასახული სხვადასხვა ხარჯების კატეგორია აერთიანებს კურსთა სხვაობის შედეგად ფლობიდან წარმოქმნილ ზარალს, ფლობის შედეგად გაწეული სხვა ზარალს, საექვო/უიმედო დებიტორული დავალიანებების და სხვადასხვა ხარჯებს.

შენიშვნა N19 ფულადი სახსრები გადასახადებიდან - ასახულია ბიუჯეტის საკასო შესრულების მაჩვენებლები გადასახადების მიღებაზე სახეების მიხედვით.

ფაქტობრივი თანხებისა და საოპერაციო, საინვესტიციო და ფინანსური საქმიანობებიდან წმინდა ფულადი სახსრების შეჯერება (შედარება) შენიშვნა 21-თან დაკავშირებით ინფორმაცია

ბიუჯეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგება მუნიციპალიტეტის ფინანსური ანგარიშგების ანგარიშგებულების და გამჭვირვალების გაზრდის მიზნით მზადდება და მოიცავს ბიუჯეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგებას, რომელშიც ბიუჯეტის „გეგმური“ და „ფაქტობრივი“ მონაცემები წარმოდგენილია საკასო მეთოდის შესაბამისად.

ბიუჯეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგების წარმოდგენილია მრავალსფეროვანი ფორმატის სახით, სადაც შემოსულობების და გადასახდელების თითოეული კატეგორიისათვის ცალ-ცალკეა მითითებული დამტკიცებული წლიური ბიუჯეტი, დაზუსტებული გეგმური მაჩვენებლები, ამ მაჩვენებლების ფაქტობრივი შესრულება და ფაქტობრივი შესრულების პროცენტული მაჩვენებელი.

ბიუჯეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგება მზადდება მხოლოდ საბიუჯეტო ასიგნებებთან დაკავშირებით. ბიუჯეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგების მიზნებისათვის, დამტკიცებული ბიუჯეტი ასახავს საბიუჯეტო წლის მანძილზე მოსალოდნელ საბიუჯეტო შემოსულობებს და გადასახდელებს, რომლებიც დამტკიცებულია მუნიციპალიტეტის საკრებულოს მიერ. საბოლოო (დაზუსტებული) ბიუჯეტი მოიცავს საბიუჯეტო პერიოდში პროგრამების დასაფინანსებლად თავდაპირველად გამოყოფილი თანხების ყველა ნებადართულ ცვლილებას ან შესწორებას. ფინანსური ანგარიშგების ფულადი სახსრების ნაკადების მაჩვენებელი შეჩერებულია ბიუჯეტის შესრულების მაჩვენებლებთან საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მოთხოვნების და სსბასს პირობების შესაბამისად და განსხვავებები არ იკვეთება.

შენიშვნა 22 – სახელმწიფოს სახელით ადმინისტრირებადი კატეგორიები

ანგარიშგების შენიშვნაში ასახულია სახელმწიფოს სახელით ფლობილი აქტივები, აღებული ვალდებულებები, მიღებული შემოსავლები და გაწეული ხარჯები, რომელთა შეფასებისთვის გამოყენებულია საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მუხლები (ხარჯის და აქტივების კატეგორიების ეკონომიკური შინაარსი) და ხვედრითი წილი საბიუჯეტო შემოსავლებს/ხარჯებს და არასაბიუჯეტო (საკუთარი) შემოსავლებს/ხარჯებს შორის, ასევე ოფისის მიზნებისთვის არსებული აქტივების ღირებულებითი მოცულობის მაჩვენებელი აქტივების მთლიან ღირებულებასთან მიმართებაში.

მუნიციპალიტეტის მიერ საანგარიშგებო პერიოდში გამოყენებულ სსბასს თაობაზე ინფორმაცია

მუნიციპალიტეტის შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკა მოიცავს საჯარო სექტორის საერთაშორისო სტანდარტების საფუძველზე (IPSAS) მუნიციპალიტეტის მიერ ბუღალტრული აღრიცხვის წესებს და პირობებს. შიდა პოლიტიკით არ არის განსაზღვრული საინვესტიციო ქონების და შეღავათიანი მომსახურების აქტივების აღრიცხვის წესები და პირობები. საინვესტიციო ქონების აღრიცხვა და ანგარიშგებაში ასახვა ხორციელდება **სსბასს 16-ის - „საინვესტიციო ქონება“** - შესაბამისად. საინვესტიციო ქონებად მოიაზრება ისეთი უძრავი ქონება (მიწა ან შენობები, ან შენობის ნაწილი, ან ორივე ერთად), რომელიც გამოიზნულია შემოსავლების მისაღებად იჯარით გაცემის გზით ან კაპიტალის ღირებულების ნაზრდის მისაღებად. საინვესტიციო ქონების აღიარება აქტივად ხდება მხოლოდ მაშინ, როდესაც:

ა. მოსალოდნელია, რომ ერთეული მიიღებს მომავალ ეკონომიკურ სარგებელს ან საინვესტიციო ქონებასთან დაკავშირებულ სასარგებლო მომსახურების პოტენციალს; და

ბ. შესაძლებელია საინვესტიციო ქონების თვითღირებულების ან სამართლიანი ღირებულების საიმედოდ შეფასება.

საინვესტიციო ქონება თავდაპირველად აღიარდება თვითღირებულებით - მაშინ, როცა აღნიშნული აქტივი შეძენილია გაცვლითი ოპერაციის გზით ან წარმოადგენს ერთეულის მიერ შექმნილ აქტივს, ან სამართლიანი (რეალური) ღირებულებით, თუ საინვესტიციო ქონების შეძენა ხდება არაგაცვლითი ოპერაციის გზით.

ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისათვის, საინვესტიციო ქონების შემდგომი შეფასება თუ ხდება თვითღირებულების მოდელის გამოყენებით - თავდაპირველი ღირებულება ყოველწლიურად მცირდება ცვეთის და გაუფასურების ზარალის (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) თანხებით. საინვესტიციო ქონებას ცვეთა ერიცხება სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში, წრფივი მეთოდის შესაბამისად, აქტივის ნარჩენი (სალიკვიდაციო) ღირებულებით შემცირებული თვითღირებულების ან ღირებულების შესაფასებლად გამოყენებული სხვა თანხის აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადაზე განაწილების გზით.

შეღავათიანი მომსახურების აქტივების აღრიცხვა და ანგარიშგებაში ასახვას განსაზღვრავს **სსბასს 32 - „შეღავათიანი მომსახურების შეთანხმებები: უფლების გადამცემი“**. შეღავათიანი მომსახურების ხელშეკრულებების აქტივების აღიარება ხდება მთავრობის აქტივების სახით. იმის გათვალისწინებით, რომ ამ აქტივების შენება ეტაპობრივად მიმდინარეობს, მთავრობა მათ აღიარებს დაუმთავრებელი მშენებლობის სახით, თვითღირებულებით, ამავე დროს ხდება იგივე ღირებულების ფინანსური ვალდებულების აღიარებაც, როცა აქტივების მშენებლობა სრულდება, მათი მთლიანი თვითღირებულება და შესაბამისი ფინანსური ვალდებულება ასახავს იმ სამომავლო ანაზღაურების ღირებულებას, რომელიც აქტივების სანაცვლოდ კერძო სექტორიდან წარმოდგენილ პარტნიორს უნდა გადაეცეს.

შეღავათიანი მომსახურების ვალდებულებების აღიარება შეღავათიანი მომსახურების აქტივების აღიარების დროს ხდება, გარდა იმ შემთხვევისა, როცა ეს აქტივი მთავრობის უკვე არსებული აქტივია. შეღავათიანი მომსახურების ვალდებულების აღიარება თავდაპირველად იმავე თანხით ხდება, რითაც

შეღავათიანი მომსახურების აქტივის. შეღავათიანი მომსახურების აქტივს ცვეთა/ამორტიზაცია ერიცხება სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში, წრფივი მეთოდის შესაბამისად. სასარგებლო მომსახურების ვადის განსაზღვრისათვის გამოიყენება საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2020 წლის 2 დეკემბრის N289 ბრძანებით დამტკიცებული ინსტრუქცია „საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ ცვეთის/ამორტიზაციის ბუღალტრულ აღრიცხვასა და ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახვის შესახებ“.

სსბასს 16 მოთხოვნებს აკმაყოფილებს თუ არა მუნიციპალიტეტის მიერ გრძელვადიანი საიჯარო ხელშეკრულებებით გაცემული ძირითადი აქტივები, და ადგილობრივი თვითმმართველობის კანონმდებლობის მოთხოვნები, მუნიციპალიტეტის ქონების მართვის თაობაზე, შეესაბამება თუ არა სსბასს განსაზღვრულ კრიტერიუმებს, ანგარიშგების თარიღისთვის არ არის შეფასებული და გარდამავალი პერიოდის დასრულებამდე იგეგმება შეფასება და შესაბამისი სააღრიცხვო პოლიტიკის განსაზღვრა. ასევე განისაზღვრება სსბასს 32 გამოყენების აუცილებლობა, მუნიციპალიტეტის საქმიანობის სპეციფიკის გათვალისწინებით.

ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტის მერიის
საფინანსო-საბიუჯეტო სამსახურის საბუღალტრო
აღრიცხვა-ანგარიშგების განყოფილების უფროსი

/მ. კახაძე/

2024 წელი

პერიოდი

ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტი

ორგანიზაცია

06

პროგრამული კოდი

მზია კახაძე
მუშარულებელი

მუშარულებელი

არჩილ ჩიქოვანი
დირექტორი

მუშარულებელი

1	ანგარიშვალდებული ერთეული (ცვლილებები წინა საანგარიშგებო პერიოდთან მიმართებით, ასეთის ამსახლები: შამთხვევაში)	ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტი
2	ანგარიშვალდებული ერთეულის საკონტაქტო ინფორმაცია (მისამართი, ტელეფონი, ელ.ფოსტა)	ქალაქ ბათუმის შერია, ლუკა ასათიანის ქუჩა #25
3	საიდენტიფიკაციო ნომერი (ცვლილებები წინა საანგარიშგებო პერიოდთან მიმართებით, ასეთის არსებობის შემთხვევაში)	245575826
	ორგანიზაციული ფორმა	საბიუჯეტო ორგანიზაცია
	დაფინანსების წყარო	მუნიციპალური ბიუჯეტი
6	ანგარიშგების ტიპი	კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება
7	ანგარიშგების პერიოდულობა	წლიური
8	ანგარიშგების თარიღი და პერიოდი	31.12.2024წ. 01.01.2024 - 31.12.2024
9	ერთეულების მომცველობა (კონსოლიდირებული ფინანსურ ანგარიშგების შემთხვევაში)	- ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტის შერია - ა)იმ საქალაქო ინფრასტრუქტურისა და კეთილმოწყობის სამმართველო - ა)იმ მუნიციპალური სერვისების სააგენტო - ა)იმ მუნიციპალური ინსპექცია - ა)იმ ბათუმის საბავშვო ბაღების გაერთიანება - ა)იმ ბათუმის ბოტანიკური ბაღი - ა)იმ ბათუმის გაშვანებისა და ღანმამუჭური დაგეგმარების სამსახური - ა)იმ ბათუმის სპორტული ცენტრი - ა)იმ ბათუმის კულტურის ცენტრი - ა)იმ აკაკი წერეთლის სახელობის ქ. ბათუმის საერთო ბიბლიოთეკა - ა)იმ ბათუმის საცხენოსნო კლუბი - ა)იმ საჭადრაკო კლუბი ნონა - ა)იმ ბათუმის სოციალური სერვისების სააგენტო - ა)იმ ბათუმის სასაფლაოები
10	ძირითადი საქმიანობების ჩამონათვალი	- ქალაქის ინფრასტრუქტურული პროექტების განხორციელება - ქალაქის მონაბეჭდობისათვის უფ. დაცვისა და სოციალური პროგრამების ხელშისაწყდომობის უზრუნველყოფა - მუნიციპალიტეტის საკუთრებაში არსებული უძრავი და მოძრავი ქონების მართვა და მოვლა-პატრონობა - ბინათმშენებლობითა ამზანაგობების მხარდაჭერა და საცხოვრებელი პირობების გაუმჯობესება - საბავშვო ბაღების, საცხოვრებელი სახლების მშენებლობა და რეაბილიტაცია - კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლების რეაბილიტაცია - ქალაქში უკანონო მშენებლობის აღმოჩენა, კონტროლი; ქალაქის ტერიტორიაზე პარკირებასა და გარე ვაჭრობაზე კონტროლი - ქართული ხალხური მემკვიდრეობის, ფოლკლორის, კლასიკური, საორკესტრო, საფენდო და თანამედროვე საცენტადო მუსიკის პოპულარიზაცია და განვითარება - ბოტანიკური ბაღების, ზოოლოგიური პარკების და ბუნებრივი ნაკრძალების განვითარება, მოვლა-პატრონობა - სპორტის სხვადასხვა სახეობების პოპულარიზაცია, ცხენოსნობის, როგორც სპორტული, გამაჯანსაღებელი და ტურისტული მიმართულების პოპულარიზაცია და მისი განვითარების ხელშეწყობა - ქვეყანაში საბიბლიოთეკო პოლიტიკის განხორციელების, განათლების, მეცნიერებისა და კულტურის განვითარების, ეროვნული მემკვიდრეობის დაცვისა და პოპულარიზაციის, სამოქალაქო საზოგადოების და დემოკრატიული სახელმწიფოს აღმშენებლობის პროექტების ხელშეწყობა
11	საანგარიშგებო ელფოსტა	ლარი
12	დამრეგულების დონე	ერთეული
13	ფინანსური ანგარიშგების მომზადებაზე და წარდგენაზე პასუხისმგებელი პირ(ებ)ის მესახებ საკონტაქტო ინფორმაცია (მისამართი, ტელეფონი, ელ.ფოსტა)	არჩილ ჩიქოვანი - ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტის შერი (ქალაქი ბათუმი, ტელ. 27-26-26, info@batumi.ge) მზია კახაძე - საბუღალტრო აღრიცხვა-ანგარიშგების განყოფილების უფროსი (ქალაქი ბათუმი, 591-98-94-80, mikahadze0101@gmail.com)

ხელმოწერა
ბუღალტერი:

ორგანიზაციის ხელმძღვანელი:

ფინანსური მდგომარეობის მაგარიშვება

სტრუქტურული კოდი	ფასიანობები	შემოსუნი I	საბუღალტრო ჯგუფის საბუღალტრო წილი	წინა საბუღალტრო ჯგუფის საბუღალტრო წილი
აქტივები				
ძირითადი აქტივები				
001	ფულადი საშუალებები და მათი ეკვივალენტები	001	58,209,315	63,523,022
002	ძირითადი ინვესტიციები	002	-	-
003	ძირითადი მომდინარე ფულადი ინვესტიციები	003	22,501,000	18,271,716
004	ძირითადი საშუალებები	004	19,261,475	33,209,809
005	სხვა ძირითადი მომდინარე აქტივები	005	37,183,281	46,430,736
006	სულ ძირითადი აქტივები		134,154,071	161,598,913
გრძელადი აქტივები				
007	გრძელადი ფინანსური აქტივები	007	204,381,207	204,255,148
008	ძირითადი აქტივები	008	4,344,633,044	5,156,572,200
009	საინვესტიციო კონტა	009	112,860	114,380
010	არამატერიალური აქტივები	010	2,378,113	2,945,258
011	გრძელადი მომსახურების აქტივები	011	-	-
012	ფინანსური ინვესტიციები	012	-	-
013	სხვა გრძელადი არამატერიალური აქტივები	013	527,836,282	780,797,088
014	სულ გრძელადი აქტივები		5,169,311,506	6,306,684,226
015	სულ აქტივები		5,353,559,577	6,368,283,139
ვალდებულებები				
ძირითადი ვალდებულებები				
016	ძირითადი ვალდებულებები ფასიანი ქაღალდებით	016	-	-
017	ძირითადი საბუღალტრო თანხები	017	93,866,200	64,289,073
018	ძირითადი მომდინარე ფულადი ინვესტიციები, გრძელადი	018	23,869,217	18,245,791
019	გრძელადი მომდინარე	019	-	-
020	ძირითადი საშუალებები	020	-	-
021	სხვა ძირითადი ვალდებულებები	021	1,177,723	91,580
022	ვალდებულებები ფინანსური ინვესტიციების საშუალებით	022	-	-
023	სულ ძირითადი ვალდებულებები		118,662,140	92,722,446
გრძელადი ვალდებულებები				
024	გრძელადი ვალდებულებები ფასიანი ქაღალდებით	024	-	-
025	გრძელადი საბუღალტრო თანხები	025	62,534,309	126,708,524
026	გრძელადი მომდინარე ფულადი ინვესტიციები ფინანსური ინვესტიციების საშუალებით	026	-	-
027	გრძელადი მომსახურების გრძელადი საშუალებებით	027	-	-
028	გრძელადი საშუალებები	028	-	-
029	გრძელადი მომდინარე ფულადი ინვესტიციები	029	-	-
030	სულ გრძელადი ვალდებულებები		62,534,309	126,708,524
031	სულ ვალდებულებები		181,196,449	219,431,570
წმინდა აქტივები/პასივობები				
032	საინვესტიციო კონტა		-	-
033	გრძელადი საბუღალტრო თანხები		5,172,163,128	6,148,851,769
034	ინვესტიციები		-	-
035	სულ წმინდა აქტივები/პასივობები		5,172,163,128	6,148,851,769
036	სულ ვალდებულებები და წმინდა აქტივები/პასივობები		5,353,559,577	6,368,283,139

1. მომდინარე წესდებები არსებობს ფინანსური მდგომარეობის მაგარიშვების დაცვის მიზნით.

ფინანსური

საბუღალტრო

ფულადი სახსრების ბილანსის ასკრები

სტრუქტურის კოდი	აღნიშვნა	წყარო *	საბარათების ზეგონის ზეგანი			მისი საბარათების ზეგონის ზეგანი		
			საბარათები სახსრები	არასაბარათები სახსრები	იცოც	საბარათები სახსრები	არასაბარათები სახსრები	იცოც
შინაი ფულადი სახსრები საბიუჯეტო საქმიანობაში								
001	შეზღუდული სახსრები		408,851,533	9,938,413	418,789,946	303,366,899	8,243,238	311,610,137
002	გადახდილი	819	114,232,271	-	114,232,271	102,995,488	-	102,995,488
003	სოციალური ზღაპრები		-	-	-	-	-	-
004	გადახდილი		185,950,590	183,647	186,134,237	153,995,753	19,000	154,014,753
005	შეზღუდული საკუთრების		13,628,264	742,858	14,371,122	13,881,990	863,287	14,745,277
006	საბიუჯეტო		11,195,568	742,858	11,938,426	10,775,818	863,287	11,639,105
007	საბიუჯეტო და მინისტრის განკარგულებაში მდებარე სახსრები		79,698,858	8,329,374	88,028,232	67,887,292	7,423,289	75,310,581
008	საბიუჯეტო სახსრები და გადახდილი		18,709,683	-	18,709,683	12,687,433	-	12,687,433
009	საბიუჯეტო სახსრები		31,405,234	664,186	32,069,420	1,852,455	580,558	2,433,013
010	გადახდილი საბიუჯეტო სახსრები		-	165	165	-	-	16,833
011	საბიუჯეტო სახსრები		185,275,715	8,328,258	193,603,973	152,142,745	4,481,834	156,624,579
012	საბიუჯეტო სახსრების მიხედვით განსაზღვრული		47,529,988	3,828,742	51,358,730	37,638,545	1,689,233	39,327,778
013	საბიუჯეტო სახსრების მიხედვით განსაზღვრული საბიუჯეტო და მინისტრის განკარგულებაში მდებარე სახსრები		36,698,814	5,588,718	42,287,532	38,348,668	5,777,183	44,125,851
014	საბიუჯეტო სახსრები		22,897,961	180,489	23,078,450	19,427,281	665	19,427,946
015	საბიუჯეტო სახსრები		19,881,814	98,079	19,979,893	14,918,368	180,538	15,100,906
016	საბიუჯეტო სახსრები		6,766,300	-	6,766,300	4,488,687	-	4,488,687
017	საბიუჯეტო სახსრები (საბიუჯეტო სახსრები)		38,827,818	884,857	39,712,675	38,438,499	839,025	39,277,524
018	შინაი ფულადი სახსრები საბიუჯეტო საქმიანობაში	830	313,308,388	3,615,483	316,923,871	141,892,751	1,940,401	143,833,152
შინაი ფულადი სახსრები საბიუჯეტო საქმიანობაში								
019	საბიუჯეტო სახსრების ზეგანი		7,583,276	3,277,618	10,860,894	119,511,271	823,358	120,334,629
020	საბიუჯეტო სახსრების ზეგანი		-	-	-	-	-	-
021	საბიუჯეტო სახსრების ზეგანი		-	-	-	-	-	-
022	საბიუჯეტო სახსრების ზეგანი		-	-	-	-	-	-
023	საბიუჯეტო სახსრების ზეგანი		-	-	-	-	-	-
024	საბიუჯეტო სახსრების ზეგანი		-	-	-	-	-	-
025	საბიუჯეტო სახსრების ზეგანი		-	-	-	-	-	-
026	საბიუჯეტო სახსრების ზეგანი		-	-	-	-	-	-
027	საბიუჯეტო სახსრების ზეგანი		-	-	-	-	-	-
028	საბიუჯეტო სახსრების ზეგანი		-	-	-	-	-	-
029	საბიუჯეტო სახსრების ზეგანი		-	-	-	-	-	-
030	საბიუჯეტო სახსრების ზეგანი		-	-	-	-	-	-
031	საბიუჯეტო სახსრების ზეგანი		-	-	-	-	-	-
032	საბიუჯეტო სახსრების ზეგანი		-	-	-	-	-	-
033	საბიუჯეტო სახსრების ზეგანი		-	-	-	-	-	-
034	შინაი ფულადი სახსრები საბიუჯეტო საქმიანობაში		473,598	1,277,835	851,433	109,648,731	823,358	110,472,089
შინაი ფულადი სახსრები ფინანსური საქმიანობაში								
035	საბიუჯეტო სახსრების ზეგანი		-	-	-	-	-	-
036	საბიუჯეტო სახსრების ზეგანი		-	-	-	-	-	-
037	საბიუჯეტო სახსრების ზეგანი		-	-	-	-	-	-
038	საბიუჯეტო სახსრების ზეგანი		-	-	-	-	-	-
039	საბიუჯეტო სახსრების ზეგანი		-	-	-	-	-	-
040	საბიუჯეტო სახსრების ზეგანი		-	-	-	-	-	-
041	საბიუჯეტო სახსრების ზეგანი		-	-	-	-	-	-
042	საბიუჯეტო სახსრების ზეგანი		-	-	-	-	-	-
043	საბიუჯეტო სახსრების ზეგანი		-	-	-	-	-	-
044	საბიუჯეტო სახსრების ზეგანი		-	-	-	-	-	-
045	საბიუჯეტო სახსრების ზეგანი		-	-	-	-	-	-
046	საბიუჯეტო სახსრების ზეგანი		-	-	-	-	-	-
047	შინაი ფულადი სახსრები ფინანსური საქმიანობაში		36,375,221	-	36,375,221	25,656,624	-	25,656,624
048	საბიუჯეტო სახსრების ზეგანი		-	-	-	-	-	-
049	საბიუჯეტო სახსრების ზეგანი		-	-	-	-	-	-
050	საბიუჯეტო სახსრების ზეგანი		-	-	-	-	-	-
051	საბიუჯეტო სახსრების ზეგანი		-	-	-	-	-	-
052	საბიუჯეტო სახსრების ზეგანი		-	-	-	-	-	-
053	საბიუჯეტო სახსრების ზეგანი		-	-	-	-	-	-
054	საბიუჯეტო სახსრების ზეგანი		-	-	-	-	-	-
055	საბიუჯეტო სახსრების ზეგანი		-	-	-	-	-	-
056	საბიუჯეტო სახსრების ზეგანი		-	-	-	-	-	-
057	საბიუჯეტო სახსრების ზეგანი		-	-	-	-	-	-

* მოთხოვნილი მონაცემები არის ფულადი სახსრების ბილანსის ასკრების მიხედვით დაგეგმილი ინფორმაცია

სტრუქტურის

ფულადი

საბიუჯეტო სახსრები

საანგარიშგებო პერიოდი:

სტრუქტურის კოდი	დასახელება	შენიშვნა 1	საწყისი კაპიტალი	გაუმჯობესებული მანეთი/დეფიციტი		ჩვეულებები	სულ ქონდა აქტივების/პატივების
				საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტო სახსრები		
001	საწყისი მართი		-	2,066,009,924	9,085,957	-	2,075,095,881
002	საღირებულო პოლიტიკის ცვლილებების რეტროსპექტული გამოცემა	NI	-	-	-	-	-
003	შენი პერიოდების არსებითი შეცვლის რეტროსპექტული გადაანგარიშება	NI	-	4,099,895,246	5,315	-	4,099,899,331
004	კორექტირებელი ერთეულები გადაცემების შედეგად	NI	-	13,895,957	-	-	13,895,957
005	კორექტირებელი კაპიტალის სხვა ცვლილებების შედეგად	NI	-	-	-	-	-
006	გადაანგარიშებული საწყისი მართი		-	6,139,771,127	9,080,642	-	6,148,851,769
ქონდა აქტივების/პატივების ცვლილება							
007	კაპიტალი შენატანები		-	-	-	-	-
008	კაპიტალის ამოღება		-	-	-	-	-
009	ჩვეულებების ზედს/კლება	NS	-	-	-	-	-
010	პერიოდის სამეთვლიყველი		-	977,308,063	1,019,421	-	976,688,642
011	შესატანად/გადასაცემის განმარტებული თანხები		-	-	-	-	-
012	საბოლოო მართი		-	5,162,063,065	10,100,063	-	5,172,163,128

ქონდა საანგარიშგებო პერიოდი:

სტრუქტურის კოდი	დასახელება	შენიშვნა 1	საწყისი კაპიტალი	გაუმჯობესებული მანეთი/დეფიციტი		ჩვეულებები	სულ ქონდა აქტივების/პატივების
				საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტო სახსრები		
001	საწყისი მართი		-	2,011,960,084	7,404,432	-	2,019,364,516
002	საღირებულო პოლიტიკის ცვლილებების რეტროსპექტული გამოცემა	NI	-	-	-	-	-
003	შენი პერიოდების არსებითი შეცვლის რეტროსპექტული გადაანგარიშება	NI	-	379,775	130,810	-	510,583
004	კორექტირებელი ერთეულები გადაცემების შედეგად	NI	-	3,431,520	-	-	3,431,520
005	კორექტირებელი კაპიტალის სხვა ცვლილებების შედეგად	NI	-	-	-	-	-
006	გადაანგარიშებული საწყისი მართი		-	2,015,771,777	7,535,242	-	2,023,307,019
ქონდა აქტივების/პატივების ცვლილება							
007	კაპიტალი შენატანები		-	-	-	-	-
008	კაპიტალის ამოღება		-	-	-	-	-
009	ჩვეულებების ზედს/კლება	NS	-	-	-	-	-
010	პერიოდის სამეთვლიყველი		-	51,238,147	1,590,715	-	51,798,862
011	შესატანად/გადასაცემის განმარტებული თანხები		-	-	-	-	-
012	საბოლოო მართი		-	2,066,009,924	9,085,957	-	2,075,095,881

1. მოითხოვს შენიშვნა 1-ისთვის ქონდა აქტივების/პატივების ცვლილებების ანგარიშგების ბუქსებისათვის დაცემისთვის დეტალური ინფორმაცია

ხელმოწერა
ხელმოწერა

ორგანიზაციის ხელმოწერა

ზოდეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგება

სამგარიშგებო პერიოდი						
სტრუქტურის კოდი	დასახელება	შენიშვნა *	დამტკიცებული ზოდეტი (მანქანის)	ფაქტობრივი ზოდეტი (მანქანის)	ზოდეტის შესრულება	შესრულება (%)
ზოდეტის შემოსულობები						
001	გადასახადები		106,217,200	106,217,200	114,232,371	107.55
002	ფრანტები		202,382,077	202,616,017	185,980,590	91.79
003	სხვა შემოსულობები		84,901,500	84,891,500	138,669,962	163.35
004	არაფინანსური აქტივების კლება		8,000,000	8,000,000	8,058,674	100.73
005	ფინანსური აქტივების კლება		-	-	-	-
006	ვალდებულებების ზრდა		-	-	-	-
007	სულ ზოდეტის შემოსულობები		401,500,777	401,724,717	446,941,596	111.26
ზოდეტის გადასახდელები						
008	პრომის ანაზღაურება		44,780,700	44,648,438	43,183,000	96.72
009	საქონელი და მომსახურება		77,364,100	77,802,298	71,743,309	92.21
010	პროცენტი		4,892,800	4,892,800	4,768,320	97.46
011	სუბსიდიები		24,192,700	24,280,625	22,090,317	90.98
012	ფრანტები		15,000	15,000	2,644	17.63
013	საოციალური დახმარება		19,203,700	22,156,198	20,033,304	90.42
014	სხვა ხარჯები		79,957,900	79,210,991	69,812,165	88.13
015	არაფინანსური აქტივების ზრდა		172,636,777	170,261,267	144,589,148	84.92
016	ფინანსური აქტივების ზრდა		-	-	-	-
017	ვალდებულებების კლება		36,957,100	36,957,100	36,375,221	98.43
018	სულ ზოდეტის გადასახდელები		460,006,777	460,224,717	412,598,028	89.65
019	ზოდეტის ნაშთი	N21			92,975,262	

* მოითხოვება შენიშვნაში არის გზის ზოდეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგების შესრულების დაკავშირებით დეტალური ინფორმაცია

ხელმოწერა
ხელმოწერა

ორგანიზაციის ხელმძღვანელი

შენიშვნა N2 ფულადი სახსრები და ეკვივალენტები

სააღრიცხვეო პოლიტიკები

მოვლითი ფულადი სახსრების და ეკვივალენტების აღრიცხვისათვის გამოყენებული სააღრიცხვეო პოლიტიკები

სტრუქტურული კოდი	დასახელება	სამგარიშველი პერიოდის საბოლოო წამი	წინა სამგარიშველი პერიოდის საბოლოო წამი
ფულადი სახსრები ეროვნულ ვალუტაში			
010	ხაზინის ერთიანი ანგარიში, მათ შორის	5,509,315	5,623,622
020	სახელმწიფო ბიუჯეტის სახსრები ეროვნულ ვალუტაში	-	-
030	სახელმწიფო ბიუჯეტის სამიწვეტო ფულადი სახსრები ეროვნულ ვალუტაში	-	-
040	სახელმწიფო ბიუჯეტის არასამიწვეტო (საკუთარი) ფულადი სახსრები ეროვნულ ვალუტაში	-	-
050	ავტონომიური რესპუბლიკების სახსრები ეროვნულ ვალუტაში	-	-
060	ავტონომიური რესპუბლიკების ბიუჯეტის სამიწვეტო ფულადი სახსრები ეროვნულ ვალუტაში	-	-
070	ავტონომიური რესპუბლიკების ბიუჯეტის არასამიწვეტო (საკუთარი) ფულადი სახსრები ეროვნულ ვალუტაში	-	-
080	მუნიციპალიტეტების სახსრები ეროვნულ ვალუტაში	5,234,053	4,891,928
090	მუნიციპალიტეტების ბიუჯეტის სამიწვეტო ფულადი სახსრები ეროვნულ ვალუტაში	-	-
100	მუნიციპალიტეტების ბიუჯეტის არასამიწვეტო (საკუთარი) ფულადი სახსრები ეროვნულ ვალუტაში	5,234,053	4,891,928
110	დეპოზიტები ხაზინაში ეროვნულ ვალუტაში	-	-
120	სხვა ანგარიშები ხაზინაში ეროვნულ ვალუტაში	275,262	731,694
130	ფულადი სახსრები საღარიბო ეროვნულ ვალუტაში 1	-	-
140	კომერციულ ბანკებში ფულადი ნაშთები ეროვნულ ვალუტაში 1	92,700,000	57,900,000
150	სულ ფულადი სახსრები ეროვნულ ვალუტაში	98,209,315	63,523,622
ფულადი სახსრები უცხოურ ვალუტაში			
160	ხაზინის ანგარიშები უცხოურ ვალუტაში	-	-
170	ხაზინის საგარეო ანგარიში	-	-
180	დეპოზიტები ხაზინაში უცხოურ ვალუტაში	-	-
190	ფულადი სახსრები საღარიბო უცხოურ ვალუტაში 1	-	-
200	კომერციულ ბანკებში ფულადი ნაშთები უცხოურ ვალუტაში 1	-	-
210	სულ ფულადი სახსრები უცხოურ ვალუტაში	-	-
ფულადი სახსრების ეკვივალენტები			
220	სახელმწიფო ხაზინის მიერ 3 თვემდე ვადიან დეპოზიტებზე (ანაბრებზე) ეროვნულ ვალუტაში განთავსებული ფულადი სახსრები	-	-
230	ავტონომიური რესპუბლიკებისა და მუნიციპალიტეტების მიერ 3 თვემდე ვადიან დეპოზიტებზე (ანაბრებზე) ეროვნულ ვალუტაში განთავსებული ფულადი სახსრები	-	-
240	ცენტრალური ბიუჯეტის სსიპ-ებისა და არასამეწარმეო, არაკომერციული იურიდიული პირების მიერ 3 თვემდე ვადიან დეპოზიტებზე (ანაბრებზე) ეროვნულ ვალუტაში განთავსებული ფულადი სახსრები	-	-
250	ავტონომიური რესპუბლიკებისა და მუნიციპალიტეტების ბიუჯეტის სსიპ-ების მიერ 3 თვემდე ვადიან დეპოზიტებზე (ანაბრებზე) ეროვნულ ვალუტაში განთავსებული ფულადი სახსრები	-	-
260	სულ ფულადი სახსრების ეკვივალენტები	-	-
270	სულ ფულადი სახსრები და ეკვივალენტები	98,209,315.44	63,523,622.90

1 ასახეული ინფორმაციების ანგარიშებში ფულად სახსრებად ასახული თანხები

[illegible][illegible]

Խնայողական հոսքերի փոփոխություններ	Խնայողական հոսքեր	Խնայողական հոսքերի փոփոխություններ	Խնայողական հոսքերի փոփոխություններ	Ը Ն Ն Ո Ւ Ն						Ընդամենը Խնայողական հոսքեր
				Խնայողական հոսքերի փոփոխություններ	Խնայողական հոսքերի փոփոխություններ	Խնայողական հոսքերի փոփոխություններ	Խնայողական հոսքերի փոփոխություններ	Խնայողական հոսքերի փոփոխություններ	Խնայողական հոսքերի փոփոխություններ	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
14,511,848	-	45,232	75,376	-	-	-	-	14,775,618	-	14,806,881
1,277,485	-	42,717	-	-	-	-	-	-	-	1,277,538
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
13,244,364	-	2,499	73,576	-	-	-	-	14,773,658	-	14,773,658
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
225,326	-	54,770	-	-	-	-	-	180,239	-	234,289
296,703	-	-	-	-	-	-	-	-	-	296,703
1,987	-	-	1,608	-	-	-	-	-	-	1,987
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
14,815,094	-	100,812	74,976	-	-	-	-	14,889,829	-	14,889,829

შენიშვნა 15 გრძელვადიანი ფინანსური აქტივები

სადარღვეო პოლიტიკები

ა) გრძელვადიანი კრედიტებისა და სესხების შეფასება ხდება ამორტიზაციით ღირებულებებით
ბ) წილობრივ ინსტრუმენტებში ინვესტიციები ძვითქმის ღირებულებით ფასდება, თუ ინვესტიციები არ ხორციელდება კონტროლირებად ერთეულში, შეკვეთიერ ერთეულშია, თუ ერთობლივ საქმიანობებში. ასეთ შემთხვევებში, მათი შეფასება კასტალ-მეთოდის გამოყენებით ხდება.

გ) ფინანსური იჯაროდან მისაღები გრძელვადიანი ფინანსური დავალიანების აღიარება იჯარით გაღებული ქონების რეალურ (მარტივად) ღირებულებასა და იჯარის ხელშეკრულების დანებისას გამსაზღვრელი იჯარის მინიმალური შენატების შესაბამისად ღირებულებას შორის უმცირესი თანხით ხდება.

სტრუქტურის კოდი	დასახელება	სამგარიშგები პერიოდის საბოლოო ნაშთი			წინა სამგარიშგები პერიოდის საბოლოო ნაშთი		
		მოღიანი ნაშთი	აქველირებული გუფასტრების ზარალი/საქცი მოთხოვნის ანარიცხი	საბალანო ღირებულება	მოღიანი ნაშთი	აქველირებული გუფასტრების ზარალი/საქცი მოთხოვნის ანარიცხი	საბალანო ღირებულება
გრძელვადიანი ფინანსური აქტივები							
010	გრძელვადიანი კრედიტები და სესხები	-	-	-	-	-	-
020	ინვესტიციები წილობრივ ინსტრუმენტებში 1	294,351,207	-	294,351,207	264,255,146	-	264,255,146
030	სხვა გრძელვადიანი ფინანსური აქტივები	-	-	-	-	-	-
040	სხვა გრძელვადიანი ფინანსური დავალიანებები და არაფულადი მოთხოვნები	-	-	-	-	-	-
050	II, III ფინანსური იჯაროდან გრძელვადიანი ფინანსური დავალიანებები	-	-	-	-	-	-
060	სულ გრძელვადიანი ფინანსური აქტივები	294,351,207	-	294,351,207	264,255,146	-	264,255,146

სტრუქტურის კოდი	დასახელება	სამგარიშგები პერიოდის სწყანის ნაშთი	სამგარიშგები პერიოდის გუფასტრებული ზარალი/საქცი სწყანის ნაშთი	ზარდა			
				ზარდა/საქცი პერიოდის სწყანის ნაშთი	გუფასტრების სწყანის ნაშთი	გრძელვადიანი მოთხოვნები	კასტალ-მეთოდი
გრძელვადიანი ფინანსური აქტივები							
010	გრძელვადიანი კრედიტები და სესხები	-	-	-	-	-	-
020	ინვესტიციები წილობრივ ინსტრუმენტებში	266,104,330	264,255,146	30,221,342	-	-	-
030	სხვა გრძელვადიანი ფინანსური აქტივები	-	-	-	-	-	-
040	სხვა გრძელვადიანი ფინანსური დავალიანებები და არაფულადი მოთხოვნები	-	-	-	-	-	-
050	II, III ფინანსური იჯაროდან გრძელვადიანი ფინანსური დავალიანებები	-	-	-	-	-	-
060	სულ გრძელვადიანი ფინანსური აქტივები	266,104,330	264,255,146	30,221,342	-	-	-

დაფარული გუფასტრების ზარალი/საქცი მოთხოვნების ანარიცხები

საგარეო პროგრამის ფინანსები	საქართველო				საგარეო პროგრამის საერთო საბიჯი
	საქართველოს საგარეო საგარეო	საქართველოს საგარეო საგარეო	საქართველოს საგარეო საგარეო	საქართველოს საგარეო საგარეო	
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	125,281	294,351,207
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	125,281	294,351,207

© 2004 Blackwell Publishing Ltd *Journal of Internal Medicine* 255: 105–112

Unabhängiges Ausschussmitglied

1) 2010-2011 წლის მონაცემების მიხედვით, საქართველოში დაფიქსირდა 10 000-ზე მეტი შემთხვევა, როდესაც უმცირესობის წევრები იყვნენ დაზარალებულნი.

© 2006 Blackwell Publishing Ltd *Journal of Internal Medicine* 260: 395–403

საქართველოს მთავრობის განცხადებით, 2020 წლის 2 აპრილის N88 ბრძანებით დატკიცებული ინსტრუქციით, ქართველი მოქალაქეებისთვის გზისკვეთის დარღვევების საპროცესო წინადადებას წინასწარ განუცხადებენ. ამის შესახებ განცხადებას აქვეყნებს საქართველოს საგარეო ურთიერთობების სამსახური.

[illegible]

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԱՐԱԿԱՆԱՅԻՆ ԵՎ ԲԱՆԿԱՅԻՆ ՍԵՐՎԻՍԻՆ ԿԱՐԳԱՆԱԾՈՒԹՅԱՆ ԿԵՆՏՐԱԼԻԶԱՑԻԱ	ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԱՐԱԿԱՆԱՅԻՆ ԵՎ ԲԱՆԿԱՅԻՆ ՍԵՐՎԻՍԻՆ ԿԱՐԳԱՆԱԾՈՒԹՅԱՆ ԿԵՆՏՐԱԼԻԶԱՑԻԱ	ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԱՐԱԿԱՆԱՅԻՆ ԵՎ ԲԱՆԿԱՅԻՆ ՍԵՐՎԻՍԻՆ ԿԱՐԳԱՆԱԾՈՒԹՅԱՆ ԿԵՆՏՐԱԼԻԶԱՑԻԱ	ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԱՐԱԿԱՆԱՅԻՆ ԵՎ ԲԱՆԿԱՅԻՆ ՍԵՐՎԻՍԻՆ ԿԱՐԳԱՆԱԾՈՒԹՅԱՆ ԿԵՆՏՐԱԼԻԶԱՑԻԱ							
			ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԱՐԱԿԱՆԱՅԻՆ ԵՎ ԲԱՆԿԱՅԻՆ ՍԵՐՎԻՍԻՆ ԿԱՐԳԱՆԱԾՈՒԹՅԱՆ ԿԵՆՏՐԱԼԻԶԱՑԻԱ	ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԱՐԱԿԱՆԱՅԻՆ ԵՎ ԲԱՆԿԱՅԻՆ ՍԵՐՎԻՍԻՆ ԿԱՐԳԱՆԱԾՈՒԹՅԱՆ ԿԵՆՏՐԱԼԻԶԱՑԻԱ	ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԱՐԱԿԱՆԱՅԻՆ ԵՎ ԲԱՆԿԱՅԻՆ ՍԵՐՎԻՍԻՆ ԿԱՐԳԱՆԱԾՈՒԹՅԱՆ ԿԵՆՏՐԱԼԻԶԱՑԻԱ	ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԱՐԱԿԱՆԱՅԻՆ ԵՎ ԲԱՆԿԱՅԻՆ ՍԵՐՎԻՍԻՆ ԿԱՐԳԱՆԱԾՈՒԹՅԱՆ ԿԵՆՏՐԱԼԻԶԱՑԻԱ	ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԱՐԱԿԱՆԱՅԻՆ ԵՎ ԲԱՆԿԱՅԻՆ ՍԵՐՎԻՍԻՆ ԿԱՐԳԱՆԱԾՈՒԹՅԱՆ ԿԵՆՏՐԱԼԻԶԱՑԻԱ	ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԱՐԱԿԱՆԱՅԻՆ ԵՎ ԲԱՆԿԱՅԻՆ ՍԵՐՎԻՍԻՆ ԿԱՐԳԱՆԱԾՈՒԹՅԱՆ ԿԵՆՏՐԱԼԻԶԱՑԻԱ	ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԱՐԱԿԱՆԱՅԻՆ ԵՎ ԲԱՆԿԱՅԻՆ ՍԵՐՎԻՍԻՆ ԿԱՐԳԱՆԱԾՈՒԹՅԱՆ ԿԵՆՏՐԱԼԻԶԱՑԻԱ	
800	ՀՀ-ի մեծագույն խառնուրդով ընկերություններ	1,113,245,718	5,148,851,866	88,622	3,898,338	-	1,043,679	-	-	99,738,513
820	Ինքնակառավարող ընկերություններ	11,544,140	21,059,856	-	2,652	-	-	-	-	2,531,781
830	ՀՀ-ի մեծագույն խառնուրդով ընկերություններ	60,075,585	279,807,863	4,777	5,186,058	-	-	-	-	11,218,879
840	Մեծ ընկերություններ	398,279,627	2,274,478,339	88,549	277,158	-	1,043,679	-	-	78,997,740
850	Չունենալով ընկերություններ	-	-	-	-	-	-	-	-	-
860	Գ-Ս	796,377,545	2,784,573,982	-	2,652,588	-	-	-	-	-
870	ՀՀ-ի մեծագույն խառնուրդով ընկերություններ	30,826,616	24,841,232	71,825	6,974,994	-	0	14,780	-	126,581
880	Ինքնակառավարող ընկերություններ	3,021,590	5,134,971	960	1,113,687	-	0	-	-	125,291
890	Մեծ ընկերություններ և միջնակարգ	24,815,028	29,702,561	71,875	5,863,952	-	0	14,780	-	1,181
900	ՀՀ-ի մեծագույն խառնուրդով ընկերություններ և մեծ ընկերություններ	1,269,875	1,292,563	-	4,000,438	-	-	-	13,972	-
910	Մեծ ընկերություններ և միջնակարգ	23,810,911	24,510,198	71,675	1,863,513	-	0	3,208	-	1,000
920	Ինքնակառավարող ընկերություններ	-	-	-	-	-	-	-	-	-
930	ՀՀ-ի մեծագույն խառնուրդով ընկերություններ և միջնակարգ	5,169,625	14,568,114	-	729,507	-	-	12,495	-	-
940	Գ-Ս	1,292,353,899	5,286,253,513	161,257	11,548,422	-	1,043,679	98,235	-	99,881,899

სტრუქტურული ერთეული	დახარჯები	მართვითი აქტივების დაგროვილი აგები							მართვითი		
		სამუშაოების გეგმიური საფასური მლნ.	სამუშაოების გეგმიური დაგროვილი საფასური მლნ.	შეასრულებული აგების მლნ.	გადახდილი მლნ.	მომავალი დაგროვილი აგები	აქტივების ჩვეულებრივი დაზღვევა (%)	სამუშაოების გეგმიური საფასური მლნ.	სამუშაოების გეგმიური საფასური მლნ.	სამუშაოების გეგმიური საფასური მლნ.	შეასრულებული აგების მლნ.
001	შენიშვნა: მშენებლის საკუთარი მშენებლობის გამოხატულებები	41,836,306	123,894,912	38,685,479	46,158,922	619,673	-	187,447,743	-	-	800,146,184
002	საერთაშორისო სავაჭრო	384,628	444,345	58,738	384,623	-	-	136,360	-	-	38,759,330
003	საერთაშორისო სავაჭრო და მშენებლობის მშენებელი	1,154,119	5,537,136	2,362,776	1,663,405	9,323	-	6,343,889	-	-	39,611,861
041	საერთაშორისო სავაჭრო	89,289,118	116,894,912	99,672,738	38,118,429	614,388	-	179,073,265	-	-	126,657,844
050	მშენებლობის დაგროვილი	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
060	მშენებლობის დაგროვილი	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
070	მშენებლობის დაგროვილი და მშენებლობის	6,942,879	7,679,887	1,658,212	4,280,644	1,192	-	5,333,758	4,504	4,504	8,861,246
080	საერთაშორისო სავაჭრო	804,103	837,143	585,335	96,624	-	-	1,325,754	-	-	613,861
090	საერთაშორისო სავაჭრო და მშენებლობის	6,136,673	6,895,844	5,779,978	4,184,838	1,192	-	4,086,905	4,504	4,504	8,146,779
100	საერთაშორისო სავაჭრო და მშენებლობის დაგროვილი	229,482	133,874	175,951	21,464	-	-	284,543	-	-	266,837
110	საერთაშორისო სავაჭრო და მშენებლობის	1,958,071	6,682,088	1,097,817	4,078,596	1,192	-	3,621,861	4,504	4,504	7,888,751
120	საერთაშორისო სავაჭრო	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
130	საერთაშორისო სავაჭრო და მშენებლობის	1,543,221	1,186,679	1,073,957	8,403	-	-	3,179,185	-	-	5,637,146
140	შედეგი	56,385,402	139,676,218	100,617,640	64,387,349	930,125	-	388,946,734	4,504	4,504	817,658,530

* განმარტებულია სტრუქტურული ერთეულის დაგროვილი აგების დაგროვილი აგების მართვითი

Kategori	Subkategori	Keterangan				Total Anggaran Kategori Subkategori Kategori
		Saldo Awal	Saldo Akhir	Saldo Awal	Saldo Akhir	
-	301	1.043.679	-	-	892.891.823	4.491.827.043
-	-	-	-	-	13.144.143	7.441.130
-	-	-	-	-	36.158.161	191.890.139
-	301	1.043.679	-	-	254.758.159	2.040.981.743
-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	354.730.953	2.352.040.609
-	301.202	-	-	-	13.013.311	18.789.612
-	-	-	-	-	491.213	5.696.621
-	301.202	-	-	-	12.324.978	13.092.791
-	-	-	-	-	377.891	6.898.482
-	301.202	-	-	-	11.955.077	15.154.369
-	-	-	-	-	-	-
-	-	55.546	-	4.827	5.657.866	9.598.284
-	301.901	1.099.625	-	6.827	861.831.042	6.316.016.737

ქმედების განხორციელების ხარჯები				
ხარჯის სახეობის საერთაშორისო სტანდარტის სტრუქტურა	გადახდის რეგისტრაცია	მომხმარებელი განხორციელებული ხარჯები	ქმედების რეგისტრაცია (1.1)	სადასრულებელი ხარჯების საერთაშორისო სტანდარტის სტრუქტურა
-	802,786,962	-	-	802,786
-	16,779,336	-	-	-
-	34,579,000	-	-	802,786
-	116,655,864	-	-	-
-	-	-	-	-
-	134,738,950	-	-	-
-	8,880,612	-	-	3,133
-	684,861	-	-	-
-	8,246,316	-	-	3,133
-	969,007	-	-	-
-	7,981,524	-	-	3,133
-	-	-	-	-
-	3,637,136	-	-	-
-	817,226,479	-	-	802,786

გ ა რ ე ბ ა						საქართველოს აგრარული სისტემების სახელმწიფო სამსახური
საქონელი	გადასახადები	გადასახადების საერთო ზოგადი საბიუჯეტო ფინანსები	გადასახადები	გადასახადების საერთო ზოგადი საბიუჯეტო ფინანსები	საბიუჯეტო ფინანსების საერთო ზოგადი საბიუჯეტო ფინანსები	
-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	55,284
-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	60,642
-	-	-	-	-	-	115,926

Eğilim-ayrışıklara karşılık gelme beklentisi				
Beklenti karşılık gelme beklentisi karşılanmadıkça beklenen E	ayrışıklara karşılanmadıkça	ayrışıklara karşılanmadıkça beklenen E	ayrışıklara karşılanmadıkça beklenen E	ayrışıklara karşılanmadıkça beklenen E
0	0	0	0	0
1	1	1	1	1
2	2	2	2	2
3	3	3	3	3
4	4	4	4	4
5	5	5	5	5
6	6	6	6	6
7	7	7	7	7
8	8	8	8	8
9	9	9	9	9
10	10	10	10	10

EnglishStyle 108 2016/07/27 10:00:00

Laurelwood High School

© 2004 Blackwell Publishing Ltd *Journal of Internal Medicine* 255: 105–112

El estudio fue aprobado por el Comité de Ética de la Universidad de Zaragoza y el Comité de Ética de la Clínica de Neurología de la Universidad de Zaragoza.

© 2012 The Authors. Journal of Internal Medicine © 2012 Blackwell Publishing Ltd

განკარგვეთ, რომ თქვენთვის სასურველი ინფორმაციის მისაღებად დაგვიკავშირდეთ!

[illegible][illegible]

* *Journal of Management Education* 32(10):1109-1122, 2008. © 2008 Sage Publications

[illegible]⁴⁴ *Journal of Interpersonal Violence*, 2006, 21, 1237-1250.

Եզրագրման ստոր	գործընթաց	Սահմանափակված պարտավորվածություններ						Մնացորդ		
		հանդիման շրջանակներում հաճախ	հանդիման շրջանակ զբաղեցրած հանգրվաններում	կտրված սահմանափակ հաճախ	գնագին մեղմումներ	հաշվարկ զբաղեցրած սահմանափակ	պարտավոր հաշվարկներ (+/-)	հանդիման շրջանակ հանգրվան	հանդիման շրջանակ զբաղեցրած հանգրվաններում	կտրված սահմանափակ հաճախ
Վերականգնողական հատկանիշներ										
018	կաշված և անկաշված	-	-	-	-	-	-	-	-	-
019	հանդիմանաբերական և անհանդիմանաբերական	-	-	-	-	-	-	-	-	-
020	սահմանափակված պարտավորվածություններ և հանգրվաններ	10,167	10,167	3,901	-	-	-	14,068	-	-
060	սահմանափակված պարտավորվածություններ	6,502	6,502	2,703	-	-	-	9,365	-	-
064	հանգրվաններ	3,585	3,585	1,118	-	-	-	4,703	-	-
068	գնագին մեղմումներ և հաշվարկներ	-	-	-	-	-	-	-	-	-
070	հանգրվաններ և հանգրվաններ	215,303	637,900	457,349	228,290	-	-	668,659	-	111,281
080	ԿԱՆԿԱՆՈՒՄ	225,540	648,066	460,950	228,290	-	-	680,726	-	111,281
Սահմանափակված պարտավորվածություններ										
090	Հաշվարկներ և հաշվարկներ	-	-	-	-	-	-	-	-	-
100	հաշվարկներ և հաշվարկներ	-	-	-	-	-	-	-	-	-
110	հաշվարկներ և հաշվարկներ	-	-	-	-	-	-	-	-	-
120	հաշվարկներ և հաշվարկներ	-	-	-	-	-	-	-	-	-
130	հաշվարկներ և հաշվարկներ	-	-	-	-	-	-	-	-	-
140	հաշվարկներ	-	-	-	-	-	-	-	-	-
150	ԿԱՆԿԱՆՈՒՄ	-	-	-	-	-	-	-	-	-

— Կանխավ փոխարկված և հանգրվաններ և հանգրվաններ և հանգրվաններ

အမျိုးအမည်	အမျိုးအမည်	အမျိုးအမည်	အမျိုးအမည်	အမျိုးအမည်	အမျိုးအမည်	အမျိုးအမည်
-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	37,596
-	-	-	-	-	-	27,508
-	-	-	-	-	-	10,068
-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	339,571	5,221,243
-	-	-	-	-	339,571	5,258,809
-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	11,619
-	-	-	-	-	-	11,619
-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	11,619

[illegible][illegible]

3.3.3.3						Kumulatif Saldo Saldo Saldo
Saldo	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo	
-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-
33.583,037	0	895,189	-	-	387.240,384	527.838,382
-	0	648,683	-	-	318.217,345	508.615,377
-	-	248.508	-	-	5.840,871	13.726,599
-	-	-	-	-	-	-
33.583,037	-	-	-	-	13.581,948	3.121,670
-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	3.373,635
-	-	-	-	-	-	-
33.583,037	0	895,189	-	-	387.240,384	527.838,382

ƏLİLƏRİN İHTİSAKINA NƏSİLƏN KİMLƏR			
İhtisak qəbulu sənədi	ƏLİLƏRİN İHTİSAKINA NƏSİLƏN KİMLƏR	İhtisak qəbulu sənədi	İhtisak qəbulu sənədi
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	200.000.000	-	-
-	100.000.000	-	-
-	5.000.000	-	-
-	-	-	-
-	20.000.000	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	200.000.000	-	-

შენიშვნა N12 მოკლევადიანი და გრძელვადიანი ფინანსური ვალდებულებები

საღარიბე პოლიტიკები:

მოკლევადიანი და გრძელვადიანი ფინანსური ვალდებულებების აღრიცხვისთვის გამოყენებული საფარული პოლიტიკები

სტრუქტურის მა. კოდი	ვალდებულებები	საფარული პერიოდის საწყისი წელი	საფარული პერიოდის გადასრულებული საწყისი წელი	წიგნი		კვლევა		საფარული პერიოდის საბოლოო წელი
				საგანი	სტა. I	საგანი	სტა. I	
მოკლევადიანი ფინანსური ვალდებულებები								
011	მოკლევადიანი წესები თანხები საბიუჯეტო სახსრებით	-	-	-	-	-	-	-
012	მოკლევადიანი წესები თანხები საბიუჯეტო სახსრებით გროსული ვალდებულება	-	-	-	-	-	-	-
013	მოკლევადიანი წესები თანხები საბიუჯეტო სახსრებით ექსტრუ ვალდებულება	-	-	-	-	-	-	-
041	მოკლევადიანი წესები თანხები არასაბიუჯეტო სახსრებით	-	-	-	-	-	-	-
042	მოკლევადიანი წესები თანხები არასაბიუჯეტო სახსრებით გროსული ვალდებულება	-	-	-	-	-	-	-
043	მოკლევადიანი წესები თანხები არასაბიუჯეტო სახსრებით ექსტრუ ვალდებულება	-	-	-	-	-	-	-
071	მოკლევადიანი ფასიანი ქაღალდები გროსული ვალდებულება	-	-	-	-	-	-	-
072	მოკლევადიანი ფასიანი ქაღალდები ექსტრუ ვალდებულება	-	-	-	-	-	-	-
090	გრძელვადიანი საბიუჯეტო წესები თანხები მომდინარე წელიწადი	64,285,075	64,285,075	-	65,956,346	36,375,221	-	92,866,200
091	გრძელვადიანი საბიუჯეტო წესები თანხები მომდინარე წელიწადი გროსული ვალდებულება	64,285,075	64,285,075	-	65,956,346	36,375,221	-	92,866,200
110	გრძელვადიანი საბიუჯეტო წესები თანხები მომდინარე წელიწადი ექსტრუ ვალდებულება	-	-	-	-	-	-	-
120	გრძელვადიანი არასაბიუჯეტო წესები თანხები მომდინარე წელიწადი	-	-	-	-	-	-	-
130	გრძელვადიანი არასაბიუჯეტო წესები თანხები მომდინარე წელიწადი გროსული ვალდებულება	-	-	-	-	-	-	-
140	გრძელვადიანი არასაბიუჯეტო წესები თანხები მომდინარე წელიწადი ექსტრუ ვალდებულება	-	-	-	-	-	-	-
გრძელვადიანი ფინანსური ვალდებულებები								
150	გრძელვადიანი საბიუჯეტო წესები თანხები	126,708,924	126,708,924	-	1,781,731	-	65,956,346	61,534,309
160	გრძელვადიანი საბიუჯეტო წესები თანხები გროსული ვალდებულება	126,708,924	126,708,924	-	1,781,731	-	65,956,346	61,534,309
170	გრძელვადიანი საბიუჯეტო წესები თანხები ექსტრუ ვალდებულება	-	-	-	-	-	-	-
180	გრძელვადიანი არასაბიუჯეტო წესები თანხები	-	-	-	-	-	-	-
190	გრძელვადიანი არასაბიუჯეტო წესები თანხები გროსული ვალდებულება	-	-	-	-	-	-	-
200	გრძელვადიანი არასაბიუჯეტო წესები თანხები ექსტრუ ვალდებულება	-	-	-	-	-	-	-
210	გრძელვადიანი ფასიანი ქაღალდები	-	-	-	-	-	-	-
220	გრძელვადიანი ფასიანი ქაღალდები გროსული ვალდებულება	-	-	-	-	-	-	-
230	გრძელვადიანი ფასიანი ქაღალდები ექსტრუ ვალდებულება	-	-	-	-	-	-	-

1 აღრიცხვის კვანძების საფარული პერიოდის მოგება/ზარალი, კაპიტალიზაცია, ჩამოყვანილი და სხვა

სტრუქტურის მა. კოდი	საგანი ხელშეწყობის დასახელება	საგანის პროცენტები	საბოლოო ფარგის თარიღი	საგანის აღწერა
010				
020				
030				
040				

Զեմին 514 Բնակարանի տնտեսական տնտեսական

Բնակարանի տնտեսական

Բնակարանի տնտեսական տնտեսական տնտեսական

2)

514

Բնակարանի տնտեսական

Բնակարանի տնտեսական	Բնակարանի տնտեսական	Բնակարանի տնտեսական	Բնակարանի տնտեսական
001	Բնակարանի տնտեսական տնտեսական	-	-
002	Բնակարանի տնտեսական տնտեսական	-	-
003	Բնակարանի տնտեսական	30,179,541	45,302,098
004	Բնակարանի տնտեսական	63,652,527	37,203,276
005	Բնակարանի տնտեսական	-	-
006	Բնակարանի տնտեսական տնտեսական	-	-
007	Բնակարանի տնտեսական	-	-
008	Բնակարանի տնտեսական	114,232,371	102,995,866

* Բնակարանի տնտեսական

Բնակարանի տնտեսական

Բնակարանի տնտեսական	Բնակարանի տնտեսական	Բնակարանի տնտեսական						Բնակարանի տնտեսական		
		Բնակարանի տնտեսական			Բնակարանի տնտեսական			Բնակարանի տնտեսական		
		Բնակարանի տնտեսական	Բնակարանի տնտեսական	Բնակարանի տնտեսական	Բնակարանի տնտեսական	Բնակարանի տնտեսական	Բնակարանի տնտեսական	Բնակարանի տնտեսական	Բնակարանի տնտեսական	Բնակարանի տնտեսական
001	Բնակարանի տնտեսական	345,253	-	345,253	198,747	-	198,747	143,362	-	143,362
002	Բնակարանի տնտեսական տնտեսական	-	-	-	-	-	-	-	-	-
003	Բնակարանի տնտեսական տնտեսական	342,213	-	342,213	-	-	-	88,292	-	88,292
004	Բնակարանի տնտեսական տնտեսական	43,828	-	43,828	198,747	-	198,747	55,079	-	55,079
005	Բնակարանի տնտեսական տնտեսական	-	-	-	-	-	-	-	-	-
006	Բնակարանի տնտեսական տնտեսական	43,828	-	43,828	198,747	-	198,747	55,079	-	55,079
007	Բնակարանի տնտեսական	4,227,585	106,551,148	110,778,733	-	-	-	88,292	54,795,668	54,883,960
008	Բնակարանի տնտեսական տնտեսական	-	-	-	-	-	-	-	-	-
009	Բնակարանի տնտեսական տնտեսական	-	3,071,662	3,071,662	-	-	-	94	802,284	802,378
010	Բնակարանի տնտեսական տնտեսական	4,177,505	103,479,696	107,657,201	-	-	-	88,292	53,803,604	53,891,896
011	Բնակարանի տնտեսական տնտեսական	4,177,505	103,551,360	107,728,865	-	-	-	88,292	53,803,604	53,891,896
012	Բնակարանի տնտեսական տնտեսական	-	1,128,138	1,128,138	-	-	-	19,074	965,648	984,722
013	Բնակարանի տնտեսական	4,512,738	106,551,148	111,063,886	198,747	-	198,747	107,366	54,795,668	54,903,034

514 Բնակարանի տնտեսական

Բնակարանի տնտեսական	Բնակարանի տնտեսական	Բնակարանի տնտեսական			Բնակարանի տնտեսական
		Բնակարանի տնտեսական	Բնակարանի տնտեսական	Բնակարանի տնտեսական	
001	Բնակարանի տնտեսական տնտեսական	74,777,813	143,434	24,681,227	25,815,503
002	Բնակարանի տնտեսական տնտեսական	185,764,180	136,158	185,890,338	187,575,876
003	Բնակարանի տնտեսական տնտեսական	102,266,696	94,037	102,360,733	102,256,696
004	Բնակարանի տնտեսական տնտեսական	83,497,467	30,113	83,527,580	83,417,354
005	Բնակարանի տնտեսական	-	-	-	214,662,194
006	Բնակարանի տնտեսական տնտեսական	-	-	-	96,182,448
007	Բնակարանի տնտեսական տնտեսական	-	-	-	138,079,738
008	Բնակարանի տնտեսական	218,061,923	589,584	218,651,507	218,651,507

შემაჯი 334 გაცვასების ხარჯები და გაცვასების გაცვასების შესაძლებლობა

საგარეო ბიუჯეტი:

მთლიანი გაცვასების დროშისათვის გამოყენებული საგარეო ბიუჯეტი

სტრუქტურის კოდი	ფინანსური	საგარეო ბიუჯეტის ბიუჯეტი			შენიშვნა საგარეო ბიუჯეტის ბიუჯეტი
		საგარეო ბიუჯეტი	არასაგარეო ბიუჯეტი	სულ	
გაცვასების გაცვასების შესაძლებლობა					
000	საგარეო ბიუჯეტის მართვის შესაძლებლობა გაცვასების შესაძლებლობა	-	-	-	-
000	საგარეო ბიუჯეტის მართვის შესაძლებლობა გაცვასების შესაძლებლობა	-	-	-	-
000	საგარეო ბიუჯეტის მართვის შესაძლებლობა გაცვასების შესაძლებლობა	-	-	-	-
040	საგარეო ბიუჯეტის მართვის შესაძლებლობა გაცვასების შესაძლებლობა	-	-	-	-
060	არასაგარეო ბიუჯეტის გაცვასების შესაძლებლობა	-	-	-	-
060	არასაგარეო ბიუჯეტის გაცვასების შესაძლებლობა	-	-	-	-
060	არასაგარეო ბიუჯეტის გაცვასების შესაძლებლობა	-	-	-	-
060	არასაგარეო ბიუჯეტის გაცვასების შესაძლებლობა	-	-	-	-
060	არასაგარეო ბიუჯეტის გაცვასების შესაძლებლობა	-	-	-	-
060	არასაგარეო ბიუჯეტის გაცვასების შესაძლებლობა	-	-	-	-
060	არასაგარეო ბიუჯეტის გაცვასების შესაძლებლობა	-	-	-	-
100	სულ გაცვასების გაცვასების შესაძლებლობა	-	-	-	-
გაცვასების ხარჯები					
100	საგარეო ბიუჯეტის ხარჯები	-	-	-	-
100	საგარეო ბიუჯეტის ხარჯები	14,467,343	-	14,467,343	130,090
100	საგარეო ბიუჯეტის ხარჯები	817,603,950	-	817,603,950	152,876
140	საგარეო ბიუჯეტის ხარჯები	-	-	-	-
160	არასაგარეო ბიუჯეტის გაცვასების ხარჯები	111,281	-	111,281	1,790
160	არასაგარეო ბიუჯეტის გაცვასების ხარჯები	-	-	-	-
170	არასაგარეო ბიუჯეტის გაცვასების ხარჯები	-	-	-	-
180	არასაგარეო ბიუჯეტის გაცვასების ხარჯები	293,810,032	-	293,810,032	-
190	არასაგარეო ბიუჯეტის გაცვასების ხარჯები	-	-	-	-
200	სულ გაცვასების ხარჯები	1,125,992,606	-	1,125,992,606	484,736

შენიშვნა N17 სასაქონლო საზღვარი

საფარველი პერიოდები

საქართველოს საგარეო საზღვრის დაცვის სამსახურის საფარველი პერიოდები

N17 ა

საფარველი პერიოდი	დასახელება	საგარეო საზღვრის დაცვის სამსახური			ჯამი საგარეო საზღვრის დაცვის სამსახურის
		სასაქონლო საზღვარი	საგარეო საზღვარი	საფარველი პერიოდი	
010	მშენებლობის სამსახური	40,184,170	1,698,450	40,812,404	39,229,008
020	საგარეო საზღვრის დაცვის სამსახური	86,965,604	5,127,241	73,095,873	83,864,778
030	საგარეო საზღვრის დაცვის სამსახური	6,876,299	2,679,847	13,336,364	9,951,314
040	საგარეო საზღვრის დაცვის სამსახური	5,676,008	1,434,049	7,300,493	5,462,957
050	საგარეო საზღვრის დაცვის სამსახური	557,228	289,965	847,395	514,259
060	საგარეო საზღვრის დაცვის სამსახური	181,123,240	377,279	181,840,333	18,638,864
070	საგარეო საზღვრის დაცვის სამსახური	100,000,107	368,340	181,840,333	36,902,941
080	საგარეო საზღვრის დაცვის სამსახური	449,006	10,810	469,816	15,533
090	საგარეო საზღვრის დაცვის სამსახური	-	-	-	31,682,136
100	საგარეო საზღვრის დაცვის სამსახური	-	-	-	105,159,725
110	საგარეო საზღვრის დაცვის სამსახური	-	-	-	96,122,448
120	საგარეო საზღვრის დაცვის სამსახური	15,960,475	98,079	36,098,703	17,884,138
130	საგარეო საზღვრის დაცვის სამსახური	58,999,064	54,714	58,999,778	51,675,380
140	საგარეო საზღვრის დაცვის სამსახური	4,358,338	-	4,358,338	4,489,647
150	საგარეო საზღვრის დაცვის სამსახური	-	-	-	-
160	საგარეო საზღვრის დაცვის სამსახური	41,503,307	35,888	41,539,195	30,679,231
170	საგარეო საზღვრის დაცვის სამსახური	6,805,100	17,717	6,942,817	18,118,294
180	საგარეო საზღვრის დაცვის სამსახური	30,474	833	31,307	10,308,209
190	საგარეო საზღვრის დაცვის სამსახური	6,984,625	16,664	6,991,289	172,985
200	საგარეო საზღვრის დაცვის სამსახური	34,638,207	14,171	34,652,378	20,141,807
210	საგარეო საზღვრის დაცვის სამსახური	-	-	-	1,370,194
220	საგარეო საზღვრის დაცვის სამსახური	34,638,207	14,171	34,652,378	19,807,671
230	საგარეო საზღვრის დაცვის სამსახური	-	47,228	47,228	23,344
240	საგარეო საზღვრის დაცვის სამსახური	36,577,407	9,440	36,586,847	18,428,823
250	საგარეო საზღვრის დაცვის სამსახური	18,177,407	9,440	18,186,847	15,438,003
260	საგარეო საზღვრის დაცვის სამსახური	-	-	-	-
270	საგარეო საზღვრის დაცვის სამსახური	-	-	-	-
280	საგარეო საზღვრის დაცვის სამსახური	-	-	-	-
290	საგარეო საზღვრის დაცვის სამსახური	200,123,387	7,518,998	207,642,385	429,143,940

307 5 ցուցանիշներ

Կարգչային կոդ	Ցանկացվել	Կանգունությունը ֆինանսական կողմից						Փնտրվող ֆինանսական կողմից		
		Կանգունությունը ֆինանսական կողմից			Կանգունությունը ֆինանսական կողմից					
		Կանգունությունը	Կանգունությունը	Կանգունությունը	Կանգունությունը	Կանգունությունը	Կանգունությունը	Կանգունությունը	Կանգունությունը	Կանգունությունը
000	Կանգունությունը ֆինանսական կողմից	2,644	-	2,644	405	-	405	2,953	-	2,953
000	Կանգունությունը ֆինանսական կողմից	-	-	-	-	-	-	-	-	-
000	Կանգունությունը ֆինանսական կողմից	2,644	-	2,644	405	-	405	2,953	-	2,953
000	Կանգունությունը ֆինանսական կողմից	-	-	-	-	-	-	-	-	-
000	Կանգունությունը ֆինանսական կողմից	-	-	-	-	-	-	-	-	-
000	Կանգունությունը ֆինանսական կողմից	-	-	-	-	-	-	-	-	-
000	Կանգունությունը ֆինանսական կողմից	-	-	-	-	-	-	-	-	-
000	Կանգունությունը ֆինանսական կողմից	4,156,872	102,596,548	106,753,419	46,778	598	47,368	126,778	15,738,777	15,865,555
000	Կանգունությունը ֆինանսական կողմից	-	-	-	-	-	-	-	-	-
000	Կանգունությունը ֆինանսական կողմից	-	-	-	-	-	-	-	-	-
000	Կանգունությունը ֆինանսական կողմից	4,156,872	102,596,548	106,753,419	46,778	598	47,368	126,778	15,738,777	15,865,555
000	Կանգունությունը ֆինանսական կողմից	-	-	-	-	-	-	-	-	-
000	Կանգունությունը ֆինանսական կողմից	4,114,848	101,364,578	105,479,426	1,871	373	1,848	111,528	11,667,985	11,779,513
000	Կանգունությունը ֆինանսական կողմից	42,028	211,427	253,455	64,791	221	65,012	11,603	1,692,793	1,808,805
000	Կանգունությունը ֆինանսական կողմից	4,156,872	102,596,548	106,753,419	46,778	598	47,368	126,778	15,738,777	15,865,555

307 6

Կարգչային կոդ	Ցանկացվել	Կանգունությունը ֆինանսական կողմից			Փնտրվող ֆինանսական կողմից
		Կանգունությունը	Կանգունությունը	Կանգունությունը	
000	Կանգունությունը ֆինանսական կողմից	20,899,273	-	20,899,273	19,419,875
000	Կանգունությունը ֆինանսական կողմից	20,899,273	-	20,899,273	19,419,875
000	Կանգունությունը ֆինանսական կողմից	-	-	-	-
000	Կանգունությունը ֆինանսական կողմից	2,086,499	100,000	2,186,499	-
000	Կանգունությունը ֆինանսական կողմից	1,300,400	100,000	1,400,400	-
000	Կանգունությունը ֆինանսական կողմից	-	-	-	-
000	Կանգունությունը ֆինանսական կողմից	1,300,400	100,000	1,400,400	-
000	Կանգունությունը ֆինանսական կողմից	20,899,273	100,000	21,000,000	19,419,875

შენიშვნა N18 სხვადასხვა შემოსავლები და ხარჯები

სააღრიცხვეო პოლიტიკები:

მოქმედებს სხვადასხვა შემოსავლების და ხარჯების აღრიცხვისათვის გამოყენებული სააღრიცხვეო პოლიტიკები

სტრუქტურის კოდი	დასახელება	სამგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა			წინა სამგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა
		საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტო სახსრები	სულ	
სხვადასხვა შემოსავლები					
010	უცხოური ვალუტის გაყვლის კურსის ცვლილებით ფლობიდან მიღებული მოგება	-	-	-	3,355.39
020	უცხოურ ვალუტაში აქტივების გადაანგარიშების შედეგად ფლობიდან მიღებული მოგება	-	-	-	3,395.38
030	უცხოურ ვალუტაში ვალდებულებების გადაანგარიშების შედეგად ფლობიდან მიღებული მოგება	-	-	-	0.01
040	კაპიტალ-შეოიებით აღრიცხული ინვესტიციების ფლობით მიღებული მოგება	-	-	-	-
050	სულ სხვადასხვა შემოსავლები	-	-	-	-
სხვადასხვა ხარჯები					
060	უცხოური ვალუტის გაყვლის კურსის ცვლილებით ფლობიდან წარმოქმნილი ზარალი	698.16	-	698.16	2,698,426.00
070	უცხოურ ვალუტაში აქტივების გადაანგარიშების შედეგად ფლობიდან წარმოქმნილი ზარალი	698.16	-	698.16	22,656.00
080	უცხოურ ვალუტაში ვალდებულებების გადაანგარიშების შედეგად ფლობიდან წარმოქმნილი ზარალი	-	-	-	-
090	კაპიტალ-შეოიებით აღრიცხული ინვესტიციების ფლობით წარმოქმნილი ზარალი	-	-	-	1,326,552.00
100	სულ სხვადასხვა ხარჯები	698.16	-	698.16	1,349,213.00

შენიშვნა N19 ფულადი სახსრები გადასახადებიდან 1

სტრუქტურის კოდი	საგადასახადო შემოსავლების დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის ზრუნვა	წინა საანგარიშგებო პერიოდის ზრუნვა
010	ფიზიკური პირებისგან საშემოსავლო გადასახადი	-	-
020	კორპორაციებიდან და სხვა საწარმოებიდან მოგების გადასახადი	-	-
030	ქონების გადასახადი	50,579,845	45,782,090
040	დღგ	63,652,527	57,209,376
050	აქციონი	-	-
060	სამაგო და იმპორტის მოსაკრებლები	-	-
070	სხვა საგადასახადო შემოსავლები	-	-
080	სულ	114,232,371	102,991,466

1 იცხება შესაბამისი ერთეულების მიერ, საკასო მეთოდის შესაბამისად

ქვემოთაა N26 საბუღალტრო საგნამართლებიდან წმინდა ფულადი სახსრების მოძრაობის შედეგები (შედარება) საქტომის (გვერდიდან) 1

პერიოდის კოდი	დასახელება	საბუღალტრო პერიოდის ბრუნვა სულ	წლის საბუღალტრო პერიოდის ბრუნვა სულ
010	წამტარი/დეფიციტები (-/+)	- 976,688,642	-
არსებული მოძრაობები (კორექტირებები)			
020	დარიცხული წმინდა პროცენტი (+/-) 2	8,195,986	-
030	ვევთა (+)	101,019,370	-
040	ამორტიზაცია (+)	460,952	-
050	წლის გაუდასრულებლობის/დარიცხვების/შეცვლის/მოხსენების ხარჯი (+)	-	-
060	სხვადასხვა ხარჯები	698	-
070	კრედიტორული დავალიანების ზრდა/კლება (+/-)	- 4,330,084	-
080	ანარიცხების ზრდა/კლება (+/-)	-	-
090	სხვა მომდინარე ვალდებულებების ზრდა/კლება (+/-)	1,036,144	-
100	წლის გაუდასრულებლობის/დარიცხვების/შეცვლის/მოხსენების ხარჯის ექსპლუატაციით შემოსავალი (-)	-	-
130	სხვადასხვა შემოსავლები (-)	-	-
120	გროსულადიანი არაფინანსური აქტივების გაყიდვიდან მიღებული მოგება/ზარალი (+/-)	3,350,481	-
130	ინვესტიციების გაყიდვიდან მიღებული მოგება/ზარალი (+/-)	-	-
140	დებიტორული დავალიანების ზრდა/კლება (+/-)	- 11,288,871	-
150	მატერიალური მრავლების ზრდა/კლება (+/-)	14,004,364	-
160	სხვა მომდინარე აქტივების ზრდა/კლება (+/-)	2,324,076	-
170	სხვა არსებული იმერაციებით ზრდა/კლება (+/-)	- 1,153,214,413	-
180	ვადახდილი პროცენტი (-) 3	- 4,768,320	-
190	მიღებული პროცენტი და დივიდენდი (+) 4	12,964,306	-
200	წმინდა ფულადი სახსრები საბუღალტრო საგნამართლებიდან	- 2,006,733,953	-

1. იქცევა წესდების ცვლილების მიერ რომელიც წარმოადგენს და კონკრეტულად ფულადი სახსრები

2. ასახავს დარიცხულ-საპროცენტო შემოსავლებს და საპროცენტო ხარჯებს შორის სხვაობა

3. ასახავს საკუთარ ვადებზე

4. ასახავს საკუთარ შემოსავლებს

შენიშვნა 21 ფაქტობრივი თაშისთვისა და საომარადიო, სარეზერვუო და ფინანსური საქმიანობებიდან წმინდა ფულადი სახსრების შეგუქება (შეფარება) 1

სტრუქტურის კოდი	ბიუჯეტის შესრულების ამგარიში		ფულადი სახსრების მოძრაობის ამგარიშგება			ბიუჯეტის წაშლისა და წმინდა ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტების ზრდის (შემცირების) შედეგება(შეფარება)
	დასახელება	ბიუჯეტის შესრულება	ფულადი სახსრები საომარადიო საქმიანობიდან	ფულადი სახსრები სარეზერვუო საქმიანობიდან	ფულადი სახსრები ფინანსური საქმიანობიდან	
ბიუჯეტის შემოსულობები						
010	ბიუჯეტის შემოსავლები	0	0	0	0	0
020	გადასახადები	114,232,371	-	0	0	0
030	გრანტები	185,980,590	133,985,770	0	0	0
040	სხვა შემოსავლები	130,669,962	96,372,830	0	0	0
050	არაფინანსური აქტივების შემცირება	8,058,674	0	10,082,140	0	0
060	ფინანსური აქტივების შემცირება	-	0	25,616,624	0	0
070	ვალდებულებების ზრდა	-	0	0	-	0
080	სულ ბიუჯეტის შემოსულობები	446,941,596	0	0	0	0
ბიუჯეტის გადასახდელები						
090	შრომის ანაზღაურება	43,181,680	37,636,040	0	0	0
100	საქონელი და მომსახურება	71,743,309	68,368,069	0	0	0
110	პროცენტი	4,768,320	4,488,407	0	0	0
120	სუბსიდიები	22,090,317	22,090,317	0	0	0
130	გრანტები	2,644	2,644	0	0	0
140	სოციალური დახმარება	20,033,304	16,926,169	0	0	0
150	სხვა ხარჯები	69,812,165	45,438,499	0	0	0
160	არაფინანსური აქტივების ზრდა	144,589,148	0	119,741,871	0	0
170	ფინანსური აქტივების ზრდა	-	0	0	0	0
180	ვალდებულებების (ჯალის) შემცირება	36,375,221	0	0	25,616,624	0
190	სულ ბიუჯეტის გადასახდელები	412,598,028	0	0	0	0
200	ბიუჯეტის წაშლი?	34,343,568	0	0	0	-25,445,842
210	ფულადი სახსრების ექვივალენტები	0	0	0	0	0
220	ბიუჯეტისა და ფულადი სახსრების ეკვივალენტების მთლიანი წაშლი	0	0	0	0	-25,445,842
230	წმინდა ფულადი სახსრები საქმიანობის მიმართ	0	35,408,175	84,033,107	25,616,624	0
240	ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტების წმინდა ზრდა (შემცირება)1	0	-	74,241,555		0

1 ივნისი მთავარი იმ ეროვნული მარკა რეზერვუო აკრედიტაციის ფულადი სახსრები

1. ბიუჯეტის შემოღების ანგარიში ბიუჯეტის საშინაო და ფულადი სახსრების ექვემდებარებას უკვე ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშებსა და ფულადი სახსრების ექვემდებარებას უკვე უნდა ხიფის (შემაჩვენა) მოხოს.

2. აღნიშნული გილას ფანშინური აქტივების ზრდას გამოყენებული ფულადი სახსრების ექვემდებარებას.

ბიუჯეტის ფაქტობრივი საბუჯრადი საშინაო და საბუჯრადი საქმიანობისა და ფულადი სახსრების შევარება (შეფარება)

ბიუჯეტის საჯროი (შეფარება) საშინაო

აღადიანებული აქტივების ზრდა (შემაჩვენა)

ბიუჯეტის საბუჯრადი საშინაო

ფანშინების საფუძვლების (შეფარების) მიხედვით

ფანშინების ფროიი პერიოდის მიხედვით

ფანშინების კრივების მიხედვით

ფანშინების კლასიფიკაციის მიხედვით

ფულადი სახსრები საბუჯრადი საქმიანობისა

სტრუქტურის კოდი	ფაქტობრივი თანხა შესაფარის საფუძვლებზე ბიუჯეტისა და ფაქტობრივი თანხების შეფარების ანგარიშების მიხედვით	საბუჯრადი საქმიანობა	საბუჯრადი საქმიანობა	ფანშინური საქმიანობა
018	ფანშინების საფუძვლების (შეფარების) მიხედვით	0	0	0
024	ფანშინების ფროიი პერიოდის მიხედვით	0	0	0
034	ფანშინების კრივების მიხედვით	0	0	0
040	ფანშინების კლასიფიკაციის მიხედვით	0	0	0
056	ფაქტობრივი თანხა ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშებისა	0	0	0

შენიშვნა 102 სახელმწიფოს სახელთი ადმინისტრაციული კატეგორიები 1

საფრთხე ზოოდები

შედეგები ადმინისტრაციული კატეგორიების აგრეგაციის გამოყენებით საფრთხე ზოოდები

სტრუქტურის კოდი	აქტივები	საანგარიშგები პერიოდის საბოლოო მაჩვენებელი	წინა საანგარიშგები პერიოდის საბოლოო მაჩვენებელი
010	ფულადი სახსრები ხაზინაში	5,509,315	5,623,622
020	სახელმწიფო მოვლელის სახსრები ეროვნულ ვალუტაში	-	-
030	აგრომომხმარებელთა და მწვანედაცვის სახსრები ეროვნულ ვალუტაში	-	-
040	ენერგეტიკული მოვლელის სახსრები და ანაბ-ების სახსრები ეროვნულ ვალუტაში	-	-
050	აგრომომხმარებელთა და მწვანედაცვის სახსრები და ანაბ-ების სახსრები ეროვნულ ვალუტაში	3,234,053	4,891,928
060	სხვა ანგარიშები ხაზინაში ეროვნულ ვალუტაში	275,262	731,694
070	ხაზინის საგადასახადო ანგარიშები	-	-
080	ფულადი სახსრების გაცემები	-	-
090	სახელმწიფო ხაზინის მიერ 3 თვეზე მეტი ვადით ფასირობებზე ეროვნულ ვალუტაში გამოცემული ფულადი სახსრები	-	-
100	აგრომომხმარებელთა და მწვანედაცვის სახსრები მიერ 3 თვეზე მეტი ვადით ფასირობებზე (საბიზნესი) ეროვნულ ვალუტაში გამოცემული ფულადი სახსრები	-	-
110	ენერგეტიკული მოვლელის სახსრები და ანაბ-ების, არასაწარმოო, არაფინანსური პირების მიერ 3 თვეზე მეტი ვადით ფასირობებზე (საბიზნესი) ეროვნულ ვალუტაში გამოცემული ფულადი სახსრები	-	-
120	აგრომომხმარებელთა და მწვანედაცვის სახსრები მოვლელის სახსრები და ანაბ-ების მიერ 3 თვეზე მეტი ვადით ფასირობებზე (საბიზნესი) ეროვნულ ვალუტაში გამოცემული ფულადი სახსრები	-	-
130	მომხმარებელთა ინვესტიციები	-	-
140	მოკლევადიანი სესხები	-	-
150	გრძელვადიანი სესხების მომდინარე ნაწილი	-	-
160	ფინანსური თვითმართვადი მომსახურების მომდინარე ნაწილი	-	-
170	მოკლევადიანი (მომდინარე) ფინანსური ქვადებები, გარდა აქციებისა	-	-
180	სხვა მომდინარე ინვესტიციები	-	-
190	სხვა მოკლევადიანი აქციები	-	-
200	გრძელვადიანი ფინანსური აქციები	294,351,207	264,233,146
210	გრძელვადიანი სესხები	-	-
220	ინვესტიციები წარმოებზე ინსტრუმენტებით	294,351,207	264,233,146
230	სხვა გრძელვადიანი ფინანსური აქციები	-	-
240	გრძელვადიანი არფინანსური აქციები	530,350,493	783,879,988
250	მონოპოლი აქციები	4,344,633,044	5,150,572,320
260	საინვესტიციო სესხები	112,890	114,293
270	არაფინანსური აქციები	2,401,351	2,968,407
280	შედეგითი მომსახურების აქციები	-	-
290	ფინანსური თვითმართვადი მოვლელის აქციები	-	-
300	სხვა არფინანსური აქციები	527,836,282	780,797,099
310	სულ სახელმწიფოს სახელთი ადმინისტრაციული აქტივები	830,211,015	1,053,758,756

სტრუქტურის კოდი	ვალდებულებები	საანგარიშგები პერიოდის საბოლოო მაჩვენებელი	წინა საანგარიშგები პერიოდის საბოლოო მაჩვენებელი
010	მოკლევადიანი მომდინარე ვალდებულებები	118,862,140	92,722,446
020	მოკლევადიანი (მომდინარე) ვალდებულებები ფინანსურ პერიოდში	-	-
030	მოკლევადიანი (მომდინარე) სესხები	-	-
040	გრძელვადიანი სესხების მომდინარე ნაწილი	93,866,230	64,185,075
050	გრძელვადიანი ფინანსური თვითმართვადი მომსახურების მომდინარე ნაწილი	-	-
060	შედეგითი მომსახურების საგადასახადო გრძელვადიანი ვალდებულებების მომდინარე ნაწილი	-	-
070	მოკლევადიანი (მომდინარე) გრძელვადიანი ვალდებულებები	23,868,217	28,345,791
080	მოკლევადიანი (მომდინარე) ანაბ-ები	-	-
090	სხვა მოკლევადიანი (მომდინარე) ვალდებულებები	1,127,723	91,580
100	ვალდებულებები ფინანსური გამოცემული სახსრებით	-	-
110	გრძელვადიანი ვალდებულებები	62,534,308	126,708,924
120	გრძელვადიანი ვალდებულებები ფინანსური პერიოდში	-	-
130	გრძელვადიანი სესხები	62,534,308	126,708,924
140	გრძელვადიანი ვალდებულებები ფინანსური თვითმართვადი	-	-
150	შედეგითი მომსახურების საგადასახადო გრძელვადიანი ვალდებულებები	-	-
160	გრძელვადიანი ანაბ-ები	-	-
170	სხვა გრძელვადიანი ვალდებულებები და არაფინანსური ვალდებულებები	-	-
180	სულ სახელმწიფოს სახელთი ადმინისტრაციული ვალდებულებები	181,396,449	219,431,370

სტრუქტურის კოდი	შემოსულები	საანგარიშგები პერიოდის მაჩვენებელი	წინა საანგარიშგები პერიოდის მაჩვენებელი
010	საგადასახადო შემოსულები	114,232,591	102,991,466
020	შემოსულები გრძელვადიანი	111,262,645	94,988,236
030	სხვა შემოსულები	12,984,306	13,428,343
040	საინვესტიციო შემოსულები	12,984,306	10,613,174
050	ფინანსური შემოსულები	-	-
060	ჩვეულებრივი შემოსულები	-	7,815,189
070	საინვესტიციო და მომსახურების მოვლელის შემოსულები	119,882,126	76,990,874
080	გრძელვადიანი აქციების გაცემის შემოსულები	7,033,056	16,905,548
090	შემოსულები მოვლელის, სახსრების და სავალდებულო	24,681,727	23,013,583
100	შემოსულები სხვა არაფინანსური, მომსახურების სხვა არა საგადასახადო	185,880,250	137,371,964
110	შემოსულები სხვა გრძელვადიანი	-	214,862,194
120	სხვა საინვესტიციო შემოსულები	-	-
130	საინვესტიციო შემოსულები და ფინანსური მოვლელის სხვა მოგება	-	-
140	სხვა გრძელვადიანი შემოსულები მოვლელის მოგება	-	-

